

V Slovenskem stalnem gledališču se nekaj premika: igralci se nagibajo k podpisu pogodbe, sezona se bliža začetku

17

Livarna z okoljevarstvenim dovoljenjem upa na konec političnih igrac

15

V Tržaški knjigarni razstavlja svoja novejša dela Deziderij Švara, niz je naslovil Nenapisana pisma

12

ČETRTEK, 17. DECEMBRA 2009

št. 298 (19.697) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vasi Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 vtičani "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300; fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382; fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Po 40 letih spet »anarhisti«

DUŠAN UDÖVIČ

Po tem, kako se razvijajo dogodki na italijanski politični sceni, je upravičeno podvomiti, da bodo vse pogosteji apeli predsednika republike k pomirjenju in omikanemu političnemu soočanju, kaj zaledgi. Glede tega je emblematično prav to, kako je desnica izkoristila nedeljski napad na predsednika vlade. Zlasti v parlamentu, kjer je predsednik desnih poslanec Cicchitto poimensko sestavil seznam posameznikov in medijev, kot da bi šlo za kriminalce (iz vrst opozicije, seveda) in s prstom pokazal na tiste ki naj bi s kampanjo sovrašča oborožili roko agresorja. Še najbolj posrečeno je njegov žolčni izliv opredelil Bersani, ko je dejal da se pozigalci preoblačijo v gallice.

Dejstvo je, da vladajoča desnica vse manj tolerira vsakršen kritičen glas in se vse pogosteje boji tudi odklonov v lastnih vrstah. Drugače v parlamentu ne bi stalno posegala po zaupnicah, za katere nima sprito velike večine nobene potrebe. Vse bolj očiten cilj je zatreti vsakršno demokratično razpravo in dokazati, da je parlament v bistvu nepotreben, kar je večkrat naglasil prav Berlusconi. Napad na premiera prihaja za povrh kot naročen za poostrevit pogojev za javne demonstracije, omejitve svobode obveščanja, sodnikom pa se že itak brez vsakršnega spoštovanja »komunističnega« ustavnega sodišča poskuša pristriči peruti.

V takšni klimi se spet pojavljajo bombne eksplozije, pa čeprav zaenkrat še brez žrtev. In glej slučaj, ravno ob obletnici nikoli pojasnjenega pokola na milanskem trgu Fontana naj bi bili avtorji spet »anarhisti«. Analogije z nekdanjo zrežano strategijo napetosti izpred štridesetih let se kar vsilujejo.

PODNEBNE SPREMEMBE - Medtem ko se čas konference ZN v Koebenhavnu izteka

Pogajanja so še vedno v slepi ulici

Danes in jutri finale s 120 svetovnimi voditelji

GRADIŠČE-MILAN - Podtaknili bombi

Napad »anarhistov« na CIE in univerzo

GRADIŠČE - Po torkovi eksploziji poštne pošiljke je bil včeraj okrepljen nadzor nad centrom za priseljence CIE v Gradišču. Direktor centra je namreč v torek prejel pošiljko, odprl kuverto in iz nje vzel denarnico. Ko je to storil, je začutil oster vonj in opazil dim. Takoj je odvrgel denarnico, ki je le nekaj trenutkov zatem eksplodirala. Po oceni preiskovalcev in italijanskih tajnih služb

Na 14. strani

KOEBENHAVN - Delo na mednarodni podnebni konferenci je prešlo iz strokovne v politično fazo, pogajanja pa so še vedno v slepi ulici. Dosedanja predsednica konference Connie Hedegaard, nekdanja danska ministrica za okolje in kandidatka za novo evropsko komisarsko za podnebne spremembe, je zato odstupila s predsedniškega mesta in ga prepustila danskemu premieru Larsu Lokkeju Rasmussenu. Medtem v Koebenhavn

prihaja okrog 120 svetovnih voditeljev in vprašanje je, ali bodo do jutrišnjega sklepa uspeli preprečiti propad konference.

Medtem na delegate v Bella centru, kjer poteka konferenca, vse bolj pritisajo protestniki. O tem, kako mesto spremja vse to dogajanje, smo se pogovorili z mladim tržaškim Slovencem Matjažem Pečarjem, ki že dve leti živi v Koebenhavn.

Na 18. strani

GORICA - Ob 35-letnici ustanovitve

Na županstvu sprejem za slovensko konzulto

»Dialog je edina pot, ki nas bo razbremenila preteklost!«

15

MILIC IMPIANTI

ELEKTROINSTALACIJE
ALARMNI SISTEMI
VESEL BOŽIČ!
PROTIPOŽARNI SISTEMI

S 1. januarjem se preselimo v Križ, blizu Ljudskega doma.

MILIC IMPIANTI s.n.c.
di Dario Milic & C.
Križ 470/A - B, TRST

Tel. 040 2209128
Fax. 040 2031304
www.milicimpianti.com
info@milicimpianti.com

ZLATARNA - SREBRO - DRAGULJARNA - URARNA

Laurenti Stigliani

Vsakovrstna darila

Moretti

Uhani

Broške

TRST:

L. SANTORIO 4 -TEL. 040/772770
UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242

Osnovne življenske potrebščine se kljub krizi dražijo

Na 4. strani

Na Koroškem združitev BZÖ in svobodnjakov

Na 2. strani

Goriška pokrajinska uprava vlagi v kulturo

Na 15. strani

Gorica se je znebila še ene mejne ovire

Na 15. strani

Krminska tovarna z novo halo proti krizi

Na 16. strani

CELOVEC - Poteza, ki ne bo ostala brez posledic za politični okvir

Združitev BZÖ s svobodnjaki sprožila pravi politični potres

Ljudska stranka namiguje na konec vladne koalicije - Dörfler zaenkrat ostaja deželni glavar

CELOVEC - Totalen polom koroške banke Hypo Group Alpe Adria, katero je začetek tedna avstrijska država s 100-odstotno nacionalizacijo rešila pred stečajem, je včeraj zasenčila prava politična bomba, ki je povsem stresla vrh koroške deželne politike in ki ne bo ostala brez posledic tudi za avstrijsko zvezno politiko: koroški BZÖ, ki ga je 2005 ustanovil pokojni Jörg Haider, se je na Koroškem spet združil s svobodnjaško stranko (FPÖ) in se preimenoval v FPK (svobodnjaki na Koroškem).

Tudi po združitvi z skrajno desničarskimi svobodnjaki Hansa-Christiana Stracheja bo na Koroškem (vsaj zaenkrat) ostal deželni glavar Gerhard Dörfler, v ostali Avstriji pa bo BZÖ obstajal še naprej, tudi - čeprav okrnjen - v avstrijskem parlamentu. Dosedanji koroški poslanci BZÖ bodo namreč zapustili svoj dosedanje klub in oblikovali lastno poslansko skupino. Ali bo po tem zasuku v skrajno desno še zdržala vladna koalicija na Koroškem pa je vprašljivo, je še včeraj namignil celo predsednik koroške ljudske stranke ÖVP Josef Martinz. Vsekakor je dosedanja vladna koalicija z Dörflerjem in Martinzem na čelu že soočena z nezaupnico v deželnem zboru in zahtevno opozicijo po predčasnih deželnih volitvah zaradi katastrofalnega poloma v zadevi banke Hypo Group Alpe Adria. Obenem je avstrijsko pravosodno ministrstvo že ustanovilo posebno komisijo, ki naj bi vzela pod drobnogled poslovanje banke v preteklih letih tudi iz kazensko pravnega vidika. Koroška socialdemokratska stranka (SPÖ) je včeraj - še pred združitvijo BZÖ-ja s svobodnjaki, navedala, da bo na prihodnih seji deželnega zборa vložila nezaupnico proti deželnemu glavarju Gerhardu Dörflerju, deželnemu svetniku za finance Haraldu Dobernigu (oba BZÖ oz. sedaj FPK) in tudi proti predsedniku koroške ljudske stranke (ÖVP) Josefom Martinzu in obenem tudi zahtevala razpis predčasnih deželnih volitev na Koroškem. Zahteva socialdemokratov bosta podprla tudi oba deželna poslanci Zelenih. Čeprav zaenkrat (še) ni pričakovati odstop sedanje koalicije in predčasnih volitev, politični opazovalci menijo, da je v luči včerajnjih dogodkov na Koroškem le še vprašanje časa, kdaj bo na Koroškem prišlo do političnega preobrata. Tudi zategadelj, ker se je medtem proti vladni večini postavil ves koroški kot tudi vseavstrijski tisk in s tem tudi javno mnenje. O tem pričajo tudi cele strani pisem bralcev, v katerih pozivajo ljudi politično odgovorne v zadevi Hypo k odstopu.

Svoje pa bo očitno doprinesla tudi posebna komisija ministrstva za pravosodje, ki bo zadevo ofenzivno preverila glede morebitnih kazensko relevantnih dogodkov v zvezi z banko Hypo Alpe Adria. Zaradi raznih informacij in po anonimni prijavi 10. decembra letos je državno tožilstvo v Celovcu celo že uvedlo kazenski postopek proti odgovornim banke zaradi sumu zlorabe zaupanja in goljufije.

V zvezi z dogodki pri banki Hypo Alpe Adria se je javil k besedi tudi bivši predsednik upravnega odbora banke Jörg Schuster (SPÖ) in ostro kritiziral nekdanjega kolega Wolfganga Kultererja in koroško politiko. Za televizijsko oddajo »Report« avstrijske televizije je med drugim menil, da je pokojni deželni glavar Joerg Haider aktivno posegel v banko in želel »videti denar.« Zelo kritično je Schuster očenil delo nekdanjega predsednika banke Kultererja, ki naj bi zastopal mnenje, da lahko lastnik izraža želje. »Kritična drža pa je veljala že skoraj kot izdaja,« je med drugim pojasnil Schuster vpliv koroške politike na poslovanje banke Hypo Alpe Adria v Celovcu.

Ivan Lukanc

Poslopje deželne vlade v Celovcu

IL

KOPER - Sojenje o dvojnem detomoru v Sežani

Pred sodnim senatom pričali obtoženkin psihiater in kriminalista

KOPER - Na okrožnem sodišču v Kopru je v procesu zoper Kristino Mislej, obtoženo umora svojih dveh otrok, včeraj pričal obtoženkin psihiater Gorazd Mrevlje. Sodišče je zaslilo še kriminalista Beno Tenka in Davorja Tozana, ki sta bila na dan tragedije dežurna. Po besedah Tenka v preiskavi niso opazili nasilnega odklepanja vrat ali vroma. Mislejevo, prvič se je pri njem oglašila leta 1994, je Mrevlje opisal kot negotovo, samokritično in impulzivno. Kot je dejal, je ni doživljal kot agresivne, se je pa nekajkrat zbal, da bi v situacijah, ki jih je sama doživljala kot brezizhodne, utegnila pomisliti na samomor.

Obtožena je bila po Mrevljetovih besedah na terapijah večkrat obupana, da ji bo odvzeto skrbništvo nad otrokom in da bodo vse, kar je povezano z njenim psihoterapeutskim zdravljenjem, »poskušali stigmatizirati in obrniti proti njej.«

KRISTINA MISLEJ
FPA

Osebnostno odraščanje Mislejeve je opisal kot zapleteno, vendar pa je bilo ob zadnjem obisku marca letos videti, da so podani pogoji za to, da se stvari uredijo.

Začetni sum, da bi bila pri Mislejevi lahko prisotna bipolarna motnja, se po Mravljetovih besedah kasneje ni potrdil. Kot je pojasnil, je zadnja leta opazil, da je pri Mislejevi prišlo do razvoja specifične osebnosti strukture. Ni imel občutka, da bi Mislejeva manipulirala, v odnosu z

njim pa je bila iskrena, je še dejal. Gledе prekomernega uživanja alkohola obtožene pa je Mrevlje dejal, da njenega pitja ni razumel kot odvisnosti od alkohola. Mislejeva se po njegovem k alkoholu zatekala, ko je bila v stiski, v obdobjih, ko so ji stvari stekle, pa je s pitjem prenehala. Podobno je bilo po njegovem tudi z uživanjem pomirjeval.

Dežurni kriminalist Beno Tenko pa je sodnemu senatu pojasnil, kako je potekal ogled kraja storitve kaznivega dejanja. Vsi varovani sledovi so bili po njegovih besedah poslanici na center za forenzične raziskave. Kot je še dejal, ga je enkrat telefonsko kontaktiral oče Mislejeve in mu kot potencialnega storilca umora omenjal sodeda, ki naj bi živel v istem stanovanjskem bloku v Sežani. Policisti niso ugotovili, da bi bila omenjena oseba kakorkoli povezana s kaznivim dejanjem, je še dejal. (STA)

LJUBLJANA - Po oceni govorca zunanjega ministrstva Slovenije Milana Balažiča

Arbitražni sporazum s Hrvaško največji letošnji uspeh slovenske diplomacije

LJUBLJANA - Arbitražni sporazum s Hrvaško je največji uspeh slovenske diplomacije v letu 2009, je danes v Ljubljani izjavil govorec zunanjega ministrstva Milan Balažič. Zavrnil je tudi vse trditve, da bo sporazum poslabšal položaj Slovenije in zatrdil, da bo arbitražno sodišče moralno zgorj določiti koordinante fizičnega stika Slovenije z odprtim morjem.

Z arbitražnim sporazumom s Hrvaško je Slovenija zaščitila vitalne interese, hkrati pa zaprla enega najbolj problematičnih poglavij, je ocenil Balažič na novinarski konferenci, na kateri je nanihal dosegke v iztekačem se letu. Zaradi podpisa arbitražnega sporazuma so se začeli krepiti tudi gospodarski odnosi med državama, je še poudaril.

»S tem smo s sosednjo Hrvaško pokazali, da smo na liniji evropskih vrednot, dialoga in mirnega reševanja sporov, ki prispeva k regionalni stabilnosti. Ta podpis arbitražnega sporazuma lahko služi kot model za celotni Zahodni Balkan, ki ima še tovrstne probleme,« je iz-

postavil Balažič. Poudaril je še, da je ta sporazum Sloveniji omogočil krepitev položaja v regiji in da je Slovenija pravzapr regionalni »lider v tem območju«.

S sporazumom smo zaščitili vitalne nacionalne interese, je nadaljeval Balažič. »Že s tem, ko je izhodišče stanje na dan 25. junija 1991, ko je Slovenija nadzirala celotni Piranski zaliv in imela izhod na odprto morje,« je poddaril in izpostavil, da so v sporazumu »vsebovani vsi elementi pravičnosti, tako notranje kot zunanjje, poleg dobroosedskih odnosov in relevantnih zgodovinskih okoliščin.«

»Ne gre za vprašanje, ali Slovenija ima ali nima, ali bo ali ne bo dobila izhoda na odprto morje. Arbitražno sodišče mora določiti zgolj koordinate neposrednega fizičnega stika republike Slovenije z odprtim morjem,« je dejal Balažič. Po strokovni, diplomatski in politični plati »ni bilo mogoče bolj zmanjšati razlike med vzbujanjem neupravičenih pričakovanj dela

slovenske politike med mednarodno pravno, mednarodno politično realnostjo,« je še dodal.

V zvezi s pobudo t.i. Bučarjeve skupine, ki išče »eleganten izhod« iz arbitražnega sporazuma in sicer na način, da bi se organizirala mednarodna konferenca v okviru nasledstva po nekdanji SFRJ, je Balažič dejal, da so sicer »odprtji za konstruktivne razmisleke« in da je Slovenija demokratična država, v kateri lahko vsak posreduje svoje ideje, vendar pa realno taka pobuda ne more zaživeti v praksi.

Zagotovil je še, da »slovenska diplomacija ne tipa v temi, se ne zanaša na zanesenjake, ne kleči pred političnimi interpretacijami, ampak se zanaša predvsem na stroško.« Poudaril je, da so posvetovanja s pravnimi strokovnjaki, tako domačimi kot tujimi, potekala še pred podpisom sporazuma. »Že preprosta besedna analiza tretjega člena arbitražnega sporazuma vam pove, da stik Slovenije z odprtim morjem

PRORAČUN FJK

Slovenca kritično ocenjujeta zakon

TRST - Oba slovenska deželna svetnika - Igor Kocijančič in Igor Gabrovec - zelo kritično ocenjujeta finančni zakon, ki ga bo deželni parlament odobril jutri. Za Kocijančiča (SKP-Mavrična levica) je to najslabši proračunski zakon odkar sedi v deželnem svetu. Tondova uprava je po njegovem brez idej o prihodnosti naše dežele. Navedel je primer tržaškega Morskega parka in ureditve vinogradov pod Križem, Prosekom in Kontovelom. Medtem ko je za prvi projekt Tondo tako ali drugače dobil denar, je njegova vrla namenila premalo sredstev za ovrednotenje Prosekarja (Prosecco Doc), ki predstavlja edinstveno priložnost za splošno ovrednotenje ne samo našega vinogradništva, temveč Krasa in Trsta na sploh.

Igor Gabrovec (SSk) je opozoril na stodostotno krčenje Sklada FJK za slovensko manjšino, ki je v preteklem letu znašal 240 tisoč evrov. Slovenska narodna skupnost ima vtis, da je vsako leto postavljena pred zid izsiljevanja, ki jo šibi in ji onemogoča, da bi suvereno načrtovala tako svoje delovanje kot tudi potrebljeno posodobitev in torej nove izvise. Čista izjema je v tem smislu Slovensko stalno gledališče, ki mu je, tudi spričo dramatične situacije, deželna uprava prihranila dodatno nižanje dotacije, je dejal Gabrovec.

To pa ni dovolj. V tem procesu Gabrovec pogreša odločnjevi poseg deželne uprave v odnosu do Berlusconijeve vlade, »saj je redno, vsakodnevno predboično ustrahovanje slovenske narodne skupnosti nerazumljivo, neopravičljivo, nesramno in torej nesprejemljivo.« Pri tem gre upoštevati, da so omenjena finančna sredstva na istem nivoju, torej na isti višini že približno petnajst let, kar pomeni, da sta jih dejansko že krepko skrčila čas in draginja. Pod udarom je tudi medijski sektor, tudi sam tiskani dnevnik slovenske manjšine, ki je iz leta v leto, pod udarom zmanjševanja sklada t.i. šibko založništvo, je v deželnem svetu poudaril zastopnik SSK.

pomeni, da ker je Slovenija teritorialna država, gre za to, da se povežejo slovenske teritorialne vode z mednarodnimi vodami,« je pojasnil.

Balažič je sicer v imenu MZZ še izrazil pričakovanje, da bo arbitražno sodišče začelo delovati nekje do jeseni 2010. Zdaj se pričakuje mnenje ustavnega sodišča, kar naj bi bilo znano nekje v mesecu dni, nato bo sledilo obdobje pred posvetovalnim referendumom, ki naj bi bil konec zime ali pa v začetku pomladi, nato pa bo sledila še ratifikacija v državnem zboru. Poleti bi Hrvaška lahko zaključila pogajanja z EU, kar pomeni, da bi se arbitraža lahko začela nekje jeseni, je še menil Balažič.

Določeni postopki sicer že potekajo, vendar pa jih Balažič ni želel razkriti. Niso pa še v fazu, da bi razmišljali o morebitnih arbitrih, niti o tem, kdo bi lahko bil slovenski član tega arbitražnega sodišča.

To bo aktualno, ko bo prišel čas za to, je še pojasnil govorec MZZ. (STA)

ZAŠČITNI ZAKON - Predlog bo danes ali jutri odobril deželni svet

Dežela potrdila seznam primarnih organizacij slovenske manjšine

Predlog Iztoka Furlaniča za drugačno porazdelitev prispevkov, ki je sprožil ostre polemike

TRST - Deželna vlada bo po novem letu odobrila porazdelitev državnih prispevkov slovenski manjšini. Odbornik Roberto Molinaro bo najbrž počakal, če bo Rim letni proračunski dotaciji 4,06 milijona evrov dodal (ali ne) milijon evrov, kot se je zgodilo lani in kot je Sloveniji obljudil zunanjji minister Franco Frattini. Če bo ostalo pri sedanji voti je skoraj gotypov, da bo Dežela sprejela porazdelitev, ki jo je Molinaro v torek predstavil posvetovalni komisiji za slovensko manjšino. Edino odprto je vprašanje prispevka za Slovensko stalno gledališče. Dežela se je sprva odločila za 700 tisoč evrov, potem je prispevek znižala za 100 tisoč evrov, komisija pa je (razen Walterja Bandlja, ki se je zavzel za 400 tisoč evrov) priporočila prispevek v višini 500 tisoč evrov.

Veliko slabe krvi zlasti pri predsedniku Sveta slovenskih organizacij Dragu Štoki je povzročil predlog porazdelitve prispevkov, ki ga je predložil Iztok Furlanič. Njegovo stališče objavljamo na 5. strani, v nadaljevanju pa posredujemo »razpredelnico«, ki jo je Furlanič posredoval Molinaru in kollegom v komisiji.

Furlanič predlog je sledeč:

Prae-Primorski dnevnik 440.000 (predlog Dežele 318.000); Goriška Mohorjeva 145.000 (152.500); Novi Matajur 120.000

Deželni svet bo danes ali jutri potrdil seznam primarnih organizacij slovenske manjšine

(129.700); Mladika 40.000 (51.100); Most-Čedad 70.000 (80.000); ZTT 40.000 (45.700); SLORI 180.000 (174.100); SSG 550.000 (600.000); NŠK 235.000 (232.000); Glasbena matica 600.000 (575.000); Center E. Komel 170.000 (166.900); Slovenska prosveta 42.500 (48.200); ZSKD

140.000 (144.000); ZSKP 37.500 (48.200); ZSŠDI 160.000 (146.100); Kulturni dom Gorica 70.000 (72.300); Kulturni center Bratuž Gorica 65.000 (72.300); Dijaški Dom Trst 165.000 (120.400); Dijaški dom Gorica 75.000 (71.800); Kinoatelje 40.000 (40.300); SKGZ

100.000 (100.000); SSO 100.000 (100.000) in društva ter krožki 400.000 (495.600).

O tem Furlaničevem predlogu se je razvila, kot smo poročali, debata, ki je bila bolj polemična kot živahnna. Zlasti na relaciji Furlanič-Štoka. Predsednik SSO je predlagatelju

očital, da predlog ruši ne samo članice SSO, temveč tudi enotnost med SKGZ in SSO. Furlanič mu je odgovoril, da se pri izdelavi tega predloga ni oziral kdo je komu blizu, temveč je predlog sad natančnega pregleda proračunov posameznih ustanov ter pogovorov z nekaterimi uslužbenci in ravnatelji le-teh.

Deželna vlada je medtem za leto 2010 v celoti potrdila seznam t.i. primarnih organizacij slovenske manjšine. Seznam, ki ga bo danes ali jutri potrdil deželni svet, je naslednji:

Prae (Primorski dnevnik)
Goriška Mohorjeva
Novi Matajur
Mladika
Most (Čedad)
Založništvo tržaškega tiska
SLORI
Slovensko stalno gledališče NŠK
Glasbena matica
Glasbeni center Komel
ZSKD
Slovenska prosveta
ZSKP
ZSŠDI
Kulturni dom Gorica
Center Bratuž Gorica
Dijaški dom Trst
Dijaški dom Gorica
Kinoatelje Gorica

S.T.

Mima s.n.c.

Ponudba velja od 17. decembra do 2. januarja • Delovni čas: pon. 8.30 - 13.00 tor. - sob. 8.30 - 19.00 / V nedeljo zaprto

Škotski losos
100 g
24,90€ / kg
~~3,29~~
2,49

Jurčki v oljčnem olju
290 g
10,31€ / kg
~~3,99~~
2,99

Ekstradeviško oljčno olje
750 ml
3,05€ / l
~~2,59~~
2,29

Tigraste kozice (mazzancolle) - očiščeni zmrzneni repki
300 g
10,21€ / kg
~~3,45~~
2,45

Semensko olje PET
1000 ml
~~0,99~~
0,85

Artičoke - srce
450 g
4,33€ / kg
~~2,89~~
1,95

Grah
600 g
1,48€ / kg
~~1,19~~
0,89

Gel za prhanje več vrst
750 ml
1,05€ / l
~~1,15~~
0,79 kos

Detergent za ročno pomivanje posode
1500 ml
0,43€ / l
~~0,79~~
0,65 kos

Riž arborio za pripravo rižot
1000 g
~~1,15~~
0,89

Delno posneto mleko
1000 ml
~~0,49~~
0,45

Listnato testo - 2 kosa
500 g
1,98€ / kg
~~1,65~~
0,99

Fernetiči, 24
REPENTABOR
tel. 040 2176832

GIBANJA - Po inflacijskih podatkih statističnega zakona Istat

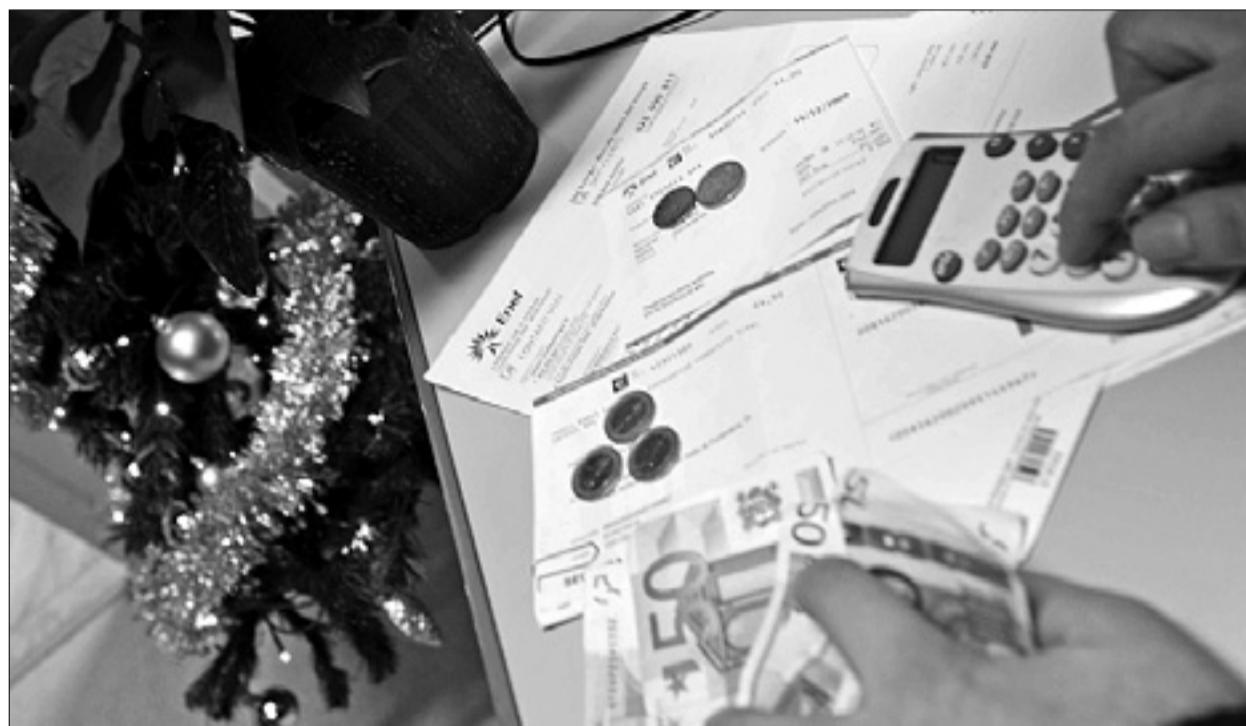
Kljub krizi se je življenje podražilo za 1,2 odstotka

Čeprav so nekatere cene mrzle, so novembrsko inflacijo segreli energenti

RIM - Kljub krizi in močnemu upadu osebne porabe, ki je povzročila tudi padec cen v nekaterih blagovnih sektorjih, je treba za nakupe danes odšeti za 1,2 odstotka več kot pred letom. Podatek, nekoliko skrit med številkami in preglednicami, je izračunal zavod Istat, ki je včeraj objavil dokončne podatke o novembrski inflaciji. V preteklem mesecu se je splošni indeks cen znova povzpel, in to za 0,7 odstotka v letni primerjavi, potem ko je oktobra zrasel le za 0,3 odstotka. V mesečni primerjavi pa so cene novembra ostala na oktobrski ravni, torej brez sprememb.

Največ pozornosti pa je med včeraj objavljenimi podatki pritegnil tisti, ki kaže gibanje »najbolj pogosto kupovanih dobrin«, kot jih imenuje statistični zavod. Gre preprosto za najnujnejše življenjske potrebuščine, tiste, ki jih kupujemo vsak dan: od živilskih izdelkov do alkoholnih in nealkoholnih pijač, tobacnih izdelkov, pripomočkov za osebno higieno in čiščenje stanovanja, časopisov, pogonskega goriva itn. Cene teh izdelkov in storitev so se novembra v mesečni primerjavi zvišale za 0,3 odstotka, v letni pa za 1,2 odstotka. Tako gibanje, ki odstopa od povprečja, povzroča razburjenje organizacij potrošnikov, ki izpostavljajo, da je »ogroženo blagostanje družin«, zato je treba »davčno razbremeniti trinajste plače« in »znižati cene za 20 odstotkov«.

Novembrski inflacijski pospešek je povzročila predvsem rast cen dobrin, posebej tistih v energetskem sektorju (+0,3% glede na oktober), pri čemer se je bencin podražil za 3,5%, dizel pa za 4,2%). Cene živilskih izdelkov so se v

letni primerjavi zvišale za 0,6 odstotka in potrdile rastoči trend iz oktobra. Toda medtem ko sta se podražila meso in zelenjava (+0,1% v mesečni primerjavi), je bilo mogoče nekaj prihraniti pri sadju (-0,8% glede na oktober). Če bi inflacijska stopnja ob koncu leta ostala na novembrski ravni, bi letos znašala 0,7 odstotka.

Med dvajsetimi mesti, ki so glavna mesta prav tolikih italijanskih dežel, je Trst na nezavidljivem drugem mestu z 1,9-odstotno inflacijsko stopnjo, torej za skoraj dve tretjini višjo od državnega

povprečja. Na prvem mestu je z 2,1 odstotka in potrdile rastoči trend iz oktobra. Toda medtem ko sta se podražila meso in zelenjava (+0,1% v mesečni primerjavi), je bilo mogoče nekaj prihraniti pri sadju (-0,8% glede na oktober). Če bi inflacijska stopnja ob koncu leta ostala na novembrski ravni, bi letos znašala 0,7 odstotka.

V 16 državah območja evra se je inflacija novembra prvič po sedmih mesecih vnovič zvišala. Letna stopnja je znašala pol odstotka, medtem ko je v Sloveniji namerili 1,8-odstotno letno inflacijo. Eurostat je včeraj za malenkost

znižal svoje prvotne izračune izpred dveh tednov, po katerih so se cene v območju evra prejšnji mesec v povprečju zvišale za 0,6 odstotka.

V preteklih mesecih so cene v območju evra padale, in sicer avgusta za 0,2 odstotka, septembra za 0,3 odstotka in oktobra za 0,1 odstotka. Z novembrom pa so se cene v območju evra na letni ravni prvič od letosnjega aprila vnovič zvišale, najbolj pa so jih potisnili navzgor energenti, ki so se po krepki pocenitvi zaradi krize začeli spet dražiti.

Deželne zadružne banke FJK v prvih devetih mesecih povečale vloge za 4 odstotke

VIDEM - Zaupanje varčevalcev v zadružne banke v Furlaniji-Julijski krajini raste. Po podatkih deželne federacije zadružnih bank BCC se je skupna vrednost vlog konec septembra glede na začetek leta povečala za 4 odstotke in doseglia 2,3 milijarde evrov. Levji delež te rasti imajo upravljane vloge, ki so se v devetih mesecih povečale za 10 odstotkov in dosegle 900 milijonov evrov. Med upravljanimi vlogami so na prvem mestu naložbe v skupne sklade (405 milijonov evrov, +11,9%) in v zavarovalne police (267 milijonov, +11,3%), sledijo upravljanje premoženja (226,8 milijona, +4,9%) in naložbe v delnice (206,2 milijona, +24,7%).

Občina Trst poverila zakladniško službo Unicreditu

TRST - Unicredit Banca bo še naprej opravljala zakladniško službo za Občino Trst. Izbrana je bila za nadaljnja tri leta, do konca 2013, za Občino pa bo upravljala približno 850 milijonov evrov letno. Unicredit opravlja to službo tudi za Deželo FJK.

Generali se pripravlja na obračun enega najtežjih let v svoji zgodovini in razmišlja o novem vodstvu

MILAN - Zadnji upravni svet tržaške zavarovalne družbe pred premorom ob koncu leta je včeraj v Milanu potekel brez pomembnejših odločitev, če izvazemo podpis akta o pripojitvi banke BSI Italia k banki Banca Generali. Spojitev bo operativna s prvim januarjem, zarjo pa ne bo potrebna dokapitalizacija prevzemne banke, ker bodo delnice BSI Italia razvrednotene. Če je bilo iztekoče se leto za družbo krilatega leva zelo neugodno, bo prav tako, če ne še težje tudi novo leto. Na aprilske skupščini delničarjev v Trstu bo skoraj gotovo prišlo do zamenjave dosedanjega predsednika Antoina Bernheimea, ki naj bi pri svojih 85. letih vendarle sprejel ponudbo za častno predsedstvo. O njegovem nasledniku poznavalci le ugebajo, ker so vsa čezla še v ognju, dobro obveščeni pa kot o najbolj verjetnih kandidatih govorijo o Paolu Scaroniju, pooblaščenemu upravitelju energetskega koncerna Eni, ki naj bi ga že zeleli v Mediobanci, največjem delničarju družbe Generali, in o nekdanjem gospodarskem ministru Tommasu Padoa Schioppi, ki naj bi ga podpirali znotraj družbe.

MAKROEKONOMIJA - Po napovedih uglednega nemškega inštituta IFO

Gospodarsko razpoloženje se izboljšuje, medtem ko gospodarska rast ostaja nizka

MÜNCHEN - Svetovno gospodarsko razpoloženje se je popravilo v vseh glavnih regijah sveta, vendar bo gospodarska rast kljub temu ostala nizka, saj so mednarodni finančni trgi še vedno precej šibki.

Svetovni bruto domači proizvod (BDP) se bo letos znižal za 1,1 odstotka, v letu 2010 pa zvišal za 3,1 odstotka, ugotavlja nemški inštitut za gospodarske raziskave Ifo. Rast svetovnega BDP bo nato leta 2011 znašala 2,6 odstotka. V nekaterih delih sveta bodo cene znova začele rasti, zaradi šibke gospodarske aktivnosti pa bo še vedno načršalo število brezposelnih, v svojem poročilu navaja münchenski inštitut.

Svetovna gospodarska aktivnost bo sicer šibka. Bančni sistem je utрpel ogromne izgube, kar se odraža v visokih vrednostnih prilagoditvah in popravkih vrednosti premoženja. Vse pomembne industrijske države se spopadajo tudi z nepremičninsko krizo, ki je povečala število slabih posojil. Po-

sojilni pogoji so povsod po svetu zelo zaostreni, kar negativno vpliva na naložbeno dejavnost in na odpiranje novejih delovnih mest.

V območju evra se bo gospodarska rast iz zadnjega četrletja sicer nadaljevala. Zelo pozitiven vpliv na rast v območju skupne evropske valute bo doime javnofinancne spodbude v Nemčiji in v Franciji. Domače povpraševanje se bo stabiliziralo postopoma, saj se bo njegova dinamika okreplila takrat, ko bodo v celoti začeli delovati sti-mulacijski programi.

Največje evropsko gospodarstvo, Nemčija, bo prihodnje leto raslo po 1,7-odstotni stopnji, medtem ko naj bi se leta 2011 v povprečju okreplilo za 1,2 odstotka. Izboljšanje gospodarske aktivnosti v Nemčiji je sicer posledica izboljšanih obetov v svetovnem gospodarskem okolju. BDP se je v drugi polovici leta v primerjavi s prvo zvišal za 1,2 odstotka, v primerjavi z enakim obdobjem lani pa je bil

še vedno za tri odstotke nižji. V letosnjem letu naj bi se nemški BDP skrčil za 4,9 odstotka.

Okrevanje gospodarstva je bilo ob koncu leta sicer najbolj zaznati v Aziji, izboljšanje gospodarskega razpoloženja pa se kaže tudi v Zahodni Evropi in Severni Ameriki. Kljub temu, da so gospodarske razmere v vseh pomembnejših regijah, predvsem v območju evra, Severni Ameriki, Srednji in Vzhodni Evropi in Rusiji, še vedno neugodne, so pričakovanja povsod zelo optimistična. Znaki, da svetovno gospodarstvo oživila, se bodo nadaljevali.

V ZDA bo rast BDP v začetku prihodnjega leta razmeroma visoka, vendar bo nato dinamika okrevanja ošibela in ameriško gospodarstvo bi utegnilo znova zaiti v rdeče območje. Kljub temu ZDA ne bodo znova zapadle v recesijo, morebitna ošibitev gospodarske dejavnosti pa bo nekoliko zadušila svetovno gospodarsko okrevanje. Odprava strukturnih nesorazmerij v ZDA,

predvsem popravek na področju zasebne porabe, bo imela po mnenju inštituta Ifo viden učinek, ki pa se bo poznal z zamikom.

Japonsko gospodarstvo bo začelo okrevati zelo postopoma in počasi. Zasebna pSoraba se bo le počasi krepila, saj so razmere na trgu dela zelo zaostrene. Ob oživitvi svetovne gospodarske aktivnosti pa se bo popravila japonska zunanja trgovina, zlasti menjava s hitro rastočimi azijskimi državami.

Obseg svetovne trgovine naj bi se prihodnje leto glede na podatke Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) sicer zvišal za pet odstotkov, leta 2011 za štiri odstotke, potem ko naj bi se letos znižal za dramatičnih 11 odstotkov. Napoved inštituta temelji na predpostavkah, da se bo cena severnomorske naftne za 159-litrski sod gibala okrog 72 dolarjev in da bo evro vreden približno 1,47 dolarja. (STA)

EVRO

1,4560 \$

+0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

16. decembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	16.12.	15.12.
ameriški dolar	1,4560	1,4541
japonski jen	130,61	130,22
kitaški juan	9,9416	9,9286
ruski rubel	44,0940	43,9725
indijska rupee	67,9783	67,8700
danska krona	7,4415	7,4416
britanski funt	0,88945	0,89600
švedska krona	10,4208	10,4635
norveška krona	8,3695	8,4735
češka koruna	26,350	26,105
švicarski frank	1,5126	1,5123
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	277,58	277,10
poljski zlot	4,1947	4,1865
kanadski dolar	1,5432	1,5459
avstralski dolar	1,6179	1,6048
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2383	4,2523
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7065	0,7063
brazilski real	2,5522	2,5563
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1965	2,1992
hrvaška kuna	7,2900	7,2800

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

16. decembra 2009

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesečev

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesečev
LIBOR (USD)	0,2325	0,25375	0,45125	1,00375
LIBOR (EUR)	0,45813	0,6775	0,98	1,22625
LIBOR (CHF)	0,11333	0,25167	0,34667	0,64667
EURIBOR (EUR)	0,487	0,715	0,998	1,246

ZLATO

(99,99 %)

za kg

25.178,01 € +323,14

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

16. decembra 2009

vrednostni papir zaključni tečaj spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj	spr. v %
GORENJE	12,01	-2,83
INTEREUROPA	5,70	-0,52
KRKA	65,17	-1,54
LUKA KOPER	22,77	-1

GLOSA

Kaj se dogaja z nami po smrti?

JOŽE PIRJEVEC

Moral sem čakati na komunista Stojana Spetiča, da me je javno opomnil na mojo napako o vicah. O tempora, o mores! Katoličani, kje ste? Celo fundamentalistični Primorski panterji iz Gorice, ki me primejo za besedo, kašarkoli je mogoče, so bili tokrat tihi. Edina, ki se je oglasila še isti dan, ko je izšla moja herečna glosa, je bila Bruna Pertot. Telefonirala mi je in me s potrežljivo ljubeznivostjo, ki ji je lastna, prepričala, da sem se zmotil. Katoliška cerkev vic zares ni odpravila, odpravila je samo limb, tisti prostor brez žalosti in brez veselja, kamor naj bi še duše nekrščenih otrok, ki jih razen izvirnega greha, nič ne bremeni.

Spoznanje, da sem jo glede vic tako polmolil, me je prisililo iz praskaovanju vesti, kako se je moglo kaj takega zgoditi, pa tudi k preverjanju svojega znanja katekizma. Mislim, da sem o vicah prvič slišal v podstrešnih kamaricah sv. Antona Novega, kjer nas je po vojni zbiral in vzgajal pokojni Jože Prešeren. O njih je dejal, da v sv. pismu stare in nove zaveze sicer niso naravnost omjenjene, da pa je o obstju vic mogoče sklepati iz nekaterih pasusov. Omenil je knjigo Makabejevcev, kjer piše, da je treba moliti za duše padlih v boju, in pri tem močno vzpodbudil mojo radovednost ne toliko zaradi vic, kolikor zaradi Makabejevcev. Kdo so bili? Še danes me privlačijo zaradi svojega upora proti Antiju IV. iz dinastije Selevkidov, ki je leta 167 pred Kr. skušal zatreti židovsko vero. Naj povem mimogrede, da nudi ta upor teološko opravičilo za vse poznejše upore proti tiranu, tudi za našo narodnoosvobodilno borbo. A tega nam domobranci usmerjeni Jože Prešeren seveda ni povedal. Naj dodam tudi, da je židovski praznik luči, hanukkah, ki ga praznujejo kot nekakšen božič prav v tem času, tudi vezan na zgodbo Makabejevcev in na njihovo zmago

nad helenistično diktaturo. Toda vrnimo se k vicam. Te so pravzaprav srednjeveška iznajdba rimske katoliške Cerkve, ki je pravoslavlje ne sprejema in ki so jo pozneje zavrnili tako protestanti kot anglicani. O tem je pisal veliki francoski medievalist Jacques Le Goff v knjigi »Nastanevic« in bil tako prepričljiv, da me je spravil v zmoto: mislil sem, da je prepričal tudi samega papeža.

Ker smo že v vicah, pojdimo še v pekel. Pred kratkim sem o njem slišal predavanje na seminarju o sekularizaciji, organiziranem v Rimu. Med drugimi je nastopil tudi filozof Luigi Lombardi Vallauri, ki nam je povedal, kako so ga vatikanske oblasti vrgle s katedre, ki jo je imel na katoliški univerzi v Milenu. Kaj je povedal tako heretičnega? Za nek kongres v Nemčiji je pripravil referat, v katerem je dokazal, da je koncept peklenke kazni, kakor ga pridiga katoliška Cerkev, povsem skregan z modernim pravom. To sloni na principu, da je treba krivca prevzgojiti medtem ko ga pekel obsoja na večno trpljenje. Vallauri trdi, da je Bog – če je pekel takšen, kakor ga hoče katekizem – podoben očetu, ki svoje pokvarjene otroke zapre v ječo in nato vrže ključ proč za vse večne čase. Po njegovem si kaj takega nitti Hitler ne zaslubi. Kaj šele tisti, ki je dal nedožen poljub »sine periculo pollutionis«, pa je vendar storil smrtni greh, če verjamemo dekretu papeža Aleksandra VII. iz leta 1666.

Cerkev je sicer v zadnjem času nekoliko utišala svoje grožnje s peklom. Papež Janez Pavel II. je celo proglašil za kardinala velikega teologa Hansa Ursu von Balthasarja, ki trdi, da pekel sicer obstaja, a je prazen. Če je pekel prazen, so vlice polne? A če so samo srednjeveška izmišljotina, kaj se dogaja z nami po smrti? To vprašanje me vedno bolj vznemirja, bolj ko se neizbežno bliža smrtna ura.

VREME OB KONCU TEDNA

Prihajata največji mraz in prehodno poslabšanje

DARKO BRADASSI

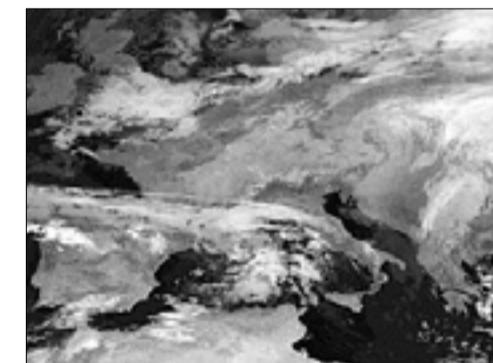

Vremenska slika je v zadnjih dneh zadobila povsem zimske značilnosti. Ob dotoku mrzlega celijskega zraka, ki se bo še nadaljeval tudi v prihodnjih dneh, je naše kraje v ponedeljek prešlo ciklonsko območje, ki je nastalo nad Sredozemljem. Njegovo središče je bilo pomaknjeno nekoliko bolj proti jugu, zato je na vreme pri nas vplivalo le obrovo. Vseeno pa je zadostovalo, da se je povods, tudi pri morju, pojavljalo šibko sneženje. Glavna posledica ciklona pa je bila močna burja, ki je ob že itak nizkih temperaturah pri nas še močno povečala občutek mraza. Predvsem včeraj, ko se je ciklon že začel oddaljevati, je zapnila zelo močnimi sunki, ki so po uradnih meritvah presegali 120 km/h. Velja tudi omeniti sunek 155 km/h, ki ga je nameril Navtični inštitut s svojim anemometrom na vrhu svojega poslopja na tržaškem nabrežju. Ko zapnila močnejša burja se vsakokrat pojavlja neke vrste tekmovanje, kdo bo nameril najmočnejši sunek, tiskovne agencije pa včasih kar nizajo najrazličnejše hitrosti. Dejstvo je, da anemometer Navtičnega inštituta zaradi prevelike višine od tal ne spoštuje v celoti pravil svetovne meteorološke organizacije, zato bi po športnem žargonu lahko uporabili izraz, da meritve niso v celoti homologirane. So pa pomembne za primerjavo. Deželna meteorološka opazovalnice iz Furlanije Julijske krajine pa razpolaga z najsdobnejšim zvočnim anemometrom, ki je postavljen na pomolu Bandiera v Trstu in v celoti spoštuje pravila. Zato so njegove meritve pravilne in reprezentativne. V torek je zabeležil najmočnejši sunek 123 km/h, kar je vsekakor veliko in že dalj časa ne pomnimo.

Predvsem pa že dolgo ne pomnimo takega mraza in močne burje. Indeks wind-chill, ki ob nizkih temperaturah upošteva tudi ohlajevalni vpliv vetra, se je v torek marsikje pri nas vsaj občasno spustil do okrog -15 stopinj Celzija, to se pravi, da je bil učinek mraza enak, kot ta bi temperatura padla do -15 stopinj Celzija ob brezvetru.

V prihodnjih dneh se bo spust mrzlega celijskega zraka še stopnjeval. Predvsem od južnega dne do vključno ponedeljka bomo povsod beležili najniže nočne temperature pod ničlo, v prihodnjih dneh pa bo marsikje, razen ob morju, tudi ledeni dan, ko se niti najvišje dnevne temperature ne bodo povzpele nad ledišče. Burja se bo med drugim spet okreplila, zato bo občutek mraza izrazit. Po vzoru ponedeljkovega ciklona se bo v soboto približal našim krajem nov ciklon, ki bo povzročil poslabšanje. Od njegove točne pozicije bo odvisno, kje in koliko se bo vreme pravzaprav poslabšalo. Zaenkrat kaže, da bo njegov domet segal do južnih predelov dežele, kjer naj bi se v soboto pojavljale šibke do ponekod morda zmerne padavine. Zaradi ledeničnih temperatur, kjer bodo padavine, bo zanesljivo snežilo. Ne gre vsekakor povsem izključiti možnosti tudi za morebitno izrazitejše poslabšanje.

V nedeljo se bo vreme postopno izboljšalo, od ponedeljka pa bo začel pritekati proti nam bolj vlažen in postopno toplejši atlantski zrak. Kot kaže bo v ponedeljek lahko še povečini snežilo, od torka pa pričakujemo višje temperature in povečini oblake in dež.

ODPRTA TRIBUNA

»S svojim predlogom sem skušal zaščititi čim več delovnih mest«

Dovolite mi, da izrečem nekaj mogočnosti o torkovi seji posvetovalne komisije za Slovence. Kot se je dalo razbrati iz članka, ki je bil v sredo objavljen v Primorskem dnevniku, je bila seja na trenutke zelo živahnata. Morda bo prispevek pojasnil določene sive točke in morda bo tudi zanimiv kot iztočnica za jutrišnje srečanje v organizaciji Klop, na katerem bosta prisotna predsednika dveh krovnih organizacij Drago Štoka in Rudi Pavšič.

Ocena o poteku komisije je z mogočnostmi vidika res negativna. Izkazalo se je, da nekateri vidni predstavniki naše manjšine se nočajo oziroma nimajo interesa sprejemati določenih odločitev. Nekaterim manjka hrabrosti, drugi pa so se raje predali vrtičkarstvu.

Prva napaka dveh krovnih organizacij, ki imajo številčno premoč znotraj komisije in bi torej lahko s skupnim nastopom dosegla večinsko mnenje sicer posvetovalnega organa, je ta, da se na seji nista predstavili z alternativnim predlogom. Kritizirati predlog deželnega odbornika Molinarja je enostavno, manj enostavno pa je predlagati nekaj različnega, ki bi bilo sprejemljivo in manj travmatično za celotno našo skupnost. Kar je bil cilj mojega predloga.

SSO ima svojo politično emanacijo v stranki, ki se ima za zbirno stranko vseh Slovencev in ki naj bi že zelela ščititi interese celotne skupnosti. V resnicu je jasno prišlo do izraza, da jim je obstoje včerne primarnih ustanov Slovencev v Italiji sedma briga. Zanimalo jih je, da bi se na vsak način ohranilo "status quo", tudi če je ta absolutno nepravičen in gre na skodo določenih ustanov. Braniti svoje interese, to je edino važno. Interesi celotne skupnosti niso pomembni. Navedem primer, da bo povprečnemu bralcu stvar jasna: gospod Štoka naj mi jasno in javno odgovori, ali je pravično in pravilno, da dve sorodni ustanovi, ki se ukvarjata s sorodnimi aktivnostmi (ena s proračunom 822.000 evrov in petimi zaposlenimi ter druga s proračunom 158.000 evrov in

enim zaposlenim) prejema isti prispevek. Prva krije s tem prispevkom 11,9% proračuna, druga pa 61,8%. Je zahteva po različni porazdelitvi sredstev napad na SSO ali enostavno zahteva po bolj smrtni in pravičnejši delitvi prispevkov?

Naj si bralci sami odgovorijo. G. Štoka govorji, da je treba sredstva porazdeliti glede na kakovost delovanja posamezne ustanove. Pravilno, a kdo naj odloči in določi kaj je kakovostno in kaj ne? Gre samo za izgovore, ker je edini cilj ohranitev obstoječe porazdelitve, ki nekatere zelo diskriminira.

Jaz sem s svojim predlogom poškušal zaščititi čim več delovnih mest in omogočiti delovanje vsem. Sam bom lahko tistim osebam, ki bodo v naslednjih mesecih ob službo zaradi slabе porazdelitve finančnih sredstev, mirno gledal v oči in jim rekel, da sem se za njih boril, ampak ni mi uspelo. Bodo jasli v Dijaškem domu zaprle svoje duri? Očitno jasli niso prioriteta za slovensko manjšino. Je obstoj Primorskega dnevnika pomemben? Najbrž ne. Mislim da je celotna manjšina od naša zahtevala, da določimo, kateri so prioritete. Nekateri si niso želeli prevzeti te odgovornosti. A morajo si prevzeti odgovornost za NE-odločanje.

Žal se niso že zeleli od te politike dolodeljanja sredstev ograditi predstavniki SKGZ znotraj deželne komisije. Pričakoval sem nekaj več hrabrosti z njihove strani. Vem, da bi lahko tak korak imel hude posledice na ravni sodelovanja med krovnima organizacijama. Treba sicer dodati, da je organ posvetovalne narave, tako da bi lahko odbornik Molinarje neupošteval volje komisije, a potem bi bila to njegova politična izbiča in on bi si prevzel odgovornost za odločitev. Tako pa sta krovni organizaciji sokrivca za Molinarjev predlog, kot jasno kaže tudi izid glasovanja (sicer še neuraden): 1 ZA (odbornik Molinarje), 1 PROTI (podpisani), 9 VZDRŽANIH (ostali člani komisije). Mojega predloga

pa niso sprejeli s sledenim izidom (ravnino tako neuraden): 1 ZA (podpisani), 5 PROTI, 5 VZDRŽANIH. Ob dobrivoli nekaterih bi torej lahko alternativni predlog celo prodrl.

V članku pride še nekaj do izraza, naj bi jaz svoj predlog posredoval članom posvetovalne komisije še tik pred začetkom seje. To velja le za nekatere. Predsednica oba krovnih organizacij sta moj prvotni alternativni predlog, ki je bil sila podoben tistem predstavljenemu na torkovi seji, poslat po elektronski pošti dne 13. novembra 2009. In predsednik SKGZ je na mejl odgovoril že dan kasneje. Najbrž je bil za g. Štoka predlog nevreden odgovora, saj je prihajal iz vrst »skrajnega levicičarja, ki izraža sovraštvo proti vsemu, kar smrdi po katolištvu«. Nekako tako se je g. Štoka izrazil v torek.

Že tako izražanje zame ni sprejemljivo, a da isti »gospod« na seji izrazi kritiko, češ da je nemogoče oceniti predlog, ki je bil predložen tik pred začetkom same seje, to pa res mi ne gre v račun. Upam, da menjai na prejel, drugega bi to pomenilo, da je na seji lagal! Če predsednika dveh krovnih mojega predloga nista posredovala ostalim članom komisije, ki so bili tja izvoljeni kot člani SKGZ oziroma SSO, potem naj se zaradi tega ti komisari pritožijo pri svojih predsednikih. Ob tem so za moj prvotni predlog vedeli še nekateri člani komisije (npr. Waltritsch), torej je bilo nepoznavanje mojega predloga le izgovor, saj kot sem že rekел, v resnicu nihče se ni že zelel izpostaviti.

Glede na vse povedano pa si postavljam sledeče vprašanje: je še aktualna tema združevanja dveh krovnih organizacij in spojitev v eno samo? Glede na obnašanje predsednika SSO-ja na tej seji bi jaz celo menil, da ni več aktualno niti skupno nastopanje, saj od tega ima koristi le nekdo...

Iztok Furlanič, izvoljeni član Deželne komisije za Slovence in tržaški občinski svetnik SKP

ODPRTA TRIBUNA

Je mogoč (in umesten) še en Travnik za naše pravice?

Moja svetovnonazorska opredelitev in politična nagnjenja ne domujejo v Slovenski skupnosti, pa tudi tam naokoli ne. Vendar s to stranko glede marsičesa soglašam, posebno takrat, kadar se bije boj ne le za razvoj, temveč (danes) celo že za goli obstanek Slovencev v Italiji.

Primorski dnevnik je v nedeljo objavil pojaznilo Debore Serracchiani v zvezi s poročilom SSK o sestanku med deželnim tajnikom Demokratske stranke in predstavniki SSK. Iz poročila se da razumeti, da je šlo na Vrh pri Gorici za že drugo srečanje med njimi, evropska poslanka pa zatrjuje, da je to bila samo večerna izmenjava mnenj za obloženo mizo, torej neformalno svidenje. Je koga v SSK pri pisanku poročila krepko zaneslo, ali pa je bilo vse skupaj neljubnje nesporazum? A v to se ne spuščam, kajti kjer se prepričata dva, lahko tretji krajši konec potegne.

Nekatere poslankine teze so vredne globljega razmisleka. »Mislim, da je napočil trenutek, da odvzamemo politično legitimacijo nacionalistični misli, ne glede na njeno pripadnost ali usmeritev,« je zapisala. Posamične izjave iz vrst SSK so kdaj pa kdaj resda neprejavljive, sem pa prepričan, da obstaja med strankinim deželnim vrhom na eni in njeni (zlasti mlado) bazo na drugi strani precejšnje miselin razkorak in da v le-tej ne prevladuje nacionalizem, ampak predvsem domoljubje in slovenstvo.

»Demokratska stranka,« je nadaljevala njena deželna tajnika, »ne more soglašati, da se v politično debato vnaša koncepte, kot je »etični teritorij,« ki predstavlja neprimerno poenostavitev zapletene stvarnosti dela deželnega ozemlja.« V SSK se imajo radi za »etično stranko« in če hočejo dajati etnični pečat tudi teritoriju, ki je bil pred nastopom fašističnega terorja skorajstoodstveno slovenski, je to njihova pravica. Ko bi poslanka vedela, koliko muk je prizadejal italijanski na-

cionalizem tej naši - da, še danes naši zemljiji s Trstom vred - bi je morda vzdevek »etični« ne motil.

Sicer pa, le kdaj smo Slovenci bili tako hudi nacionalisti! Ko bi res bili, ne bi zlahka trpeli večdesetletnega sistematičnega šikaniranja. Toda nacionalisti ne maramo biti, samo pogumnejši bi lahko bili, kakor se je nedavno izrazila tudi naša senatorka v rimskem parlamentu Tamara Blažina.

Ali moramo ostati križem rok, če nam z novogradnjami na Krasu grožijo z nadaljnji poitalijančevanjem? Ali naj molčimo, če nam hočejo z zamislijo o mestni občini ukiniti okoliške občine in naš živelj zgneti v assimilacijski kotel? Naj ostanemo ravnodušni ob odgovoru tržaškega župana na vprašanje, ali utegne uresničitev mestne občine ogroziti identitet prebivalstva manjših občin, ki se je glasil: Kakšno identiteteto neki naj ima občina z 600 ali celo 200 prebivalci! Ali bomo pohlevno sprejemali neprestano krčenje finančnih sredstev, ki jih je oblast dolžna zagotavljati manjšini po državnih zakonih in mednarodnih sporazumih? Smo res dolžni vdano prenašati tolikšen pritisk kot orodje za obračunavanje s Slovenijo, pa če tudi gre pri vsem tem tudi za izjemno velike mednarodne interese na področju energetskih virov? Ali bo naša Kraševci znova oškodovan zaradi načrtovane speljave plinovoda Južni tok do Tržiča? In še: doklej nam bo treba poslušati krokarje, ki zanikujo slovenskost naših ljudi na Videmskem?

Razumem, da je na delu tih diplomatici, vseeno pa hudo pogrešam leto 1984. Takrat, 18. novembra, so Kraševci postavljeni slovenske občinstne table z imeni naših vasi in se nas je, Slovencev, na planoti kar trlo; še prej, 20. m

NAPAD NA PREMERA - Zaradi vztrajnih bolečin in težav s hranjenjem

Berlusconi podaljšal zdravljenje v bolnišnici

Doma bo moral dva tedna mirovati - Moški ponoči v bolnišnici želel k njemu

**GIANFRANCO FINI
»Napolitano
zvezda
vodnica«**

RIM - Gianfranco Fini odločno nadaljuje po svoji politični poti, ki ga je že v precejsnji meri oddaljila od jedra vladne večine, ki se suka okoli osi Berlusconi-Bossi. To je prišlo jasno do izraza tudi na včerašnjem tradicionalnem predbožičnem srečanju predsednika poslanske zbornice z dopisniki iz parlementa.

»Že samo dejstvo, da je treba pozivati k omikanemu soočenju, pomeni, da smo v zadnjih mesecih in letih prekoračili varnostno mejo,« je dejal, nanašajoč se na zaostritev političnih odnosov v državi. Pristavil je, da tudi zradi funkcije, ki jo opravlja, ne namejava napraviti odgovornost za to tej ali oni strani. Poudaril pa je, da se v vsem prepoznavata »premišljenih pozivih«, ki jih je predsednik republike Giorgio Napolitano večkrat izrekel. »On je prava zvezda vodnica za vse, če bi ga vsi poslušali, bi že naredili korak k izboljšanju političnega ozračja,« je dejal.

Fini je potem voščil, da bi v letu 2010 končno sprejeli že večkrat napovedane reforme drugega dela ustawe. Po njegovem bi morali začeti pri dveh temeljnih zadevah, in sicer pri reformi parlamenta, s katero bi senat postal zvezna zbornica, in s posodobitvijo odnosov med zakonodajno in izvršno oblastjo. »Upam, da bodo pri tem sodelovale vse politične strani, tako da bi reforme sprejeli z čim širšo parlamentarno večino,« je dejal.

Predsednik poslanske zbornice se je naposred kritično obregnil ob torkovo napoved notranjega ministra Roberta Maronija, po kateri naj bi vlada na današnji seji sprejela nove norme za javne shode in za internet, da bi z njimi zagotovila varnost. »Mislim, da niso potrebne nove norme, ampak da je treba doslednejše izvajati že obstoječe. Po njegovem sleherni demokraciji mora preprečevati nasilje, vendar mora hkrati zagotoviti maksimalno svobodo v vseh njenih oblikah, »začenši s svobodo izražanja, ki je eden izmed stebrov demokratične ureditve«.

Pristavimo naj, da je Maroni včeraj delno korigiral svojo torkovo napoved. Dejal je, da vlada ne razmišlja o uvedbi novih vrst kaznivih dejanj, povezanih z javnimi shodi in rabo interneta.

MILAN - Predsednik vlade Silvio Berlusconi, ki okreva po nedeljskem napadu, ko mu je duševno moten moški v obraz vrgel kipe ter mu pri tem poškodoval nos in izbil dva zoba, bo v bolnišnici San Raffaele v Milianu ostal še vsaj do danes popoldne. Premier naj bi bolnišnico sprva zapustil že včeraj, a so se kasneje odločili, da bo ostal na opazovanjih še eno noč.

Odločitev, da 73-letni premier na opazovanjih preživi še eno noč, je včeraj popoldne sporočil njegov tiskovni predstavnik Paolo Bonaiuti. Kot je pojasnil, je Berlusconi včeraj dopoldne tožil zaradi bolečin v vratu. To je zdravnike malce vznemirilo, saj so očitno začele premiera po nedeljskem napadu znova pestiti težave, s katerimi se je spopadal že v preteklosti.

Da bo Berlusconi v bolnišnici ostal še eno noč, je potrdil tudi premierov osebni zdravnik Alberto Zangrillo, ki je ob tem dejal, da premiera muči »vztrajna bolečina«, ima pa tudi težave pri jedi. Premierovo stanje je označil kot »stanje bolečin, ki jih ni mogoče vedno zlahka nadzorovati z zogolj z zdravili. Vendarle pa Berlusconi po napadu ne bo potreboval plastične operacije, je zatrdil Zangrillo.

Tudi po odhodu iz bolnišnice, predvidoma danes popoldne, pa bo moral premier še dva tedna po-

čivati, so poudarili v bolnišnici. Zato bo moral odpovedati nekaj obveznosti - med drugim udeležbo na podnebni konferenci v Koebenhavnu, kamor bi moral odpotovati že včeraj, in pa tradicionalno novinarsko konferenco ob koncu leta.

Berlusconijev napadalec medtem ostaja v preiskovalnem zaporu, je včeraj odločilo sodišče v Milanu. S tem je zavrnilo predlog odvetnikov 42-letnega napadalca Massima Tartaglia za premestitev njihovega klienta v psihiatrično ustanovo. Sodišče je svojo odločitev utemeljilo s tem, da bi lahko napadalec svoje dejanje ponovil.

Varnostniki pa so včeraj okrog 2. ure ponoči ustavili mlajšega moškega, ki je prišel v oddelek bolnišnice, v katerem se zdravi Berlusconi. 26-letnik iz kraja Villar Perosa pri Turinu je dejal, da želi govoriti s premierom, ni pa bil oborožen in niti agresiven, je sporočila policija v Milanu. Po navedbah policije se je moški v preteklosti zdravil zaradi težav z mentalnim zdravjem, sicer pa se je razvedelo, da je privrženec Ljudstva svobode. Preiskovalci so tudi njevo vozilo, kjer so našli nekaj hokejskih palic.

Medtem Berlusconi dobiva izraze solidarnosti iz Italije, pa tudi iz tujine. V torek zvečer ga je med drugimi po telefonu poklical ameriški predsednik Barack Obama.

FINANČNI ZAKON - Opozicija kritična, večina skrhana

Poslanska zbornica izrekla 27. zaupnico vlad

RIM - Poslanska zbornica je včeraj pri glasovanju o finančnem zakonu izrazila zaupnico vlad. Za se je izreklo 307 poslancev vladne večine, proti jih je bilo 271, 2 pa sta se vzdržala. To je bila 27. zaupnica, ki jo je vlada prejela v tej zakonodajni dobi.

Opozicija je seveda spet protestirala, saj je vlada na tak način preprečila, da bi poslanska zbornica obravnavala predložene popravke. Načelnik Demokratske stranke Dario Franceschini je dejal, da je bil to še en korak v smeri proti sicer še vedno prikriti vladni krizi, saj je vlada zahtevala zaupnico predvsem zato, ker se ne zanese na svojo večino. Predstavniki UDC so svoj negativni glas utemeljili tudi s tem, da finančni zakon predvideva malo ali nič za delavce in družine, Italija vrednot pa je menila, da je finančni zakon zvesto zrcalo »vlade tajne lože P2, ki skrbli le za interese premiera«.

Sicer pa ni glasovala zaupnico vlad niti vsa vladna večina. Gibanje za avtonomijo predsednika sicilske de-

želne uprave Raffaele Lombarda se je opredelilo proti, češ da finančni zakon predstavlja »še eno zamujeno priložnost za jug«. Kot znano, pa se je ob vnovičnemu seganju vlade po zaupnički kritično obregnil predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini. Gospodarski minister Giulio Tremonti je včeraj imel z njim daljši pogovor, ob koncu katerega je izjavil, da ima s Finijem »vedno dobre odnose«.

Sicer je Tremonti včeraj zatrdil, da se je uvedba t. i. davčnega ščita doslej dobro obnesla. Iz tujine naj bi se v treh mesecih vrnilo najmanj 80 milijard evrov ilegalno izvoženih kapitalov, kar naj bi predstavljalo 5 odstotkov italijanskega bruto domačega proizvoda. »To je odlično za naše gospodarstvo, pa tudi za javne finance,« je dejal.

V poslanski zbornici bo predvidoma danes zaključno glasovanje o finančnem zakonu, ki se bo potem vrnih v senat za dokončno odobritev. Ta je predvidena za torek, 22. t. m.

Gospodarski minister Giulio Tremonti

MILAN - V noči na sredo

Neznani storilci podtaknili bombo na univerzi Bocconi

MILAN - Neznani storilci so v noči na sredo podtaknili ročno izdelano bombu v prostorih milanske univerze Bocconi. Bomba je delno počila in ni ranila nikogar, poškodovala pa je le nekaj zidov, s katerih se je vsul omet. Eksplozivno napravo je sestavljala cev, v kateri sta bila dva kilograma dinamita, podtaknjena pa je bila v tunelu, ki povezuje dve strukturi milanske univerze. Kaže, da je improvizirana bomba eksplodirala le delno zaradi okvare na taimerju, ki je bil nastavljen na 3. uro. Politična policija Digos je ocenila, da bi bilo lahko v drugačnem primeru hujše in da je bila bomba »resna stvar.«

Odgovornost za dejanje je prek anonimnega telefonskega klica na časopis Libero in nato prek dokumenta (glej sliko, Ansa) prevzela »neformalna anarhična federacija« FAI. Dokument so podpisale »oborožene sestre - skupina Mauricio Morales-FAI«, njegov naslov pa je bil Sežgimo CIE. Ista kratica je zaznamovala eksplozivno poštno pošiljko, ki jo je v torek prejel direktor centra za istovetenje in izgon priseljencev CIE v Gradišču pri Gorici. V dokumentu je bilo zapisano: »Udarili smo, kjer tegu niste pričakovali!« Podpisniki dokumenta zahtevajo zaprtje vseh centrov CIE, ker »bo drugače tekla kri.«

JUŽNA ITALIJA

Policija znova udarila proti mafiji

PALERMO - V vrsti policijskih racij na Siciliji in drugod na jugu Italije je bilo včeraj zaradi povezav z mafijo aretiranih več kot 60 ljudi ter zaseženih 200 milijonov evrov. V racijah na območju Palerma na Siciliji je sodelovalo kar 400 karabinjerjev. Aretirali so 65 osumljencev, med njimi štiri mladoletnike. Aretirani naj bi bili vpleteni v ogromno tihatsko mrežo, v kateri so sodelovali člani neapeljske in sicilijanske mafije, Camorre in Cosa Nostre, ter španski preprodajalci. Preprodajali naj bi kokain in hasiš iz Španije v Italijo, novaci li mlade ter izvajali rope trgovin in bank.

Karabinieri pa so včeraj v ločeni akciji v vasi San Luca v Kalabriji tudi zasegли več kot 200 milijonov evrov vredno premoženje, med drugim več nepremičnin, inventar podjetij, zavarovalne police in lukuzne avtomobile, ki pripadajo domnevnim članom kalabrijske mafije Ndrangheta. Zasežena lastnina pripada članom dveh kalabrijskih klanov, Nirta-Strangi in Pelle Vottari, ki sta bila vpletena v strelenje, v katerem je bilo leta 2007 v nemškem Duisburgu ubitih šest ljudi.

UMBRIJA - Velik preplah, k sreči brez ranjenih

Zemlja se je v torek stresla: 500 ljudi brez strehe in poškodovana poslopja

PERUGIA - Umbrijo je v torek popoldne prizadel hud potresni sunek (4,2 stopnje po Richterjevi lestvici), ki se je tokrat lotil krajev Deruta, Perugia in Marsciano. Odjeknilo je, kakor da bi padla bomba, so dejali prizadeti, ki so se prestrašeni spustili na cesto. Petsto ljudi je moralno zapustiti svoje domove in zatočišče poiskati druge; ranjenih k sreči ni bilo (le dve osebi sta se lažje poškodovali med begom iz hiše), škoda na poslopijih pa je bila predvsem v kraju Spina in Castiglione della Valle precejšnja. Iz previdnosti so ostale šole včeraj zaprte.

Strah je bil seveda precejšen, saj je spomin na potres izpred dvajstarih let med Folignom in Assisijem še vedno živ. Sunek so občutili tudi v Perugii, kjer so evakuirali tudi zapor. Veliko hujše je bilo seveda v bližini epicentra potresa: v kraju Spina so popolnoma zaprli center, tako da bi strokovnjaki lahko preverili varnost poslopij. Tako tu kot v kraju Castiglione della Valle so za prebivalce brez strehe nad glavo uredili priložnostne namestitve v javnih poslopijih, kjer so postregli s toplim obrokom. Več starejših oseb je pomoč našlo v bolnišnicah v Marcianu in Perugii, nekaj pa so jih sprejeli po domovih za ostarele v glavnem mestu. Reševalna akcija je hitro stekla. Prvi so se aktivirali člani ne deželne civilne zaštite in osebje prefekture.

Zemlja med kraji Spoleto, Castel Ritaldi in Campano sul Clitunno se je zopet stresla tudi v včerašnjih večernih urah (sunek 2,8 stopnje).

Gasilec preverja varnost poslopija

GOSPODARSTVO - Banka Italije

Italijani revnejši

Krisa odjedla 1,9 odstotka bogastva italijanskih družin

RIM - Zadnji dve leti krize, 2006 in 2007, sta odjedli italijanskim družinam skoraj 2 odstotka bogastva. V tem obdobju pa se je povečalo kopičenje gospodarskih resurzov: 10 odstotkov najbolj bogatih družin poseduje kar 44 odstotkov celotnega bogastva, medtem ko 50 odstotkov najbolj revnih družin premore vsega desetino bogastva.

Tako izhaja iz podatkov, ki jih je objavila Banka Italije v prilogi lastnega statističnega biltena. Konec leta 2008 je znašalo čisto družinsko bogastvo povprečno 348 tisoč evrov, to je 6,5 odstotka manj kot v prejšnjem obravnavanem obdobju in približno toliko, kolikor je znašalo ob začetku desetletja. Čisto bogastvo na posameznega državljanina pa je znašalo 138 tisoč evrov (ali 5,6 odstotka manj kot leto prej).

Skupno bogastvo italijanskih družin je lani znašalo 8.284 milijard evrov, kar znaša 161 milijard (ali 1,9 odstotka) manj kot leto prej. Dokaj

so se znižale finančne dejavnosti (minus 8,2 odstotka).

Po dosedanjih predhodnih ocenah naj bi ostalo bogastvo italijanskih družin v prvi polovici leta dejansko nespremenjeno.

Realne dejavnosti so lani predstavljale kakih 69 odstotkov celotnega neto bogastva (5.715 milijard evrov), finančne dejavnosti kakih 41 odstotkov (3.374 milijard evrov), finančna pasiva pa kakih 10 odstotkov (805 milijard evrov).

Italijani še vedno najraje investirajo v nepremičnine. Skupno bogastvo hi in drugih nepremičnin italijanskih družin je konec lanskega leta znašalo kakih 4.700 milijard evrov, ali povprečno 196 tisoč evrov na družino. Gospodarska kriza pa je prizadela tudi to področje: bogastvo stanovanj se je v lanskem letu povečalo le za 2,8 odstotka (kakih 127 milijard evrov), to je precej manj kot v obdobju 1995-2007, ko je porast dosegel 6,6 odstotka.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Četrtek, 17. decembra 2009

7

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Včeraj soočenje z ravnateljem in umetniškim vodjo

Po razčiščenju se igralci nagibajo k podpisu pogodb

Grebensk: »Dogovorili smo se za skupno pot« - Ban: »Ne razmišjam o odstopu« - Berdon: »Polemike naj ponehajo, da se sezona začne«

Soočenje petih članov igralskega ansambla, ravnatelja, umetniškega vodja, organizatorke in vodje administracije Slovenskega stalnega gledališča je obrodilo dobre sadove, kar dokazuje, da je komunikacija iz oči v oči najbolj učinkovita.

Po včerajšnjem popoldanskem srečanju so člani igralskega ansambla potrdili, da so na dobri poti, da se

klikni
in izrazi svoje mnenje

Kateri žanri
bi privabili
v Slovensko
Stalno gledališče
največ gledalcev?

- Slovenski in svetovni klasiki
- Sodobna dela
- Komedije
- Operete in muzikali
- Drugo

odločijo za podpis delovnih pogodb in da se gledališče torej premakne iz kočljivega položaja. »Dogovorili smo se za neko skupno pot. Mislim, da je to v tem trenutku že precej pomembna novica,« je bil takoj po srečanju redkobesen, a vsekakor jasen igralec Romeo Grebenšek. Pristavil je, da se igralci glede pogodb še dogovarjajo, a da je rešitev blizu. Šesta članica igralskega ansambla, ki je na srečanju ni bilo, je pogodbo že podpisala.

Ravnatelj Tomaž Ban je pojasnil, da so na srečanju razčistili določene nesporazume, zaradi katerih so se razplamtele polemike. »Igralci so pripravljeni odstopiti od poziva k bojkotu gledališča. Med drugim smo jim razložili, da ni nihče nasprotoval temu, da bi oni začasno delali v Kopru,« je dejal. Danes naj bi se Tomaž Ban ustal s pooblaščencema Paolom Marchesijem in Andrejem Berdonom, ki se srečanja nista udeležila. »Igralce bomo uradno povabili k podpisu pogodb,« je pristavil ravnatelj. Priprave na prvo abonmajsko predstavo (Uh, ljubezen A. P. Čehova) so v teku, decembske ponovitve in izpolnitve pogojev za prejetje državnih prispevkov pa po Banovih besedah niso pod vprašajem. Potrditi je treba edinole ponovitvi predstave Art export v Ljubljani. Na vprašanje, ali bo ostal na svojem mestu, je Tomaž Ban odgovoril tako: »Nihče mi ni nikoli omenil, da bi moral odstopiti in zdaj o tem ne razmišljam.«

Odvetnik Andrej Berdon, ki so ga iz izidi pogovorov seznanili po telefonu, je bil sinoči previden, a vsekakor zadovoljen: »Kaže, da so se strasti pomirile, pa čeprav vseh sporov ni mogoče kar tako zgladiti. Izrazil je upanje, da bi igralci že danes podpisali pogodbe, ki jih bodo vezale do konca gledališke sezone. »Kompromisi povzročajo navadno obojestransko nezadovoljstvo, v tem trenutku pa je pomembno predvsem to, da polemike ponehajo in da se sezona končno začne,« je dejal Berdon. V januarju naj bi stekla abonmajska kampanja, ki je za blagajno, a tudi za moralo v gledališču izredno pomembna. (af)

KULTURNI DOM - V soboto v mali dvorani

Olgica in Mavrica

Produkcijo Slovenskega stalnega gledališča za otroke bodo ponovili v soboto ob 17. uri

Ortoška uspešnica Slovenskega stalnega gledališča, Olgica in Mavrica, ena izmed pravljic, ki jih je Mjuta Povasnica zbrala in zapisala, v teh dneh ponovno razveseljuje najmlajše, v soboto popoldne pa jo bodo spet odigrali tudi v Kulturnem domu. »Poetična lutkovna igra o iskanju sreče« je zaživel v režiji Marka Sosiča in interpretaciji Vesne Hrovatin. Likovna ustvarjalka Luisa Tomasetig je oblikovala scene, lutke in mase, glasbena kulisa pa je bila poverjena glasbeniku Aleksandru Ipavcu. Sobotna predstava se bo začela ob 17. uri, in sicer v mali dvorani. Za nakup vstopnic bo blagajna SSG-ja odprta do petka od 10. do 17. ure in v soboto eno uro pred začetkom predstave (brezplačna telefonska številka 800214302).

ČARBOLA - Nočni vлом v Ulici Capodistria

Tatovi v cerkvi praznih rok

Denarja niso našli - Druga kraja v nekaj dneh: v cerkvi na Trgu Rosmini je bil plen obilen

Tatovi so se v nočnih urah že spet prikradli v neko cerkev, tokrat pa so se morali sprizgniti z neuspehom. Do dogodka je po navedbah tržaške kvesture prišlo v noči s ponedeljka na torek. Neznanci so vломili v cerkev sv. Hieronima, v Ulici Capodistria št. 8 na Čarboli (**na sliki Kroma: znaki vломa**). Cerkev so dobro prebrskali, pogledali so v nabiralnike za miloščino ter pregledali in razmetalni zakristijo, po besedah župnika pa niso ukradli ničesar, saj denarja ni bilo. Pred dnevi se je podoben dogodek pripetil v cerkvi na Trgu Rosmini, od koder so tatovi odšli s približno dvajset tisoč evri.

PRISTANIŠKA OBLAST - Predsednik Claudio Boniciolli predstavil projekte in perspektive za njegov preporod

Načrt za nov muzejski pol v starem pristanišču Koncesijo za razvoj celotnega območja naj bi izdali spomladi

Na sedežu Pristaniške oblasti so včeraj predstavili načrt za ustanovitev muzejskega pola v starem pristanišču, ki naj bi ga odprli leta 2011, delno pa morda že prihodnje leto. Srce muzejskega pola bo nekdanja hidrodinamična centrala, ki jo nameravajo obnoviti. V njej bo nastal pristaniški muzej in bo namenjena tudi znanstvenim in izobraževalnim dejavnostim. Ob njej bo muzej tudi v manjši centrali, medtem ko bo v zunanjosti kraljevala podmornica Fecia di Cossato. To so zgradili v tržaški ladjedelnici Fincantieri v 70. letih in je njen pogon zagotovila tovarna Grandi motori. Podmornica je trenutno v La Spezii, tržaški Pristaniški oblasti pa ga bo podarila vojaška mornarica.

Sicer naj bi bil splošen preporod starega pristanišča že na obzorju. Predsednik Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli je nameč na včerajšnji predstavitveni tiskovni konferenci povedal, da naj bi koncesijo za uporabo 650 tisoč kvadratnih metrov velikega območja (na katerem je predvidena vrsta novih dejavnosti), ki si jo je zagotovila naveza gradbenik Maltauro-Rizza-

ni De Eccher, izdali aprila ali maja meseca. Nekaj več bo znanega že jutri, ko se bodo spet sestali vsi udeleženi dejavniki. Kar pa zadeva pristaniški regulacijski načrt, naj bi ga višji svet za javna dela odobril pred koncem leta ali najkasneje v januarju, je do dal Boniciolli. Regulacijski načrt, ki vsebuje v bistvu tudi podrobnostni načrt za stare pristanišče, bo nadomestil zdajšnjega, ki so ga odobrili leta 1957.

Načrt za muzejski pol je Boniciolli predstavil ob udeležbi predsednika Fundacije za pomorsko-pristaniško kulturo Alda Cuoma, ki bo muzej upravljala, in zastopnikov milanskega muzeja znanosti in tehnologije Leonardo Da Vinci Firenza Gallija ter družbe Fincantieri in istoimenske fundacije Piercipriana Rolla in Maura Martinenzia, ki bodo vsi prispevali gradivo, pa tudi strokovno znanje na tem področju. Skupna naložba v muzejski pol bo 12,5 milijona evrov. Od teh bo 5,3 milijona evrov prispevala Pristaniška oblast s pomočjo javnega denarja in predvsem evropskih finančnih sredstev, ki jih je posredovala Dežela FJK.

A.G.

Tako naj bi v
prihodnosti
izgledal
muzejski pol
v starem
pristanišču

REPENTABOR - Soglasna odobritev na sinočnji občinski seji

Prvi Pisanijev proračun: predvsem skrb za občane

Šolski avtobus še vedno brezplačen, le tarifa za odpadke se je povečala (a je najnižja v pokrajini)

Repentabrska občinska uprava župana Marka Pisani je na sinočnji seji spravila pod streho svoj prvi proračun. »Vreden« je 3 milijone 351 tisoč evrov, nekaj več kot milijon več od predvidenega obračuna za letošnje poslovno leto.

Pisani je v uvodnem nagovoru nacal smernico in strategije nove uprave. Na prvo mesto je postavil »skrb za naše občane, za njihovo življenje in razvoj«. Velik poudarek je dan predvsem šolskim ustanovam, domačemu otroškemu vrtcu in osnovni šoli, uprava pa bo svojo pozornost namenila vasem in zaselkom, seveda na podlagi razpoložljivih finančnih sredstev.

Repentabrski župan se je obregnil ob načrtu o mestni občini Trst, ki naj bi dejansko spremenil okoliške občine v pri-mestne satelite. Prav repentabrska pa je lep primer, kako je lahko majhna občina zelo uspešna. To potrjujejo številke, je poudaril Pisani, in naštrel: repentabrska občina ima najnižje tarife za šolsko menzo, šolski avtobus je brezplačen, da-

Marko Pisani

KROMA

di zakona, po katerem bo treba stodostotno kriti stroške za odpadke (v repentabrski občini je kritje 88-odstotno). Številke, ki jih je omenil župan Pisani, ponujajo sledično primerjavo tarif za odvoz odpadkov po posameznih občinah:

Repentabor	1,19 evra na kv.m.
Zgonik	1,28 evra
Nabrežina	1,45 evra
Milje	1,67 evra
Dolina	1,95 evra
Trst	2,69 evra

Pisani je med »kvalitetee« občine vključil številne službe v domačem okolju, boljši nadzor nad okoljem, in kakovost (na primer pozornost kvalitetni hranil v šolski menzi). Za racionalizacijo stroškov pa je občina vključena v konvencije z drugimi okoliškimi občinami. Ob koncu se je župan ob »svojem« prvem proračunu zahvalil vodji tehničnega urada Marjanu Černjavu, knjigovodjem Vojku Lovrihi in Darku Križmančiču in rezivoru Robertu Gantarju, ob koncu letosnjene zadnje občinske seje pa prav vsemu občinskemu osebju, saj brez njihovega truda in prizadevanja bi upravljanje ne moglo biti tako uspešno, kot je bilo.

V razpravi je edinole svetnik Naredne liste Omar Marucelli opozoril na možnost različnega odstranjevanja vejevja in rastlinja, s čemer se je župan Pisani strinjal. To naj bi uredili z ekološkimi otoki in napravami za kompost.

Proračun je bil po nekaj minutni razpravi odobren soglasno, kar je po svoji res presenetljivo, a tudi razumljivo, saj edinega svetnika desnosredinske opozicije ni bilo na sejo.

Prav tako soglasno je nato repentabrska skupščina odobrila načrt za predajo nepremičnin, konvencijo za upravljanje tehničnih storitev in uslug z občino Zgonik, obnovila konvencijo za upravljanje službe šolskega prevoza z občino Zgonik, pristopila k projektu Dar za življenje - občinsko okence za darovanje organov ter odobrila nov pravilnik o delovanju prodaje vina iz grozdja pridelanega na lastnih zemljiščih, ali, bolj preprosto, o osnicah.

M.K.

Javna debata v Narodnem domu

Uredništvo mladinske rubrike Primorskega dnevnika KLOP pribereja jutri v malih dvoranih Narodnega doma javno debato med predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudijem Pavšičem in predsednikom Sveta slovenskih organizacij Dragom Štoko. Gosta bosta odgovarjala na vprašanja, ki bodo zadevala dogajanje v naši manjšini. Vabljeni so predvsem mladi, ki jim je bližu sedanjost in bodočnost manjšinske stvarnosti. Srečanje se bo začelo ob 17.30.

Poklon Depangherju, Miglii in Tomizzi

Krožek Istria se bo jutri ob 17.30 v cerkvi Sv. Frančiška v Miljah (Ul. Alighieri) poklonil svojim ustanoviteljem Giorgiu Depangherju, Guidu Miglii in Fuliu Tomizzi. Pobudo bo uvedel Roberto Dedenaro, sodelovalo bodo Mario Mirasola, Tullio Svetini in Silvio Donati.

PROTEST - Pred danskim konzulatom

Za osvoboditev Tržačana

Astronoma Luco Tornatoreja so aretirali v København, ker naj bi lučal molotovke in povzročil izgrede

V danski prestolnici København poteka v teh dneh velika konferenca Združenih narodov o podnebnih spremembah. Na ulicah pa vzporedno z njo demonstracije: tisoč protestnikov želijo svetovne voditelje opozoriti na nujnost takojšnjega ukrepanja. Protesti so prestolnico zajeli že v soboto in policija je med nasilnimi izgredi aretirala več oseb. Podobno je bilo tudi v torku, ko je ustavila 250 protestnikov, med katerimi tudi tržaškega astronoma, 38-letnega Luca Tornatoreja. Raziskovalec je zaposlen na oddelku za fiziko tržaške univerze in je aktiven pri gibanju l'onda oz. proti G8; dolžijo ga, da je zalučal molotovko in tako dal povod izgredom v Christianii. Po mnenju aktivista Tommasa Cacciarija iz Benetk, ki so ga policisti prav tako kot Tornatoreja zadržali in ga naposred izpustili, pa gre za izmišljotine. Tornatore bo moral v zaporu ostati 4 tedne, pred sodnikom bo moral 12. januarja.

V Trstu se je včeraj dopoldne ka-

kih trideset Lucovih kolegov in priateljev zbral pred danskim konzulatom in z raztegnjenim transparentom pozivalo, naj izpustijo Luco. Tudi na sple-

tu je stekel poziv za osvoboditev astronoma, rektor tržaške univerze Francesco Peroni pa je pisal veleposlaniku Danske v Rimu Gunnarju Ortmanu.

ENERGIJA - Nasprotujoča si stališča o kopenskem plinskem terminalu

Gas Natural zagovarja žaveljski uplinjevalnik Naravovarstveniki: Rim zelo površno ocenil načrt

Žaveljski uplinjevalnik bo zelo varen in bo blagodejno vplival na tržaško gospodarsko stvarnost. V to je prepričan Narcis De Carreras, ravnatelj mednarodnega razvojnega oddelka španske multinacionalke Gas Natural. Prepričan je, da bo izvršil načrt za terminal na red prihodnjo spomlad, ko naj bi ga predstavili t.i. servisni konferenci lokalnih uprav. Slednja naj bi imela pomembno besedo pri postopku za gradnjo uplinjevalnika.

De Carreras je priznal, da občani premalo in slabo poznojo uplinjevalnik, zato bo Gas Natural v prihodnjih tednih in mesecih ljudi informiral o raznoraznih vidikih tega načrta. Španec ni želel komentirati sodnih pritožb proti terminalu in tudi ne odklonilnega stališča Slovenije. »Naš projekt je italijanski in se pri tem naslanjam na italijanske oblasti, ki o tem vprašanju sproti informirajo pristojne slovenske oblasti,« je dodal De Carreras. Za Gas Natural, ki trenutno že prodaja plin 400 tisoč italijanskim gospodinjstvom, je

Italija strateški energetski partner. Celotna tržaška naložba je vredna 500 milijonov evrov, davčni prihodki pa bi za Deželo in Občino Trst znašali od 7,5 do 10 milijonov evrov letno.

Žaveljski terminal popolnoma nasproti ocenjujejo naravovarstveniki WWF in Lige za okolje, ki očitajo okoljskemu ministrstvu zelo površne ocene vplivov na okolje uplinjevalnika. Kritike, ki so jih iznesli na včerajšnji novinarski konferenci, se nanašajo na ekspertize, ki jih je ministrstvo poverilo Državnemu zavodu za varstvo in raziskovanje okolja. Njegovi strokovnjaki so imeli zelo malo časa za to opravilo, ministrstvo pa je zavod zaprosilo za mnenje še potem, ko je pristojna ministrska komisija dejansko pričigala zeleno luč za žavljene.

Liga za okolje in WWF zelo kritično ocenjujeta dejstvo, da je ministrstvo za svoje protiugovore na pripombe iz Slovenije zadolžilo družbo Gas Natural, kar postavlja pod velik vprašaj strokovnost in nepristrankost teh ekspertiz.

Božičnica v Zgoniku

Danes se bodo v osnovni šoli 1. maja 1945 v Zgoniku zbrali pred božičnimi prazniki učenci, starši, upravitelji, predstavniki kulturnih in športnih društev ter drugi občani. Tudi letos je namreč občinska uprava z odločilnim doprinosom šol L. Kokravec - Gorazd iz Saleža in 1. maj 1945 iz Zgonika ter vrtca iz Gabrovca pripravila srečanje »V pričakovanju božiča in novega leta«. Ob 17. uri bo odprtje knjižnega sejma, za katerega skrbijo Občinska knjižnica, ob 17.30 pa bo na vrsti kulturni zimsko-božični program, ki ga bodo oblikovali otroci iz vrtca v Gabrovcu, učenci iz šole v Saležu in osnovnošolci iz Zgonika. Presenečenj v uglednih govorih pa tudi ne bo manjkalo. Vsi se bodo nato podali na prireditveni prostor pred županstvom, kjer bodo s pesmijo prižgali praznično razsvetljavo. Topli napitek, ki ga bo pripravila ekipa civilne zaščite, pa bo vse prisotne ogrel, tako da se bodo nekoliko dlje zadržali ob sproščenem prazničnem klepetu.

V pričakovanju božične noči s skupino Musicum

Jutri se ob 19.30 v bazovski cerkvi sv. Marije Magdalene obeta prijeten božični večer v znamenju kakovostne glasbe v priredbi otroškega vrtca Ubalda Vrabca, osnovne šole Kajuh-Trubar, SKD Lipa in pod pokroviteljstvom rajonskega sveta za vzhodni Kras. »V pričakovanju božične noči« je naslov prireditve, ki jih bodo oblikovali malčki iz vrtca in osnovnošolci z recitacijami in petjem, nato pa bodo »štafetno paličico« podali gostom, skupini Musicum iz Gorice, ki praznuje letos 10-letnico delovanja. Njen repertoar obsegata dela iz različnih zgodovinskih obdobij od gregorijanskega petja do pop glasbe. Skupina je govorila po celotni deželi FJK, v Sloveniji in Avstriji, udeležila se je zborovskih revij in festivalov, večkrat je tudi nastopila v različnih koncertnih sezонаh; posnela je dve samostojni CD plošči, sodelovala pa je tudi pri avtorski zgoščenki skladatelja Patricija Quaggiata in pri snemanju rimskih psalmov Georga Friedricha Haendla z zborom orkester.

Novi glavni tožilec pri županu Dipiazzu

Novi glavni državni tožilec tržaškega prizivnega sodišča je prispel v Trst. Angelo Curto, ki prihaja z državnega tožilstva v Bresci, je včeraj obiskal tržaškega župana Roberto Dipiazzu. Med srečanjem je Curto dokazal, da dobro pozna tržaško zgodovino in kulturo, navaja tiskovno sporočilo tržaške občinske uprave.

SLOVENSKI KLUB - V torek predstavili knjigo Marte Verginella Meja drugih

Zgodovinske dogodke na meji slabo poznajo v Italiji in Sloveniji

Ostre kritike na račun tržaških italijanskih zgodovinarjev - Slovenski srednji sloj dvakrat zapostavljen

Zadnji večer Slovenskega kluba v letu 2009 je bil posvečen knjigi Marte Verginella Meja drugih. Delo je najprej izšlo v italijanščini z naslovom Il confine degli altri (pri založbi Donzelli). Namensko je bilo širišti italijanski javnosti, ki zgodovine odnosov na italijansko-slovenski meji ne pozna. Knjiga je doživela lep uspeh, deležna je bila recenzij v uglednih časopisih. Ljubljanska založba Modrijan pa je pred tedni predstavila še slovenski prevod. V Gregorčičevi dvorani sta z avtorico debatirala zgodovinarja Jože Pirjevec in Egon Pelikan.

Jože Pirjevec je povalil avtorico, ki je v nekaj straneh obnovila primorsko vprašanje in travmo neke skupnosti, ki se je po prvi svetovni vojni znašla v hudih težavah. Na naslovni knjige je požar Narodnega doma, ki po Pirjevcem menju bralci ogromno pove. Marta Verginella je bila spretna, ker ni vnašala preveč podatkov, tekst pa je oblikovala tako, da lahko knjigo preberemo v dveh urah. »Želim si, da bi mladi v Sloveniji vzeli knjigo v roke in se približali tematiki, ki je najbrž ne poznajo,« je prisstavil. Egon Pelikan je delo Meja drugih uvrstil v postmoderno zgodovinopisje, ker nima ideološkega in nacionalističnega naboja, katerih smo bili navajeni. Pisanje tržaške zgodovinarke zaznamujeta distanca in umirjenost. Knjiga je po Pelikanovem mnenju uspešna, ker nam znana dejstva opisuje z jasnim in privlačnim slogom.

Marta Verginella zanima, kako se bo na knjigo odzvala slovenska javnost. Želela je zlasti izpostaviti zgodovinsko kompleksnost obravnavane teme v vlogu slovenskega srednjega sloja, ki ga italijanski avtorji običajno hote spregledajo. V Ljubljani pa je začutiti nek mentalni kulturni habitus, ki obravnava Primorsko kot »drugo«, oddaljeno območje. Pirjevec in Verginella sta podarila, da italijansko zgodovinopisje preveč vztraja pri paradigmati italijanskega mesta in slovenskega podeželja, pri čemer zamolči obstoj slovenskega srednjega sloja. »Večkrat sem skušala to paradigmato razstaviti, tržaški zgodovinarji pa so mojim teorijam nasprotovali. (...) Na tržaški univerzi sem svoj čas študirala v plodnem okolju, danes pa me kratekvidnost nekaterih italijanskih kolegov v Trstu frapira,« je dejala Verginella. Zgodovinski oddelek Univerze v Trstu in krajevni inštituti za zgodovino, ki so pred leti dobro delali, naj bi trenutno doživljali pravi zastoj.

Egon Pelikan je pristavil, da je bilo slovensko meščanstvo zapostavljeno tudi v Jugoslaviji. Ko je Milica Kacin Wohinz povzdigovala lik Wilfana in drugih narodnjakov, so ji komunisti to očitali. »Srednji sloj je v obeh ideologijah prišel v prekletstvo spomina,« je zaključil. (af)

Z leve Egon
Pelikan, Marta
Verginella in Jože
Pirjevec

KROMA

ZAHODNI KRAS - Prižig konec preteklega tedna

Božične lučke na Proseku

Niz božičnih prireditev v režiji zahodnokraškega rajonskega sveta

Na Zahodnem Krasu so se konec preteklega tedna začele letošnje božične prirede, ki jih že vrsto let prireja zahodnokraški rajonski svet. Na Proseku so zraven Soševe hiše prižgali lučke na višokem in košatem božičnem drevesu, ki ga je dala postaviti tržaška občina. Prižig se je udeležilo res veliko število ljudi, ki so prisluhnili pesmim otroškega pevskega zboru proseške osnovne šole Avgusta Černigoja pod vodstvom Jane Drasič in veselim koračnicam godbenega društva Prosek.

Prisotne je najprej pozdravil rajonski predsednik Bruno Rupel, ki je podaril pomen božičnih prireditev za zahodnokraške vasi, nato pa še občinski odbornik za šolstvo Giorgio Rossi, ki je nagnil, da tovrstne in druge podobne prirede ob praznikih združujejo vasi in njihove ljudi.

Pretekli teden so - vedno na pobudo zahodnokraškega rajonskega sveta - prižgali božične lučke tudi na drevesu ob cerkvi v Križu, božične prirede pa se bodo nadaljevale že nočjo na Božjem polju. Moški pevski zbor Vasilij Mirk s Prosek-Kontovela bo zapel na sedežu nekdane Skupnosti Družina, sedanjega združenja Izvir.

Otroški pevski zbor
osnovne šole
Avgusta Černigoja
je zapel ob z
lučkami
razsvetljenem
božičnem drevescu

KROMA

NABREŽINA - Pestro decembridsko dogajanje v društvu SKD Igo Gruden

Božični razstavno-prodajni sejem, razstave in pravljični trenutki za najmlajše

Bogata ponudba za vse okuse in vse starosti

Sunki mrzle burje so nabrežinskemu kulturnemu društvu Igo Gruden prinesli delovne in naporne dni. Včeraj je namreč tam zaživel božični razstavno-prodajni sejem, ki bo obiskovalcem odpril vrata še danes, jutri in v soboto med 16. in 20. uro. Uvodno besedo je podala podpredsednica društva Zulejka Paskulin, vajeti dogajanja pa so nato v roke prevzela dekleta zebra Kraški slavček z dirigentom Mirkom Ferlanom na čelu, ki so z ubranim petjem obogatila vzdusje med božičnimi stojnicami in okrašenimi stenami.

Jasna Merku in Boris Grgić sta takoj za tem predstavila akvarele Claudie Raza Odsevi narave in umetniške fotografije Jakoba Jugovica 3*2=6, ki krasijo stene dvorane v pritličju oziroma Radovičeve sobe v prvem nadstropju. Letos se je namreč sodelovanje umetnic in ročnih ustvarjalcev na sejmu tako povečalo, da so v društvu obiskovalcem odprli se dodatni razstavniki prostor.

Danes bodo prišli na vrsto otroci: ob 17.30 bo lutkovna skupina Tipitapi Liceja A.M. Slomšek poskrbel za pravljico Šivilja in škarjice. Jutri pa bo udeležence kratkočasil nastop gojencev Glasbene matice in Glasbene šole iz Sežane. V soboto se bo sejem zaključil s pravljičnim koticom Nekoga zimskega dne v priredbi Marije Umek (knjižnica Komen) in Mladinskega krožka. naj opozorimo, da bo vse dni deloval bogat srečelov.

Če pa obiskovalcem vse to ni dovolj in če bo močna burja še naprej živičala okoli vogalov, se lahko ustavijo v bližnji Kavarni Gruden in obskodelici vročega čaja občudujejo razstavljeni mozaiki umetnice Megi Uršič Calzi. V torek so namreč tu odprli njeno razstavo z naslovom Kraški in istrski motivi in tako ponesli tudi na koncu Krasa nekaj del te izjemne umetnice, ki z izvirno ravensko tehniko in mozaiki iz domačega kamna obuja staro kulturno dediščino Krasa in Istre. (Z.P.)

Podelitev zlatega sv. Justa

V dvorani tržaškega občinskega sveta bodo danes ob 12. uri slovensko izročili letošnjo že 43. nagrado zlatega sv. Justa slikarju Brunu Chersicli, ki so ga za to izbrali člani Združenja kronistov Furlanije-Julijanske krajine. Zlati kipec sv. Justa bo Chersicli izročil častni predsednik Združenja kronistov FJK Giorgio Cesare, na slovesnosti pa bodo govorili tržaški župan Roberto Dipiazza, predsednik občinskega sveta Sergio Pacor, podpredsednik Fundacije CRTrieste Renzo Piccini in predsednik deželnega Združenja kronistov Giuseppe Cordioli.

V Šempolaju predstavitev izdaj založbe Mladika

Vrata šempoljske Štalce so spet na stežaj odprta in vabijo na božični sejem v organizaciji SKD Vriged in združenja staršev COŠ Stanko Gruden in vrtca. Do nedelje lahko obiskovalci izberejo primerna darila zase in za svoje drage, oziroma božične okraske, venčke in ikebane za okrasitev svojih domov; tudi letos pa je društvo poskrbelo za izdajo koledarja in voščilnic. Drevi bo ob 20. uri v Štalci v okviru knjižnega sejma predstavitev izdaj založbe Mladika; na srečanju - klepetu z obiskovalci bodo sodelovale Vilma Purič (Burjin čas), Jasna Jurečič (Prerokuj mi še enkrat), Alice Zen (Alojz Rebula-Biografija v slikah), Evelina Umek (Amerika in druge zgodbe o mojih otrocih, Frierkerka, itd...), Magda Jevnikar (P.Roveredo Sporoči mi) in Majda Artač Sturman (Svilena pesem).

Božična tržnica v centru Dolga Krons

Deželna Kmečka Zveza v sodelovanju z Zadrugom Dolga Krons iz Doline in pod pokroviteljstvom Dežele Furlanije Julijanske Krajine, vabi na božično tržnico v večnamenski center Dolga Krons v Dolini, v nedeljo, 20. decembra, od 10. do 18. ure. Geslo tržnice je »Najlepše darilo je koristno darilo« saj bo to prava priložnost za božična in novoletna darila. Na voljo obiskovalcev bodo številni domači proizvodi, od ekstradeviškega oljnega olja do vina, od sirov do suhega mesa, od rib do slaščic, od sadja do piva, in podobno. Poskrbljeno bo za vodene degustacije olja in vina. Pokušnjo olja bo vodila Marisa Cepak, vina pa Tito Cuccaro. Pridelovalci, ki bodo prisotni na sejmu so Fabec, Flego, Fonda, Kocjančič, Komar, Koren, Mahnič, Merlak, Milič, Ota, Pangerc, Campagnolo, Petaros, Sancin, Settimi, Slaščarna Ota, Slavec, Speccogna, Šuber, Vidali, Zahar, Zobec, Konzorcij dop Tergeste in Konzorcij doc Kras-Carso. Konjeniško društvo Dolga Krons pa bo za najmlajše obiskovalce poskrbelo za prijetno presenečenje, in sicer za konjeniški krst. Prireditev bo seveda na ogrevanem in pokritem prostoru. Vstop prost. (beto)

Na konservatoriju nastop harmonikarjev iz Celovca

Na tržaškem konservatoriju bo jutri ob 18. uri koncert harmonikarjev iz konservatorija v Celovcu. Gre za izmenjavo, ki bo harmonikarje iz tržaškega konservatorija v Celovcu povabilo 9. marca. Predavanja harmonike na celovškem konservatoriju že več let uspešno vodi prof. Roman Pechmann. Obiskuje jih lepo število slovenskih harmonikarjev, med katerimi izstopa Gašper Primožič, ki bo jutri zaigral znamenito Ciaccono za violino Johanna Sebastiana Bacha. Koncerta se lahko udeležijo vsi ljubitelji glasbe in seveda harmonike. Vstop je prost, število mest pa je omejeno, zato priporočamo zainteresiranim, naj mesto rezervirajo telefonsko (040-6724911).

BOŽIČ BREZ MEJA - V nedeljo v ŠKC v Zgoniku

Božični gospel koncert skupine The Harlem Messengers

V nedeljo, 20. decembra, bo v Športno-kulturnem centru v Zgoniku na sporednu vrhunski glasbeni spektakel Božič brez meja: na božičnem koncertu bo nastopila ameriška gospel skupina The Harlem Messengers of New York City. Koncert, ki ga prireja Glasbeno kulturno društvo DrugaMuzika v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice in pod pokroviteljstvom Občine Zgonik, zaključuje mednarodni glasbeni festival Glasba brez meja 2009.

Vokalno instrumentalno skupino The Harlem Messengers sestavljajo odlični glasbeniki, ki že vrsto let nastopajo na mednarodni glasbeni sceni. Repertoar skupine obsega uspešnice »črnske« gospel glasbe, na koncertih pa izvajajo tudi komade žanra rythm'n'blues in avtorske skladbe. Skupino je leta 2001 ustanovil Kel-

lie Turner, do danes pa je uspešno koncertirala po vsem svetu. Skupina The Harlem Messengers of New York City nastopa v božičnem času v Italiji, na decembrskih koncertih pa člani skupine predstavljajo poseben »božični glasbe-

ni program«, ki bo nedvomno očaral tudi obiskovalce koncerta v Zgoniku.

Koncert se bo začel ob 18. uri, vstopnice za koncert pa bodo na razpolago uro pred začetkom pri blagajni Športno-kulturnega centra v Zgoniku.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 17. decembra 2009

LAZAR

Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.42 - Luna vzide ob 8.35 in zatone ob 17.08.

Jutri, PETEK, 18. decembra 2009

TEO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 1,5 stopinje C, zračni tlak 1005,9 mb raste, veter 42 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja s sunki do 96 km na uro, vlag 55-odstotna, nebo oblačno, morje močno razgibano, temperatura morja 13 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 19. decembra 2009

Običajni urnik lekar:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 21124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oštrek Sonnino 4 Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Štorek Sonnino 4 (040 660438).

www.farmacistitreste.it

118: hitra pomoč v dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »A Christmas Carol 3D«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Jennifer's body«; 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 »A Christmas Carol«; 18.05, 22.05 »A serious man«; 20.00, 22.10 »L'isola delle copie«; 16.05, 20.05 »Cado dalle nubi«;

»16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »La dura verità; 16.30 »The Twilight saga: New moon; 16.00, 18.55, 21.50 »2012«.

FELLINI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Gli abbracci spezzati«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Dorian Gray«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »A serious man«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.10, 22.10 »L'uomo nero«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Paranormalno«; 16.50, 18.40, 20.30 »Stara mačka«; 17.30 »Mlada luna«; 15.30 »Božična pesem - 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.00, 20.10 »The Twilight saga: New Moon«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Dieci inverni«; Dvorana 3: 16.30 »Planet 51«; 22.20 »Ninja Assassin«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cado dalle nubi«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.00 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle copie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

IZLET JAVORNIK Slovensko planinsko društvo Trst obvešča, da bodo v obdobju vpisovanja v otroške vrte in osnovne šole potekali informativni sestanki. Informativna srečanja se bodo odvijala po sledenem razporedu: OV Mavrica Milje - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Miškolin Boršt - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Kekec Boljunc - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Pika Nogavička Dolina - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Palčica Rimanec - 20. januarja 2010 ob 16.30; COŠ »M. Samsa« Domoj - 8. januarja 2010 ob 17.00; OŠ »P. Voranc« Dolina - 11. januarja 2010 ob 16.15; COŠ »F. Venturini« Boljunc - 11. januarja 2010 ob 17.00; COŠ »A. Bubnič« Milje - 11. januarja 2010 ob 17.30. Tajništvo sprejema prošnje za vpis vsak dan od 9.00 do 13.30; ob ponedeljkih do 16.30. Rok vpisovanja se zaključi 27. februarja 2010.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za ogled razstave v muzeju Casa dei Carresi in Trevisu, iz obdobja dinastije Ming, »Skrivnosti prepovedanega mesta«. Izlet bo v soboto, 6. februarja 2010. Vse informacije na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

VESELA KLAPA IZ BOLJUNCA vabi na zanimiv izlet in Silvestrovje v Beograd. Na razpolago je še nekaj mest. Poklicni na tel. št. 335-6036609.

POHOD V DRAŽGOŠE: Slovensko planinsko društvo Trst obvešča svoje člane, ki se nameravajo udeležiti spominskega nočnega pohoda na Dražgoše, 10. januarja 2010, da bo organizacijski sestanek v torek, 22. decembra, v Prosvetnem domu na Opčinah ob 20. uri. Vabljeni.

RAVNATELJI OSNOVNIH IN NIŽIH SREDNJIH ŠOL na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji sporočajo, da so lestvice supplentov izčrpane. Zato vabijo vse morebitne interesente z ustreznimi pogoji za poučevanje, da predložijo prošnje za poučevanje neposredno na posamezna ravnateljstva.

OSMICA je odprta pri Davidu v Samotorci št. 5. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

OSMICA je odprta v Borštu pri Danjelu Glavini z domačo suho hrano. Tel. št.: 040-228421.

OSMICA PRI PIŠČANCIH- Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. 348-843544.

V MEDJEVASI 10 sta odprli osmico Mauricia v Sidonja Radetič. Tel. 040-208987.

Osmice

MPZ GORJANSKO vabi na »Božični koncert«, ki bo v soboto, 19. decembra, ob 20. uri v Vaškem domu na Gorjanskem.

OSMICA je odprta v Borštu pri Danjelu Glavini z domačo suho hrano. Tel. št.: 040-228421.

OSMICA PRI PIŠČANCIH- Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. 348-843544.

V MEDJEVASI 10 sta odprli osmico Mauricia v Sidonja Radetič. Tel. 040-208987.

Prireditve

GDJE GORJANSKO vabi na »Božični koncert«, ki bo v soboto, 19. decembra, ob 20. uri v Vaškem domu na Gorjanskem.

OSMICA je odprta v Borštu pri Danjelu Glavini z domačo suho hrano. Tel. št.: 040-228421.

OSMICA PRI PIŠČANCIH- Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. 348-843544.

V MEDJEVASI 10 sta odprli osmico Mauricia v Sidonja Radetič. Tel. 040-208987.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

SSG - otroška predstava

Mjuta Povasnica

OLGICA IN MAVRICA

»Poetična lutkovna igra o iskanju sreče«

V režiji Marka Sosiča in interpretaciji Vesne Hrovatin.

V soboto, 19. decembra ob 17. uri v Mali dvorani SSG.

Info: Za nakup vstopnic bo blagajna SSG-ja odprta do petka z urnikom 10.00 - 17.00 in v soboto eno uro pred začetkom predstave.

Tel. 800 214302

SSG - pričakovanju abonmaja

DVE OPERNI ENODEJANKI SNG OPERA IN BALET IN SKGG

Glasbena komedija **Gledališki direktor**

Wolfganga Amadeusa Mozarta

in burka **Ženitna pogodba** Gioachina Rossinija.

V soboto, 19. decembra ob 20.30 v Slovenskem stalnem gledališču.

BOŽIČNI SEJEM-SKD IGO GRUDEN prireja danes, 17., v petek, 18. in soboto, 19. decembra, v Kulturnem domu v Nabrežini bogato božično prodajno razstavo.

Urnik: od 16. do 20. ure. Vsak dan se bo

zvrstil zanimiv kulturni program. Danes

bo ob 17.30 lutkovna skupina Tipitapi li-jeja A.M. Slomšek prikazala pravljico Ši-vilja in Škarjice. V petek bo ob 17.30 na-

stop gojencev GŠ Šežana in GM Trst. V

soboto pa sta ob 17. uri na vrsti pravljica »Nekega zimskega dne« in delavnica

za otroke v sodelovanju s Knjižnico Ko-

men in Mladinskim krožkom. Sejem

spremlja srečelov z izvirnimi nagradami.

OTROCI OV VRABCIA IN UČENCI OŠ KA-

JUHA - TRUBARJA v sodelovanju s SKD Lipa pod pokroviteljstvom Rajonskega

sveta za vhodni Kras vabijo v petek, 18.

ZKB | C
1908 credito cooperativo del carso
adunna krasna banka

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

vabi cenjene člane in stranke
v razstavno dvorano,
na srečanje s sledečim programom:

- **slavnostna podelitev štipendij
članom in otrokom članov**
- **predstavitev koledarja za leto 2010**

DANES, 17.12.2009 ob 17. uri

Vljudno vabljeni!

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentabrska ulica 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. SK Brdina: 347-5292058, Valentina Šuber 347-4421131; www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

SKD BARKOVLJE - Ul. Bonafata 6, prireja silvestrovjanje z glasbo v živo, domača hrana in družabnimi igrami. Vse informacije dobite na tel. št. 040-411635 ali 040-415797.

FOTOKROŽEK TS80 prireja danes, 17. decembra, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani zaključni večer za delovno leto 2009. Ljubitelji filmov si bodo lahko ogledali serijo najboljše uvrščenih filmov iz lanskega festivala Toti v Mariboru. Sledila bo običajna družabnost.

KŠD ROJANSKI KRPAN bo 10. obletnico ustanovitve proslavil s slovenskim občnim zborom v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29) danes, 17. decembra. Vabljeni vsi društveni člani in prijatelji Krpana. Občni zbor bo obogatil pevski nastop, prikaz računalniško obdelane slikanice 10-letne društvene dejavnosti in izid priložnostnega glasila. Na dnevnem redu predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, podelitev priznanj in družabnost. Prvo sklicanje ob 20. uri, drugo ob 20.30.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otroške urice v NŠK. Naslednja urica letosnjega niza bo na sprednu danes, 17. decembra, ob 16.30 v otroškem kotičku Narodne in studijske knjižnice. Pravljico Božično praznovanje bo pripravovala Ivana Terčon. Toplo vabljeni!

OBČINA ZGONIK, vrtec v Gabrovcu ter osnovni šoli L. Kokoravec - Gorazd iz Saleža in 1. Maj 1945 iz Zgonika vabijo danes, 17. decembra, ob 17.30, v osnovno šolo v Zgoniku na predpraznično srečanje »V pričakovanju Božiča in Novega leta«. Od 17. do 19. ure: danes, 17. decembra, »Interaktivne igre za boljše počutja« s psihoterapeutko A. Celea in psihologinjo R. Sulčič. Delavnice so brezplačne, zaželen predvpis na telefonske številke 040-2907151, 345-6552673 ali 349-2809846.

OS VIRGILA ŠČEKA V NABREŽINI: Prišel je božični čas, čas veselja in radosti, čas poln dobrih želja, pričakovanj, in obljud. Čas, ko ne moreš izreči besede ne. Čas, ko nas zapljuje v novo leto, v nova pričakovanja. Čas, ko vaju ljubim mama in očka, čas, ko bom skupaj zvečer v objemu sladkosti. Vabimo vas na božičnico, ki bo danes, 17. decembra, ob 17.30 v prostorih naše osnovne šole.

SMUČARSKI ODSEK SPDT bo tudi letos priredil sobote na snegu za osnovnošolce v januarju in februarju 2010. Podrobne informacije bomo objavili na Primorskem dnevniku in na spletni strani [ww.spdt.org](http://www.spdt.org).

KONS - društvo za umetnost, sporoča da je v galeriji Narodnega doma v Trstu do petka, 18. decembra, možen ogled društvene skupinske razstave Črno-belo, v sledenih dneh: ponedeljek - petek od 17. do 19. ure. V sobotah, nedeljah in med praznikom zaprto.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih po poldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: v petek, 18. decembra: »Slastne pripovedke«, »Trgovec sejma«; v sredo, 23. in v sredo, 30. decembra: »Zavite pripovedke«, »Igre in pripovedke pod drevecem«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

OŠ I. GRBEC - M. Gregorič-Stepančič ter OV iz Škednja in od Sv. Ane vabijo na božičnico, ki bo v petek, 18. decembra, ob 16. uri v cerkvsi. Lovrenca v Škednju.

RAZMIŠLJAŠ MLADO? Te zanima manjšinska stvarnost? Klop - Primorski dnevnik te vabi na debato med predsednikoma SKGZ in SSO Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko v petek, 18. decembra, ob 17.30 v malih dvoranah Narodnega doma.

SPDT vabi člane in prijatelje na društveni večer, ki bo v petek, 18. decembra, ob 20. uri v dvorani K.R.D. Dom Briščiki.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV prireja v petek, 18. decembra, ob 17. uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali in Ul. Trento 8, predavanje na temo: Oko in sladkorina bolezni, predaval bo dr. Francesco Mahnič, odgovoren za okulistični oddelek tržaškega sanatorija. Vabljeni so vsi.

UČENCI IN UČITELJICE OŠ ALBERTA SIRKA vabijo na božičnico, ki bo v petek, 18. decembra, ob 19. uri v Slomškovem domu v Križu. Toplo vabljeni!

V SRENJSKI HIŠI na Repentabru bo v petek, 18. decembra, ob 19. uri odprtje fotografske razstave Petra Cvelbarja: Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage. Predstavitev: Saša Martelanc. Vabljeni!

KROŽEK AUSER za kraško območje vabi svoje člane na predbožično družabno popoldne, ki bo v soboto, 19. decembra, s pričetkom ob 16. uri v Nabrežini, v prostorih Dopolavora Ferroviario. Poskrbljeno bo za glasbo in ples.

SKD IGO GRUDEN prireja Božični sejem, ki bo potekal do sobote, 19. decembra, v društvenih prostorih z urnikom 16.00 - 20.00. Vabljeni!

SKD LONJER KATINARA vabi na predpraznično kuhrske delavnice za vse starosti z Emilijo Pablič v soboto, 19. decembra, ob 16.30 v ŠKC v Lonjeru. Zaželjene so predhodne prijave na naslov jana@arteden.org ali na tel. št.: 333-5062494.

SLOMEDIA prireja v svojih prostorih (Il. Polonio 3) v soboto, 19. decembra, ob 10. uri ogled otroškega dokumentarca iz Rovaniemija »V Božički deželi«. Toplo vabljeni!

ŠC MELANIE KLEIN vabi vse člane in prijatelje na družabnost, ki bo v soboto, 19. decembra, ob 17. ure dalje v ul. Cicerone 8. Ob tej priliki si bomo vočili in nazdravili, ter si ogledali slike pobud 2009. Toplo vabljeni!!!

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v soorganizaciji z ZSSDI-jem prireja tradicionalni »Novoletni plesni fe-

OBČINE SOCIALNO-SKRBTVENEGA

OKRAJA 1.1 Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor obveščajo, da je bil finansiran deželni sklad, namenjen znižanju mesečnih otroških jasli v šolskem letu 2008/2009. Obrazci prošenj za dodelitev prispevka so na razpolago na sedežih socialne službe Okraja 1.1. Prosilci morajo predložiti do ponedeljka, 28. decembra, prošnjo, obrazec ISEE z dohodkom nižjim od 35.000,00 evrov. Odpiralni čas je javnost: Devin Nabrežina: sreda in petek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/2017387-389-390; Zgonik: ponedeljek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/229101; Repentabor: torek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/327122.

KROŽEK KRUT vabi na tradicionalno Srečanje ob koncu leta, ki bo v torem, 29. decembra, v Slovenskem dijaskem domu S. Kosovel (Ul. Gimnastica 72). Vpisovanje in vse informacije na sedežu Krožka KRUT, Ul. Ciccerone 8, tel. 040 - 360072.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 21. decembra, na božično srečanje z novim tržaškim škofov Gianpaolom Crepaldijem. Začetek ob 20.30.

SC MELANIE KLEIN v sodelovanju z deželno zbornico kliničnih pedagogov ANPEC obvešča, da se bodo tečaji v bazenu za dojenčke začeli v petek, 15., oz. v soboto, 16. januarja, s sledečim urnikom: skupina 0 - 12 mesecev ob petkih zjutraj, skupina 12 - 36 mesecev ob sobotah popoldne. Sprememba dnevov po dogovoru. Za prijave in informacije: info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328 - 4559414. Število mest je omejeno.

Prispevki

V spomin na Irene Srebotnjak in Milena Repinc daruje Dana Možina 50,00 evrov za ŠD Sloga.

Namesto cvetja na grob gospe Cvetke Klanjšček daruje Nevenka Gruden 20,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

V spomin na svakinjo Lidjo Škrk daruje Marija z družino 50,00 evrov za šempoljski cerkveni zbor.

V spomin na sestrično Lidjo Škrk daruje Ferdinand, Luciano in Anica 60,00 evrov za šempoljski cerkveni zbor.

V spomin na Lina Uršiča daruje Antek Terčon 50,00 evrov za šempoljski cerkveni zbor.

+ Zapustil nas je naš dragi

Giovanni Gobbo

Zalostno vest sporočajo

hči Patrizia in sin Alessandro z družinama ter vsi sorodniki

Pogreb bo v petek, 18. decembra. Pokojnik bo ležal od 8.30 do 9.20 v mrtvjašnici v Tržiču, ob 10.00 uri bo sv. maša v cerkvi v Nabrežini.

Nabrežina, 17. decembra 2009

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

Lidia Skabar vd. Knez

(mama in nona)

Zadnji pozdrav bo v ulici Costalunga v soboto, 19. decembra, med 8.50 in 9.50.

Pogreb z žaro bo v četrtek, 24. decembra, ob 12.00 uri v cerkvi v Zgoniku.

Koludrovca, 17. decembra 2009

Kraško pogrebno podjetje Lipa

TRST - Razstava v Tržaški knjigarni

Nenapisana pisma oz. novejša olja na platnu Deziderija Švara

V tem nizu nastopa nov element, ovojnica - Dela bodo na ogled do konca leta

V galeriji Tržaške knjigarne so na ogled Nenapisana pisma Deziderija Švara, novejša olja na platnu večjega formata, kjer se na slikarskem polju pojavi nov likovni element: podoba ovojnice. Dejansko gre za prenovu v smislu kontinuitete, oziroma za nadgradnjo značilnih motivov za likovno pot umetnika, ki je ostal predan slikarstvu in se je po upokojitvi še z večjim zagonom posvetil likovni izpovedi.

Nov niz slik se rojeva po spoznanju, da si želi staraši človek po vseh različnih izkušnjah in preizkušnjah, pred katere ga je življenje postavilo, posredovati drugim svoj vidik. Gre za vrednote, v katere Deziderij Švara verjame in želi, da bi jih ljudje upoštevali. Pisma niso napisana s pisavo, ki jo običajno beremo, a preko slikarskega nagovora občutimo umetnikovo sporočilo. Dejansko se na nekaterih platnih pojavi tudi napis, ki ojačuje močno žarenje toplih barvnih kombinacij in poudarja destvo, da se življenje obnavlja v svetlobi, v moči ljubezni. Ljubezen se krepi in obnavlja preko sposobnosti odpuščanja.

Podoba pisma se pojavi na platnu dejansko v obliki ikone. Dejstvo, da se podoba tradicionalne ovojnici po asociativni plati prepleta z bolj sodobno obliko sporočanja preko elektronske pošte dejansko prikljuje poanto časa, most med pretkelostjo, ki je zazrta v prihodnost. Kdor pozna Švarov likovni razvoj razbere v podobi ovojnici dodaten simbolični pomen. Saj je tržaški umetnik doživel podobno kot Gauguin globoko preobrazbo na duhovni ravni, ko je nekaj let prebival na Antilih in v neposrednem stiku z lepoto narave presegel njeno vidno pojavnost ter preko simbolike prodrl globlje v duhovno razsežnost. Simboli skrivajo za vidno pojavnostjo globlji pomen duhovne, nematerialne narave, ki se človeku razkriva v tolikšni meri, kolikor ga je sposoben doumeti. Simboli pomagajo človeku spoznati globlje resnice in modrosti.

Slike označuje značilna obzornica, ki združuje zemljo z nebom preko močnega žarenja svetlobe. Likovnih elementov je malo, minimalistični pristop opozarja na dejstvo, da si je v prenasičenem prostoru multimedijiške družbe potrebo izboriti prazen prostor za razmislek, kot zatrjuje Gill Dorfles v svoji uspešni Horror pleni. Švara v ta prostor postavlja bistvene vrednote, ki povezujejo človeka s sočlovekom in mu dognajo spoznati globlje resnice in modrosti.

Podoba pisma se oblikovno prepleta z umetniku priljubljeno motiviko pogleda na obzorje in osredotočanja pozornosti na stičišče med nebom in zemljjo: ob prepletanju videne in slutenega zavoljo iskanja sinteze v oblikah in osredotočanja na sicer zelo osebne barvne skladke, ki se pa omejujejo na sorodne barvne tone. Prav ta vidik, vezan na dominantne barvne izbire označuje specifično vzdušje, ki ga slika izžareva in zavoljo katerega zadobi preko palete rožnato oranžne prizvok večje intimne bližine, medtem ko vzbujajo modrikasto indigo tonalitete večji občutek kontemplativnosti.

Da bi umetnik dodatno vzpostavil stik z gledalcem spodbuja s postavitvijo razstave interakcijo, saj višijo na stenah odprte ovojnico nenaspranih pisem, s katerimi vabi Deziderij Švara, da steče stvaren dialog.

Jasna Merku

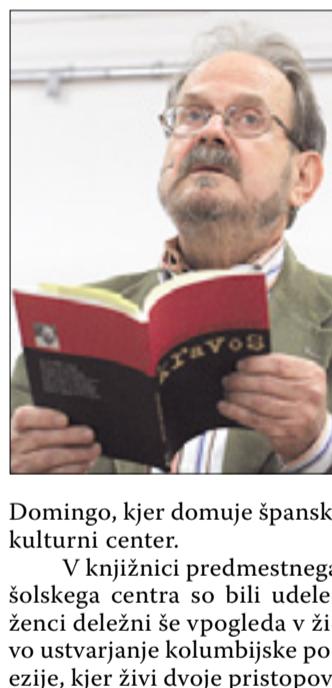
Deziderij Švara v
Tržaški knjigarni

KROMA

GOSTOVANJE - Začetek decembra

Marko Kravos se je udeležil pesniškega festivala v Kolumbiji

Pesnik Marko Kravos je gostoval na 13. pesniškem festivalu v kolumbijskem mestu Cartagena. Festivala, ki je med 1. in 5. decembrom potekal pod gesлом Poezija ne propade nikoli, so se večinoma udeležili pesniki iz Latinske Amerike, sodelovali so še pesniki iz ZDA in Japonske, iz Evrope pa še norveška pesnica Eldrid Lunden. Na festivalu se je zvrstilo enajst prireditev: uvodna stiki z novinarji in začložniki, branje na tamkajšnji univerzi, udeležba na pesniški delavnici v enem od predmetov, sodelovanje ob podeljevanju diplom in priznanj udeležencem pesniškega natečaja, večer pod milim nebom v mestni četrti El Amador, pa nastopi v Gledališču Adolfo Mejia in drugič v dvorcu iz kolonialnih časov na trgu Santo Domingo, kjer domuje španski kulturni center.

Domingo, kjer domuje španski kulturni center.

V knjižnici predmestnega šolskega centra so bili udeleženci deležni še vpogleda v živo ustvarjanje kolumbijske poezije, kjer živi dvoje pristopov:

modernistični, beatniško sproščeni, pa vendarle s socialno dimenzijo v ozadju, ter tradicionalni, na metričnih in pevskih kanonih španske decime slonečne pesništvo, ki ima v širših plasteh prebivalstva še velik ugled.

Marko Kravos je svoje pesmi bral v slovenščini in italijanščini, predvsem pa v španskih prevodih, za katere je poskrbel argentinski književnik, tudi prevajalec Prešerna v španščino, Juan Octavio Prenz.

Gostovanja Marka Kravosa je potekalo prek slovenskega centra PEN. To je bila druga predstavitev slovenske poezije na festivalu v Cartageni. Lani sta se festivala udeležila slovenski pesnik in kantavtor Miha Obit iz Benečije ter pesnik in pisatelj Roberto Dedenaro iz Trsta.

FJK - Nadzorništvo za arheološke dobrine

Pestra dejavnost v naši deželi

Predstavili novo publikacijo nadzorništva, ki se nanaša na dejavnost v letu 2007 - Ministrstvo finansiralo poseben televizijski kanal, ki bo namenjen predvsem arheologiji

Da je Furlanija Julijska krajina neusahljiv vir arheoloških odkritij, nam sporoča tudi nova številka arheološkega vestnika, ki ga je na včerajšnji novinarski konferenci predstavilo Nadzorništvo za arheološke dobrine FJK. Več kot 200 strani dolg zbornik na enem mestu v besedi in sliki prinaša novice, ki so vezane na arheološke dejavnosti deželnih arheologov v letu 2007. Obsežno publikacijo sta predstavila deželni direktor za kulturne in krajinske dobrine v FJK Roberto Di Paola in nadzornik za arheološke dobrine FJK Luigi Fozzati. Prvi se je ustavil pri generacijski vrzeli, ki jo arheološka stroka beleži v zadnjih časih, Fozzati pa je z večjim optimizmom napovedal, da bo širša javnost lahko s tovrtnimi revijami boljše poznavala dejavnost arheologov in vse njihove arheološke posege. Ob tem je Fozzati z zadovoljstvom še dodal, da je pristojno ministrstvo pred kratkim odobrilo finansiranje posebnega televizijskega kanala, ki se posveče predvsem arheologiji, ter spletnega časopisa, v katerem bo mogoče brati novice s področja italijanske kulturne scene. To pomeni, da bo naše znanstveno delo naposled postalo dostopno širšim množicam in ne le arheološki stroki, je menil nadzornik.

Naj se povemo, da je arheološki vestnik mogoče dobiti v vseh tržaških knjigarnah, zanj pa je treba odštetiti 36 evrov. (sc)

Vestnik sta predstavila deželni direktor za kulturne in krajinske dobrine v FJK Roberto Di Paola in nadzornik za arheološke dobrine FJK Luigi Fozzati

KROMA

Prvi sedem filmov za berlinski festival

Znanih je že sedem tekmovalnih filmov za 60. izdajo mednarodnega filmskega festivala v Berlinu. Poleg filma Duh Romana Polanskega bo imel svetovno premiero, sicer izven konkurenčne, tudi film Shutter Island Martina Scorseseja. V njem so zadržali Leonardo Di Caprio, Ben Kingsley in Max von Sydow. V nemškem Tübingenu rojeni režiser Benjamin Heisenberg se bo na Berlinalu, ki bo potekal od 11. do 21. februarja, predstavljal z nemško-avstrijskim filmom Der Räuber (Raper) z Andreasom Lustom in Franckom Weiszom. To bo prav tako svetovna premiera, kar velja tudi za film režisera z iranskimi koreninami Rafiga Pittsa Shekarchi (Lovec). Gre za nemško-iransko koprodukcijo.

Za zlatega medveda se bodo potegovali tudi turško-nemška koprodukcija Bal (Med) Semiha Kaplangioglu in indijski My Name Is Khan (Moje ime je Khan) Karana Joharja. Tekmovalne filme jubilejne izdaje zaznamuje mešanica stilov in žanrov, od vznemirljivih novincev do uglednih režiserjev, je v torem sporočil direktor festivala Dieter Kosslick. V tekmovalnem programu bo sicer skupno 26 filmov, ostali naslovi bodo znani januarja prihodnje leto.

Der Räuber je naslonjen na roman iz leta 2002 avstrijskega pisatelja Martina Prinza. Andreas Lust v glavni vlogi tolmači lik iz 80-ih let, znan po vzdevku Pumpgun-Ronnie, ki je v policijske analne vstopil kot kriminalec, dolgoroga, Franziska Weisz je njegova prijateljica.

Kot še poroča avstrijska tiskovna agencija APA, bo tekmoval tudi film On the Path (Na stezi) režisere Jasmina Žbanić, ki si je leta 2006 z Grbavico že prislužila zlatega berlinskega medveda. Film je zgodba o ljubezni zakonskega para v Sarajevu. Žena pričakuje otroka, soprog se medtem vključi v neko islamistično skupino. Gre za koprodukcijo Nemčije ter BiH in Hrvaške. Igra hrvaška igralka Zrinka Cvitešić, Shooting Star 2010. (STA)

Prozni mnogoboji

Študentska založba napoveduje nov val proznih mnogobojev. Lokalni prozni mnogoboji bodo med 7. in 21. januarjem v Kopru, Celju, Mariboru, Ljubljani in Zagorju, finale pa bo v soboto, 30. januarja, v Jamškem dvorcu v Postojni. Avtorji bodo lahko sodelovali na vseh mnogobojih, na katerih bodo za interpretacije del imeli sedem minut časa. Prvi prozni mnogoboj bo 7. januarja ob 19. uri v knjigarni Dom knjige v Kopru.

LAND ROVER - Dvajsetletnica popularnega terena

Četrta generacija discoveryja še popolnejša in zmogljivejša

Dva turbodizla zmoreta 188, oziroma 242 KM - Spredaj in zadaj tudi LED svetila

Dvajset let je že mimo od kar so predstavili prvega discoveryja, katerega namen je bil zapolnitvi vrzel med špartanskim, a neustavljinim defenderjem in luksuznim range roverjem. V tem obdobju se je discovery uveljavil kot zanesljiv terenski avtomobil, ki je bil tehnično vedno na višini. Discovery 4 je vozilo, ki se lahko spopade s katerimkoli terenom, istočasno pa je izredno prožen, zanesljiv in primeren tako za tiste, ki se radi spuščajo v pustolovščine, kot za tiste, za katere je Land Roverjev terenec zanesljivo družinsko vozilo. To je najbrž tudi ključ njegovega uspeha, saj so v 20 letih proizvodnje prodali kar 900 tisoč discoveryjev v 91 državah sveta.

Cetrti rod, discovery 4, pa pomeni še dodatni razvoj tega koncepta. Zunanji videz je ostal skorajda nespremenjen, pod pokrovom pa je nekaj pomembnih novosti, kot na primer novi turbodizel TDV6 3.0 z dvojnim turbopihalom, nov je 6-stopenjski menjalnik, sistem „terrain response“ pa so še izpopolnili. Nova je maska, ki ima sedaj širšo režo za zrak, novi so žarometi in zadnje luči. Prednja žarometna in zadnje luči so seveda deloma založene tudi z LED svetili. Spremenjena je tudi notranjost, predsem armaturna plošča in sredinska konzola. Poleg omenjenega trilitskega 6-valjnika, je discovery 4 na voljo tudi s preizkušenim turbodizlom TD V6 2.7.

Za volan novega terena smo sedli v deževnem decembrskem dnevu in prevozili s trilitskim turbodizlom kakih 100 km. Pot nas je peljala po ozkih cestah v bližini lombardijskega mesta Pavie, na sotočju Pada in Lambra. Če izvzamemo traso ob reki, kjer je bilo sveže blato visoko nekaj desetin cm in kjer je naš discovery zabredel v brozgo,

iz katere mu je moral pomagati preprostiji brat defender, saj sam tega, kljub izdatni moči in visokemu navoru, ni zmogel, se je discovery dobro odrezal bodisi na asfaltu, kot na makadamu.

Notranjost je zelo udobna, vse urice so nameščene tam, kjer je treba, avto je opremljen celo s petimi TV kamerami, ki lajsajo

voznikovo življenje tako pri parkiranju kot kadar se je treba podati na ozke gozdne poti.

Discovery 4 je opremljen s „pametnimi“ ključem. Dovolj je, da ga imamo s seboj, motor pa se zažene z enostavnim pritiskom na stikalo. Oba motorja sta zelo zmogljiva: 2700-kubični zmore 188 KM in 440 Nm, trilitski pa 242 KM in kad 600 Nm. Oba imata šeststopenjski samodejni menjalnik z elektronskim reduktorjem in zaporo osrednjega in zadnjega diferenciala. Za pravilen odgovor discoveryja na različnih terenih skrbi elektronski sistem „terrain response“. Slednji krmili vse avtomobile sisteze od motorja, do obes, pa tudi sistem zoper drsenje koles. Nastavimo lahko za travnate, peščene, zasnežene, blatne, kamnite podlage. Discovery se na vseh teh terenih, če iz lastne izkušnje izvzemamo globoko blato, obnaša odlično.

Vse to seveda ni poceni. Najrevnejši discovery, tisti z 2,7-litrskim motorjem vabi stal 41 tisoč evrov, za najpopolnejšo trilitsko različico pa boste morali seči nekoliko globlje v žep in odšteti kar 58 tisoč evrov. Komur se to zdi malo, je na voljo cela vrsta bolj ali manj koristne dodatne opreme, s katero bomo z lakkoto prispevali v blagajno gospoda Tate še kakih 5 ali 10 tisoč evrov.

Stran pripravil Ivan Fischer

GM - Avto na električni pogon

Volt pri nas na voljo komaj čez dve leti

Chevrolet je objavil novico, da bo vozilo na električni pogon volt z ojačano pogonsko zmogljivostjo na voljo na največjem ameriškem tržišču, Kaliforniji, konec naslednjega leta, temu pa bodo sledile še preostale vodilne regije.

Chevrolet je v partnerskih odnosih še s tremi kalifornijskimi podjetji, kakor tudi z Inštitutom za raziskavo električne moči (EPRI) kot delom razširjenega, svetovnega raziskovalnega programa, s katerim seznanja kupce z vozili na električni pogon, posodablja elektrifikacijo vozil ter oblikuje programe o napajanju takšnih vozil, s čimer kupcem utira lažjo pot.

General Motors izvaja program vlaganja več kot 30 milijonov ameriških dolarjev v ameriške sklade za oživljjanje in re-investiranje s strani Iniciative za elektrifikacijo transporta (Transportation Electrification Initiative), ki jo upravlja ameriško Ministrstvo za energijo.

Prihod vozila volt je načrtovan za konec leta 2010. Njegova cena še ni bila javno objavljena. Začetna tržišča, na katerih se bo volt prvič pojavit, vključno s Kalifor-

nijo, bodo odigrala pomembno vlogo pri presoji pripravljenosti maloprodajnih trgov na uvedbo vozil na električni pogon. GM že sodeluje z vodilnimi podjetji v Severni Ameriki, da bi z njihovo pomočjo ustrezno pripravil vsak regionalni trg za nadaljnji razvoj. Chevrolet bo vozilo volt pričel dobavljati na evropski trg konec leta 2011.

Kot del raziskovalnega in predstavitevnega programa, bo Chevrolet udeležencem le-tega dostavil 100 vozil volt, ki jih bodo lahko vozili dve leti. Poleg tega se bo Chevrolet posluževal telematske tehnologije OnStar za zbiranje podatkov o delovanju vozila in mnjenj voznikov, ki jih bo nadalje posredoval DOE in tako poskušal izboljšati izkušnje voznikov z novo tehnologijo.

Ker je volt oblikovan tako, da ga lahko polnimo kjer koli, program vključuje tudi namestitev več kot 500 polnilnih postaj za uporabo v bivalnih okoljih, v službene namene in za javno uporabo. Te postaje bodo služile tudi za pridobivanje novih podatkov o postavitvi, postopku polnjenja vozila ter odzivov neposrednih uporabnikov.

RALLY - V organizaciji ASI

Parada veteranov po trasi prve izvedbe »Gira d'Italia«

Leto, ki se izteka, je bilo za ASI, klub, ki združuje ljubitelje avtomobilskih veteranov, dokaj uspešno. Maja so priredili razstavo motorjev veteranov na dirlakišču v kraju Varano de Melegari pri Parmi, prisotnih pa je bilo kar 468 ljubiteljev s 516 motornimi kolesi.

Leto, ki prihaja bo v znatenju stoletnice znamke Alfa Romeo, ki so jo ustanovili v Milanu v daljnem letu 1910.

Naj omenimo še, da je septembra potekal svetovni rally veteranov, na katerem so se, kot ponavadi, zbrali ljubitelji veteranov z vsega sveta. Kar devet dni so se stari avtomobili podili po italijanskih cestah, po trasi, ki je bila dolga kar 1700 km. Obiskali so Turin, Genovo, Piso (od koder je naš posnetek), Sieno, Rim, Verono in Streso. Pot je potekala po rasi, ki so jo leta 1901 prevozili udeleženci prve krožne kolesarske dirke po Italiji. Veterani so se dobro odrezali, kar priča, da so se avtomobili nekoč odlikovali po izredni kakovosti.

VARNOST

Nagrada Volvu zaradi pasov

Britanski princ Michael iz Kenije Volvu Cars podelil posebno mednarodno nagrado, za obeležitev 50. obletnice izuma tritočkovnega varnostnega pasu ter hkrati za podjetniško vizijo ustvarjanja avtomobila, ki se ne bo zaletel.

Ta nagrada soproda s 50. obletnico tritočkovnega varnostnega pasu, ki ga je izumil Nils Bohlin, Volvo inženir, leta 1959. Znano je, da uporaba pasu poveča možnost preživetja trčenja za 50%, kar pomeni, da je in da bo tritočkovni varnostni pas ena najbolj pomembnih varnostnih tehnologij v avtomobilu.

Nagrada je bil podeljena v The Park Lane hotelu v Londonu. Princ, kraljevi podpornik komisije za globalno cestno varnost, ki je leta 1987 tudi ustanovil to shemo, je dejal: »Čestitam Volvu za tako poseben dosežek. Njihovo vodstvo ter predanost bodo naredili pomemben prispevek k varovanju 5 milijonov življenj po celem svetu v naslednjih desetih letih.« occh.

Nova pravila za zimsko vožnjo

Svedi so v teh dneh predstavili nova pravila glede zimske uporabe zimskih pnevmatik pri težkih gospodarskih vozilih, ki veljajo tudi za vse tuje tranzitne prevoznike. Po novem morajo imeti vsa domača in tujna osebna in gospodarska vozila na švedskih cestah od 1. decembra do 31. marca nameščeno zimsko obutev na vseh kolesih.

Za osebna vozila predvidevajo najmanj tri milimetre profila na vsaki izmed nameščenih pnevmatik, vozila z dovoljeno skupno maso, ki presegajo 3500 kilogramov pa morajo imeti nameščene zimske pnevmatike z najmanj petimi milimetri profila. Ta pogoj velja tudi za vsa tuja tovorna vozila in avtobuse, ne velja pa za priklopne. Obenem so skupaj z Norvežani in Finci sprejeli predpis glede „spike“ pnevmatik, ki omrežuje število vstavljenih žebličkov na 50 kosov po tekočem metru pnevmatike. Ob tem so tudi za dva tedna skrajšali dovoljeno uporabo takšnih pnevmatik. Uporaba „spike“ zimskih pnevmatik na švedskih cestah je prepovedana od 16. aprila do 30. septembra.

GRADIŠČA - Direktor centra CIE prejel eksplozivno poštno pošiljko

Po eksploziji denarice okrepili nadzor nad centrom

Po oceni preiskovalcev stojijo za dogodkom prevratniško-anarhistična gibanja

Odbor za javno varnost je včeraj na goriški prefekturi sklenil, da bodo okreplili nadzor nad centrom CIE v Gradišču, kjer je v torek prišlo do eksplozije. V popoldanskih urah je direktor centra Luigi Dal Cielo prejel poštno pošiljko, odprl kuvert in iz nje vzel denarnico. Ko je to storil, je začutil oster vonj in opazil dim. Tako je odvrgel denarnico, ki je le nekaj trenutkov zatem eksplodirala. Po oceni preiskovalcev in tajnih služb stoji za dogodkom anarhična skupina FAI (Federazione anarchica informale), ki je podoben eksploziv včeraj sprožila v prostorih univerze Bocconi v Milanu, k sreči brez hujših posledic.

Na goriški prefekturi so včeraj povedali, da je bila eksplozivna pošiljka potencialno zelo nevarna; v njej je bilo dovolj smodnika, da bi eksplozija ranila osebo, ki je odprla kuvert. Pošiljka je bila namenjena centru CIE, tako da na njej ni bilo napisanih nobenih imen. Zaradi tega preiskovalci preverjajo, ali je bila kuverta namenjena direktorju, uslužbenemu podjetju Connecting People iz Trapanija, ki od lanskega januarja upravlja center za priseljence, ali pa kakemu izmed gostov. Pošiljka je v Gradišče prišla po pošti iz Milana. Med morebitnimi pošiljalji so prevratniško-anarhične skupine, saj naj bi v centru CIE že prejeli nekaj grozilnih pisem. Preiskovalci preverjajo, ali gre za isto prevratniško-anarhična gibanja, ki so leta 2003 pakete z eksplozivom poslale Romenu Prodi, Interpolu in ustanovi Eurojust. Kuverta, iz katere je direktor centra CIE vzel denarnico, je bila rumene barve, merila je kakih 25 centimetrov za 15; poleg denarnice naj bi bilo v kuverti še pismo z grožnjami, kar naj bi potrjevalo hipotezo o odgovornosti prevratniško-anarhičnih skupin.

V centru CIE v Gradišču so tako že včeraj okreplili nadzor s strani sil javnega reda, posebno pozornost pa bodo namenjali tudi vsem pismom in paketom, ki jih dobivajo po pošti. Pri odpiranju kuvert bodo pazljivi na nujnovo morebitno eksplozivno vsebino, za sumljive pošiljke pa bodo poskrbeli predstavniki sil javnega reda, ki so izurjeni za ravnanje z eksplozivom.

Zaskrbljenost je včeraj izrazil župan iz Gradišča Franco Tommasini. »Upam, da gre za osamljen primer, da gre za dejanje nepriselnice,« pravi Tommasini in poudarja, da si njegov odbor prizadeva za pomiritve občanov, tovrstni dogodki pa k temu nedvomno ne pomagajo. Prejšnji teden je prišlo do

Zastrazenih vhod v center za priseljence CIE pri Gradišču

BUMBACA

srečanje med nevladnimi organizacijami in gosti centra CARA, v katerem po besedah župana velja drugačen režim kot v sosednjem centru CIE. »Priseljenci, ki so vložili prošnjo za azil, podnevi lahko zapuščajo center CARA, kdor je zaprt v centru CIE, pa ga nikakor ne sme zapustiti,« pojasnjuje župan Tommasini in poudarja, da je v centru CIE napetost na višku, saj priseljenci se nikakor nočjo spriznjati z dejstvom, da se bodo moralni vrniti v svoje domovine.

V tem obdobju je v centru CIE okrog 190 gostov, ki v glavnem prihajajo iz držav severne Afrike. V zadnjih mesecih je v centru prišlo do raznih protestov, med katerimi so se priseljenci povzpeli na strehe centra, v njegovi notranosti pa so poškodovali opre-

mo, razbili luči in šipe. Navadno so se protesti zaključili po pogajanju med priseljenci in silami javnega reda, nekajkrat pa so morali policisti poseči tudi s silo. Pred nedavnim so uslužbenici zadruž, ki so pristojne za čiščenje centra, prijavili nekaj primerov fizičnih napadov s strani gostov centra, potem ko se je ozračje nekaj umirilo, pa je torkova eksplozija spet povečala napetost v centru.

Spričo eksplozije denarnice so zaskrbljeni tudi pri policijskem sindikatu SAP, čigar predstavniki opozarjajo, da ima operativno središče centra CIE premalo osebja. Zaradi tega sindikalisti zahtevajo čim prejšnjo okrepitev organika, kar je po njihovih besedah goriški kvestor napovedal pred nekaj meseci. (dr)

GORICA - Občina Zaradi zlorabe dekleta ukrepi v korist mladih

Zaradi alarmata, ki ga je v javnosti sprožila vest o spolni zlorabi 13-letnega dekleta, za kar sta osumljena polnoletna mladjenica iz Gorice in Zagraja, je goriški občinski odbor pripravil vrsto pobud, s katerimi naj bi zaježili stisko mladine. V šolah in v družinah bodo v sodelovanju z zdravstvenim podjetjem organizirali strokovno vodenia srečanja na temo nevarnosti za mlade, ki so prepogosto podcenjivane, na primer na temo nasilja med dijaki. Pomenljivo vlogo morata odigrati preventiva in osveščanje, so pripravčani na občini, kjer napovedujejo, da bodo s sklenitvijo dogоворov s športnimi zvezami dodatno spodbujali športne dejavnosti, ki naj ni odvračale mlade od alkohola in mamil. Občina se bo tudi zavzela za dogovore z institucijami, ki so poverjene za javni red - s prefekturo, karabinjerskim poveljstvom itd., zato da se ojači nadzor nad teritorijem. Občinska uprava hrkati napoveduje, da bo del denarja iz državnega fonda za varnost, ki bo financiral nameščanje poučilnih videokamer, nakup nove opreme in vozil za mestne radarje, okrepitev javne razsvetljave itd., namenila ravno zagotavljanju večje pozornosti za mlade, zato da bi kar se da preprečili razne oblike nasilja.

Sredi ceste besedni napad na kolesarki

Nasilje skupine štirih fantov sta ženski doživeli v Tržiču. Med vožnjo s kolesom po Ulici Verdi sta se znašli pred skupino mladostnikov, ki so zasedali del cestišča in ovirali varno vožnjo kolesark. Ko sta jih ženski na to opozorili in jih zaprosili, naj stojo na pločnik, so se nad njima znesli s psovskimi in jima grozili. Najprej sta ženski vztrajali, spričo vse hujših žalitev pa sta se previdno izognili oviri, saj so mimo vozili avtomobili, in močno prizadeti odšli s kraja, medtem ko se četvorica neotesancev ni premaknila s ceste. Ženski sta seznanili javnost s tem, kar se jima je pripetilo.

GORICA - SSK Štandrež zagovarja avtocestni izhod v Fari

BERNARD
ŠPACAPAN

V pondeljek so se sestali izvoljeni upravitelji stranke Slovenske skupnosti (SSk) iz goriške občine. Srečanje je vodil koordinator Bernard Špacapan, prisotni pa so bili trije občinski svetniki Marinka Koršič, Silvan Primosig in Božidar Tabaj, pokrajinska odbornica Mara Černic, rajonska predsednica Lovrenc Persoglia in Marjan Brescia ter rajonska svetnica Brajnik in Vidmar. Srečanje se je udeležil tudi pokrajinski tajnik Ssk Julijan Čavdek.

Problematika, ki je najbolj izstopala, je zadevala širitev avtocestnega odseka od Vileša do Gorice, za katerega je bil minulo soboto položen prvi kamen. Dogodka sta se med drugim udeležila pokrajinski tajnik Ssk Julijan Čavdek in predsednik rajonskega sveta v Podgori Walter Bandelj, sicer pa so goriški izvoljeni upravitelji Ssk to tematiko obravnavali že prek nekaj tedni, ko je Štandrež obiskal deželni svetnik Igor Gabrovec. Brescia je ponovno opozoril na problematiko prometa, ki tare Štandrež. Po njegovih besedah je krožišče že danes slabovo urejeno, saj veliko tovornjakov pomota zavzoči v ozke štandreške ulice. Problem je po besedah Brescie tudi v tem, da je dostop do Gorice slabovo urejen, velika težava pa je tudi v tem, da vsi avtomobili, namenjeni v Brda, Števerjan in Pevmo, morajo voziti po avtocesti do Štandreža, potem pa morajo iskati pravo pot skozi štandreško vaško središče. Po besedah Brescie je treba urediti avtocestni izhod v Fari, vendar njegovega predloga doslej še niso vzelili v poštev. Predstavniki Ssk so ugotovljali, da sedanja goriška občinska uprava si ni prizadevala za iskanje primerne rešitve, saj ni dovolj pozorno sledila poteku načrtovanja avtocestnih izhodov. Danes bo vse to težje izvedljivo, saj je načrt že začel svojo izvršitveni postopek, kar ne daje večjega manevrskega prostora. To pa bo šlo v škodo gospodarskemu sektorju in prebivalcem Štandreža. Po mnjenju predstavnikov Ssk bo zato treba preveriti, ali je prišlo do spremembe predloga pristojne goriške občinske komisije, ki je bilo oblikovan v času Branitajeve uprave in je predvideval avtocestni izhod pri Fari.

Občinski svetnik Silvan Primosig je poročal, da je v goriškem občinskem svetu vložil zahtevo, naj svet razpravlja o že omenjenem vozlu avtocestnega izhoda in o ponovnem odprtju predora Bombi, za kar si prizadevajo tudi trgovci na Travniku. Dejstvo je, da predstavlja zaprtje predora ukinitev pomembne povezave iz vzhodnega proti zahodnemu delu mesta in Brdom. Povezava, ki je potekala skozi predor Bombi in po Drevoredu 20. septembra, po mnenju Ssk ni bila primerno nadomeščena. Zaradi tega je okrnjen dostop do Travnika, kar povzroča nemajhno škodo tamkajšnjim trgovcem in preglavice v prometu, ki prihaja v mesto preko ulice Terza Armata.

Upravitelji iz vrst Ssk so spregovorili tudi o zaskrbljujočem stanju goriškega zdravstva. Odločno so obsodili napovedano ukinjanje raznih zdravstvenih storitev. Pri tem so podprtali dejstvo, da je treba pri tem iskati vzroke tudi v zavrnitvi projekta o čezmnenem zdravstvu, ki je bila edina resna razvojna priložnost za Gorico in Novo Gorico. »Ravno tisti, ki danes najbolj kričijo, bi si moralni resno izpraševati vest, saj so najbolj nasprotovali čezmnenemu sodelovanju in so ga po volitvah 2007, ki so spet prevzeli občinsko upravo, tudi ukinili,« pravijo pri Ssk.

TRŽIČ - Aretacija Nogometni razpečeval mamila

Karabinjerji so v noči med petkom in soboto zaradi razpečevanja mamil aretirali 33-letnega F.M. iz Ahtna, ki je devet let igral nogomet v Tržiču. Po vsej verjetnosti je do aretacije prišlo na Trgu Sant'Ambrogio v Tržiču, kjer naj bi moški prepredajal kokain. Ko so ga prijeli, je imel pri sebi deset gramov prepovedane snovi, na njegovem domu pa so našli še dodatnih 40 gramov kokaina. Poleg mamil so karabinjerji zasegli še večjo količino denarja, za katerega sumijo, da si ga je mladenič pridobil z razpečevanjem.

Tržički ljubitelji nogometa se 33-letnemu dobro spominjajo, saj je igral v vlogi napadalca in dal na desetine golov. V Tržiču je igral od 20. do 28. leta, potem je dve sezoni nastopal za ekipo Percoto. Pred dvema letoma se je za eno sezono vrnil in Tržič, zdaj pa naj bi igral z ekipo Virtus Corno.

FARA - Včeraj dopoldne na hitri cesti Gorica-Vileš

Tovornjak v jarku v jarku

Ponoči sta tovorni vozili trčili pri Redipulji - Avtocesta A4 je bila več ur zaprta

Tovornjak v jarku hitre ceste pri Fari

Na hitri cesti Gorica-Vileš se je včeraj ob 10.30 pri Fari pripetila prometna nesreča. Voznik tovornjaka je izgubil nadzor nad svojim vozilom in zavozil v jarek ob robu cestišča. Po besedah voznika naj bi do nesreče prišlo, ker mu je cesto prekrizal avto, ki je pred tovornjakom zavozil s prehitovalnim pasu. Voznik tovornjaka, ki je za smetarsko podjetje prevažal živalski gnoj, je obrnil volan v desno in obstal v jarku. Voznik se ni poškodoval, na kraju pa so posredovali goriški prometni policisti in gasilci, ki so očistili cestišče. Hitra cesta je bila zaprta do 13.15.

Ponoči sta tovornjaka trčila na avtocesti A4 pri Redipulji. Zaradi okvare je tovornjak pristavljal ob robu cestišča, drugo tovorno vozilo pa ga je opazilo in se nato obrnil okrog svoje osi, tako da je oviral prehod drugih vozil. Avtocesta v smeri Benetk med Moščenicami in Redipuljo je bila zaprta od 4.57 do 6.38, ko so odprli en vozni pas, ob 9.40 pa še drugega. Zaradi nesreče se je ustvarila štiri kilometre dolga kolona, okrog 10. ure se je promet sprostil.

BUMBACA

SOLKAN - Republiška Agencija za okolje izdala okoljevarstveno dovoljenje

V Livarni sedaj upajo na konec političnih igric

Del Sordi opozarja na goriška priporočila, Černičeva pa na problem vonjav

Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO) je v ponedeljek izdala okoljevarstveno dovoljenje družbi Livarna Gorica. Direktorka solkanske tovarne Simona Stegne Ceraj je včeraj povedala, da so okoljevarstveno dovoljenje prejeli prejšnjo sredo. »Osebno smo ga šli prevzeti v Ljubljano, da se slučajno ne bi izgubilo po pošti,« je pojasnila in izrazila zadovoljstvo nad dejstvom, da so po treh letih dela in preprčevanja javnosti končno prišli do cilja. »To ničesar ne spremeni, saj smo morali že doslej spoštovati vse zakonske predpise. Pomen prejema okoljevarstvenega dovoljenja je predvsem v tem, da je zdaj tudi uradno jasno vsem vplet enim, naši in italijanski javnosti in vsem institucijam, dastoodstotno izpolnjujemo vse zakonske zahteve,« je o pomenu izdanega dokumenta za nadaljnje delovanje Livarne povedala Stegne Cerajeva in izrazila upanje, da se bo do politične igrice okrog Livarne s tem končale.

Podrobnosti v zvezi z okoljevarstvenim dovoljenjem bodo predstavili danes dopoldne v Solkanu, sicer pa je zadeva že včeraj odmevala v Gorici. »Okoljevarstveno dovoljenje, ki ga je prejela Livarna, vsebuje tudi nekaj priporočil za njeno obratovanje. Na dolocene zadeve smo opozorili tudi mi, zato pa upam, da so naša opozorila upoštevali in jih vključili v dokument. Med drugim smo se zavzeli, da bi tudi naše službe sodelovali pri analizah izpustov Livarne,« pravi goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi in poddarja, da bi bila za goriško občino zadeva dokončno in zadovoljivo rešena, če bi bila nje na priporočila vključena v okoljevarstveno dovoljenje. Del Sordi je vsekakor že pozval svoje urade, naj se postavijo v stil z italijanskim zunanjim ministrstvom, ki mora poseči v Ljubljani, tako da bodo v Gorici čim prej prejeli kopijo okoljevarstvenega dovoljenja. »Pri tem hočem demantirati trditve Slovenske skupnosti, ki pravi, da smo pozorni samo na onesnaževalce na slovenski strani meje. To ni nikakor res. Takoj po volitvah sem zahteval, naj gozdna straža obišče livarno Prinzi v Štandrežu. To so gozdni čuvaji že storili, takoj zatem pa je štandreška livarna namestila nove filtre,« poudarja Del Sordi.

Z mnenjem smo povprašali tudi pokrajinsko odbornico Maro Černic. »Prejem okoljevarstvenega dovoljenja potrjuje, da Livarna spoštuje vse zakonske predpise. Po drugi strani to še ne rešuje problema neprijetnih vonjav, ki se sproščajo iz obrata,« pojasnjuje Černičeva in opozarja, da ne v Sloveniji in niti v Italiji to področje ni urejeno z zakonom; zato bo treba v prihodnjih mesecih še ugotoviti, kako Livarna namerava rešiti nevšečnosti, ki jih povzročajo neprijetne vonjave. (nn, dr)

TRŽIČ - Brandolin Koordinacija med deželami z ladjedelnico

Zamisel o ustanovitvi koordinacije med italijanskimi deželami z ladjedelnicami je izšel z včerajšnjega srečanja deželnega svetnika Demokratske stranke Giorgia Brandolina s predstavnikoma družbe Fincantieri, Alessandrom Baisom in Marcellom Sorrentinom, ki je odgovoren za institucionalne odnose. Cilj takšne koordinacije je sistemsko zagovarjati interes se ladjedelnosti in zahtevati večjo pozornost Evropi, je povedal Brandolin in pojasnil, da naj bi k takšni koordinaciji pristopile FJK, Veneto, Sicilija, Liguria in Kampanja, kjer je ladjedelništvo nosilni proizvodni sektor, čeprav se dežele med sabo razlikujejo zaradi specifik. Italijanski zahod je namreč osredotočen na produkcijo za vojno mornarico, medtem ko Veneto in FJK prednjačita v gradnji ladij za križarjenje. Brandolin je še poudaril, da bo po zaslugu novega naročila ladjedelnica Fincantieria vsaj za obdobje polnega leta delovala na polno paro.

OBČINA - Ob 35-letnici župan sprejel člane slovenske konzulte

Dialog za boljšo Gorico

»Na nas je, da dokažemo, da se ne bojimo drug drugega, da ne gojimo samo lastnega vrtička«

V protokolarni dvorani občine nekdanji predsedniki in sedanji člani slovenske konzulte z županom Ettorejem Romolijem

BUMBACA

»Pred 35 leti ne bi podprt ustanovitve občinske konzulte za slovensko manjšino, danes pa bi jo prepicano podprt, čeprav bi to ne bilo v volilnem interesu moje politične strani, saj še vedno vlada v mestu nezaupanje do Slovencev. Vendar eni in drugi moramo pogled usmeriti naprej in si prizadavati za drugačno in boljšo Gorico.« Te besede je župan Ettore Romoli izrekel ob robu sinočnjega sprejema, ki ga je za nekdanje predsednike in sedanje člane konzulte priredil v protokolarni dvorani županstva. Priložnost je bila obletnica, saj je bila konzulta ustanovljena leta 1974, pred 35 leti, »sredi popolnoma drugačnih razmer,« kot sta poudarila tako Romoli kot sedanji predsednik konzulte Ivo Cotič.

Na sprejemu, ki je imel praznični pečat, saj so ob koncu nazdravili, so poleg občinskega odbornika Stefana Cerette izstopali še nekateri Cotičevi predhodniki na predsedniškem mestu, in sicer Mirko Primozič, ki je v prvem mandatu konzulte nasledil

umrelga Emila Valentinčiča, dalje Marko Marinčič, Rudi Pavšič, Damjan Paulin in Igor Komel. Odsotna pa sta bila dva nekdanja predsednika, Albin Sirk in Vladimir Šturn. Vsem predsednikom in dosedanjim članom konzulte se je Cotič zahvalil v svojem govoru, ki ga je pred županom in ostalimi izrekel v slovenščini, prevedel pa ga je Daniele Furlan iz občinskega urada za Slovence. Cotič je pojasnil, da je konzulta posvetovalni organ občinske uprave, ki opozarja in spremja razvoj družbenih, kulturnih in gospodarskih vprašanj, povezanih z življenjem manjšine. O predsednikih in članih je dejal: »Vztrajno, prostovoljno in le s posvetovalno vlogo ste opravljali večkrat nehvaleno delo ... Med najbolj perečimi problemi, s katerimi ste se soočili, izstopata razlaščanje zemlje in šolstvo.« Izrazil je prepicanje, da je vloga konzulte še vedno aktualna, in navedel, da sedaj posvečajo pozornost zlasti pripravam za odprtje prvih slovenskih jasli v mestu, ki naj bi začele delo-

vati prihodnjo jesen, in skrbijo za izvajanje zaščitnih zakonov 482/1999, 38/2001 in 26/2007, »ki pa so žal večkrat predmet različnih interpretacij.« Dodal je željo, »da bi z okrepitevijo osebja na uradu za manjšino prislo do širjenja in poznavanja slovenskega jezika, pravic in kulture v našem mestu.« Nato se je obrnil na župana in izrekel posmembne besede: »Gospod župan, prepican sem, da je iskanje dialoga edina pot, ki nas bo lahko razbremenila preteklosti in nam omogočila, da bomo pustili mlajšim občanom prijetnejšo Gorico, razbremenjeno starih razprtij. Na nas je, da dokažemo, da se ne bojimo drug drugega, da ne gojimo samo lastnega vrtička, da smo sposobni širšega razmišljanja, in to ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji. To bo mogoče doseči le s skupnim močmi.« »Popolnoma osvajam Cotičeve besede,« je nato izjavil župan, »predvsem prepicanje, da bomo z dialogom in skupnim delom predali mlajšim generacijam drugačno Gorico.« (ide)

POKRAJINA

Naložbe v kulturo in otroška knjižnica

ROBERTA DEMARTIN
BUMBACA

»V kulturo vlagamo,« je včeraj izjavila podpredsednica pokrajinske uprave in hkrati odbornica za kulturo Roberta Demartin in tako ovrgla podtkanka pokrajinskega svetnika opozicije Marina De Grassija, češ da uprava odzira prostore kulturnim institucijam, s premičanjem uradov povzroča finančno škodo in v kleti odnosa dragoceno arhivsko gradivo. »Res je, da smo se odločili za prerazporeditev prostorov v palači Alvarez, to pa zato, da zagotovimo primerne prostore tako novi direkciji za kulturo kot tudi pokrajinski knjižnici in zgodovinski arhiv, čemur smo namenili sto tisoč evrov,« je pojasnila Demartinova. Predsednik pokrajinskega odbora Enrico Gherghetta je dodal: »Upam, da je bil De Grassi načelo informiran, drugače bi bili njegovi očitki lažniva politična špekulacija. Z naložbo v racionalnejo prerazporeditev prostorov v palači Alvarez bomo tam uresničili pravi kulturni pol v navezi z novo likovno galerijo, ki jo nameravamo spomladis odpreti v neposredni bližini, v nekdanjih prostorih združenja Pro Loco. Poleg tega načrtujemo odprtje nove otroške knjižnice La Bimba v izpraznjeni pritlični halu palače Alvarez. Šlo bo za neko srednjo pot med knjižnico in ludoteko. V Gorici je premalo prostorov za otroke, kot tudi ni prave trgovine otroških igrač.« Več o odprtju otroške knjižnice včeraj niso povedali, saj je načrt še v delu, že v pomladnih mesecih pa naj bi zadeva postala oprijemljivejša.

Reorganizacija prostorov v palači Alvarez, ki jo pokrajina deli z Videmsko univerzo, predvideva ureditev pisarn direkcije za kulturo v drugem nadstropju poslopja, kjer bodo tudi pisarne odborništva za kulturo, šport, mir in cooperacijo ter mladinske politike. V pritličju bosta tako zgodovinski arhiv kot pokrajinska knjižnica, del knjižničnega fonda pa bodo prenesli v kletne prostore, kjer bodo shranjeni v ustreznih omara, za nakup katerih bo pokrajina odšela 50 tisoč evrov. »Če k temu dodamo snovanje mediateke in otroške knjižnice, razstavo o turizmu in odprtje nove likovne galerije, mora biti vsem jasno, da pokrajina veliko vlagava v kulturo,« je zaključila Demartinova.

ŠEMPETER - GORICA - Župana na nekdanji meji brez nadstrešnice in kabin

Padla še ena mejna ovira

Romoli: »Danes se vrača enotna Gorica« - Z Valenčičem tudi o ustanovitvi EZTS in nadgradnji sodelovanja treh uprav

»Po zaslugu dobre volje ljudi, Evropske unije in naše pripravljenosti preseči vse delitve, se danes vrača enotna Gorica, taka, kot je bila pred vojno oziroma pred začetkom hladne vojne,« je na včerajšnji kratki slovesnosti ob odstranitvi mejnih objektov z nekdanjega maloobmernega prehoda v Šempetru in ob bližajočem se novem letu povedal gorški župan Ettore Romoli, ki je poudaril tudi, da je to prvi mejni prehod okrog Gorice, s katerega so bili odstranjeni prav vsi mejni objekti, saj povsod drugje še ostajajo na eni ali drugi strani meje. »Sodelovanje med tremi občinskimi upravami ni bilo še nikoli tako dobro kot ta trenutek. Pravkar pripravljamo mehanizem na evropskem nivoju, sistem sodelovanja, po katerem bi nastala iz treh občinskih uprav nova pravna entiteta - t.i. EZTS -, priznana s strani Evropske unije in direktno povezana z Brusljem,« je svoje prepicanje izrazil Romoli in dodal, da gre za prvi tak projekt na tleh Italije in Slovenije. Na vprašanje, kdaj bo odstranjena italijanska kontrolna kabina z nekdanjega mejnega prehoda na Škabrijelovi ulici, ki predstavlja ovoiro na glavni prometnici med Goricama, pa včeraj ni znal odgovoriti. Pojasnil je le, da je to odvisno od pristojnega ministra.

Zupan občine Šempeter-Vrtojba, Dragan Valenčič, je ob tej priložnosti povedal, da je bilo s strani občin, predvsem pa države nezaslišano, da se je po evforiji ob vstopu

v Evropsko unijo in schengensko območje tako dolgo čakalo na odstranitev mejnih ovir. »To smo zaenkrat naredili na lastne stroške, kajti država na to očitno še ni bila pripravljena. Računam, da bomo te stroške kasneje nekako poračunali, pa tudi če do tega ne bo prišlo, me ne bo bila glava, ker mislim, da je danes pogled na tem mejnem prehodu veliko lepši in veliko bolj prijazen brez nadstrešnice in kabin, ki so prej kazile ta prostor,« je še dejal Valenčič. Glede ideje o poenotenju treh občinskih uprav je povedal, da je ta ideja še zelo v povojih in da jo sam razume predvsem kot nadgradnjo delovanja treh občinskih uprav in ne njeno nadomestilo. O sodelovanju med občinama Šempeter in Gorica pa je pojasnil, da skupaj snujejo kar nekaj projektov za razpisne na Cilj 3. Gre za ureditev dvorca Coronini v Šempetu, na katerega se prijavljajo skupaj s fundacijo Coronini iz Gorice, projekt športnega parka v Šempetu, ki ga pripravljajo skupaj s športnim parkom Basaglia onkraj meje, in projekt TIP, v okviru katerega naj bi na območju nekdanjega mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba skupaj s štandreškim tovornim postajališčem izdelali studijo za logistično cono tudi na slovenski strani meje. Med pomembnejšimi projekti je omenil še projekt Adria A, ki predvideva železniško povezavo med Novo Gorico, Gorico in delom obale do Tržiča in nazaj ter poudaril, da je v igri še kar nekaj manjših projektov. (nn)

Romoli in Valenčič se rokujeta na meji

FOTO N.N.

KRMIN - Podjetje Ilcam predalo namenu 10-milijonsko naložbo

Proti gospodarski krizi z odprtjem nove hale

V njej bo dvajset uslužbencev dnevno proizvajalo dvanajst tisoč vratnic za omare

Gospodarski krizi krmensko podjetje Ilcam kljubuje z odprtjem nove proizvodne hale. Novo pridobitev so slovensko predali namenu včeraj dopoldne, ko sta si z lastnikoma podjetja Pierluijim in Silvanom Zamojem obrat ogledala podpredsednik deželne zveze industrijev Alessandro Calligaris in krmenski župan Luciano Patat.

Podjetje Ilcam je pred petdesetimi leti ustanovil Tullio Zamò, ki se je v svoji obrtniški delavnici lotil proizvodnje lesnih ukrljivljih vzglavij. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja sta se v vedenje družbe vključila Zamojeva sinova Pierluij in Silvana, za uspešno rast podjetja pa je bila izredno pomembna takratna odločitev o proizvodnji lesnih oknic in vratnic za omare. V nekaj letih je družba Ilcam postala vodilno podjetje na tem proizvodnem področju, tako da zdaj ima 513 uslužbencev in letni promet 100 milijonov evrov. Leta 2000 je družba Ilcam svojo proizvodnjo preselila v Krmin, kjer zdaj razpolaga s 40.000 kvadratnimi metri proizvodnih površin. Pred devetimi leti so se odločili, da bo v Krmelu potekal ves proizvodni proces, ki je bil pred tem razdeljen med obrate v raznih krajih. Tako po novem v Krminu skrbijo za pripravo vratnic in oknic, za njihovo barvanje in za njihovo dostavo dobaviteljem.

Da bi svojo proizvodnjo izboljšali in da bi na tržišču ponudili nove oblike oknic in vratnic, so se pri družbi Ilcam odločili za uredništvo nove hale, ki so jo predali namenu včeraj. Zgradili so jo v neposredni bližini osrednjega dela tovarne, poimenovali pa so jo Ilbord. Nova hala meri 6.500 kvadratnih metrov, za njeno uredništvo pa je bila potrebna naložba desetih milijonov evrov. V novi hali bo dvajset uslužbencev dnevno proizvedlo okrog dvanajst tisoč oknic in vratnic.

V spomin na svojega očeta Tullia, ki je umrl leta 2003, sta brata Zamò ob odprtju nove proizvodne hale namenila prispevek združenju obolenih za levkemijsko AIL. S tem denarjem bodo kupili opremo za sobo hematološkega oddelka videmske bolnišnice.

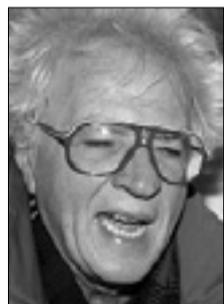
Nova hala
krmenskega
podjetja Ilcam
(desno);
v njej je že stekla
proizvodnja
(spodaj)

BUMBACA

GORICA - Bianchini in Sosol

V bran zdravstva ljudska mobilizacija

LIVO
BIANCHINI

MARJAN SOSOL

»Zdravstvo v goriški pokrajini je treba braniti z ljudsko mobilizacijo. Župani vseh 25 občin bi morali na ceili črti nasprotovati načrtu za reorganizacijo deželnega zdravstvenega sistema, prva občana Gorice Ettore Romoli in Tržiča Gianfranco Pizzolitto pa bi morala voditi fronto proti spremembam, ki bodo oškodovala goriško pokrajino.« Tako poudarjata predstavnika Levice in svobode, goriški občinski svetnik Livo Bianchini in pevninski rajonski svetnik Marjan Sosol. Po njunih besedah je že zdaj očitno, da je goriško zdravstvo na psu.

»Goriška bolnišnica je v razsušu, čeprav so jo komaj odprli. Vsak dan slišimo o krčenju določenih storitev, tako da je položaj iz dneva v dan slabši,« poudarja Bianchini in razlagajo, da v začetku prihodnjega leta bodo imenovali primarije za tržiške oddelke ki-

GORICA - Borci, deportiranci in veterani z obeh strani meje

Zgodovinskemu revizionizmu sledi preobračanje ustave

V goriškem Kulturnem domu so v torek zbrali na vsakoletnem decembrisem srečanju predstavniki borčevskih organizacij iz Gorice, Podgorje, Štandreža in Nove Gorice, veteranskih združenj in deportiranec z obeh strani meje.

Okrog tridesetih prisotnih so pozdravno, vsebinsko in voščilno spregovorili Mirko Primožič za goriško območje, Renato Simčič za novogoriško in Paolo Padovan v imenu pokrajinskega vodstva VZPI-ANPI. Prvi je kot gostitelj srečanje okviril predpraznično, a tudi kontingentno na današnje dogajanje v širšem deželnem in državnem prostoru ter omenil programsko smernico VZPI-ANPI, da pomladji svoje vrste; drugi je poudaril, da niso srečanja posvečena zgolj obujanju spominov na pretekla tragična obdobja, temveč tudi hotenju in prizadevanju za ohranjanje vrednot miru, sodelovanja in prijateljstva; tretji je posvetil svoj poseg zaskrbljujočemu družbeno političnemu stanju v državi, ko ne gre niti več za zgodovinski revizionizem, temveč celo za preobračanje ustave, zato po Vseslovenska zveza partizanov posvetila svoj naslednji kongres prav temu pojavi. V pripravah nanj pa bo koristno, če si bosta italijansko in slovensko borčevsko gibanje izmenjali mnenja o sedanjih družbenih silnicah v obeh državah.

Od povabljenih raznih uprav na obeh strani meje se je srečanja udeležila le pokrajina Gorica v osebi odbornika Marka Marenčiča, ki je med ostalim napovedal, da se

Torkovo srečanje v dvorani Kulturnega doma

BUMBACA

bo pokrajinska uprava zavzemala za širjenje protifaistične zavesti med mladimi in zato nadaljevala z odmevnimi pobudami, kakršna je bila nedavna z vlakom spomina in obiskom koncentracijskih taborišč v Nemčiji. Srečanja sta se udeležila tudi Milovan Bresan in Mario Merni v imenu deportirancev in druge italijanske borčevske organizacije.

V razpravo je posegel častni predsednik goriške sekcijske VZPI-ANPI Silvino Polletto, ki je razčlenjeno opozoril, kako sta

Omet padel na profesorja

V turističnem tehničnem zavodu v Ulici Bonavia v Tržiču sta se včeraj okrog 10.30 s stropa kuhinje-učilnice skrūšila približno dva kvadratna metra ometa, ki je padel na ta in pri tem ospazil dva profesorja. Po pomoči sta se zatekla v tržiško bolnišnico, vsekakor pa sta utrpela le nekaj prask. Iz varnostnih razlogov je ravnatelj Salvatore Simoncini odločil, da v prihodnjih dneh ne bo pouka, zato se dijaki bodo vrnili v šolo po novem letu. V tem času bodo opravili vsa potrebna tehnična preverjanja na stropu učilnic. Baje naj bi bila vzrok krušenja gradbena dela za gradnjo nove ceste v Ulici Marcelliana.

Praznik v Štandrežu

V štandreški cerkvi bo v nedeljo, 20. decembra, ob 15. uri tradicionalni praznik miru in prijateljstva, ki ga prireja rajonski svet. Pri njem sodelujejo župnija sv. Andreja, osnovna šola Fran Erjavec, vrtec iz Štandreža, osnovna šola Ivana Riba iz Vrtojbe, prosvetno društvo Štandrež, kulturno društvo Oton Župančič in vaška športna društva. Med praznikom bodo zbirali prostovoljne prispevke za Unicef. Že jutri bodo štandreški osnovnošolci ponosli božično voščilo starejšim vaščanom.

Božična tržnica na Travniku

Na Travniku v Gorici bodo danes ob 19. uri ob udeležbi predsednika deželne vlade Renza Tonda odprli božično tržnico; na svečanosti bo zapel zbor Sant'Ignazio. Stojnice bodo nameščene tudi na Korzu Verdi, zaradi česar bo promet preusmerjen, mestne avtobuse bodo speljali po alternativnih progah. V ljudskem vrtu bodo na ogled žive jaslice.

Bisiach tajnik FLC-CGIL

Flavio Bisiach je novi pokrajinski tajnik šolskega sindikata FLC-CGIL. V tajništvu so bili včeraj poleg njega izvoljeni še Paolo Mieta, Girolamo Malfini in Giovanni Varella.

Moskovski balet v Gorici

V gledališču Verdi v Gorici bo drevi ob 20.45 nastopil moskovski balet, ki ga vodi Sergej Radčenko. Predstavili bodo plesni spektakel »Bayadère«.

ACLI prireja posvet o delu

Zveza ACLI prireja nočoj ob 20.30 v avditoriju Fogar v Gorici okroglo mizo o delu, dostojanstvu delavcev in varnosti na delovnem mestu. Spregovoril bo sindikalist Umberto Bruscano, moderator bo Eddy Manzan.

GABRJE - V organizaciji društva Skala

Prisrčna božičnica

Dvorana polna kot malokdaj - Protagonisti so bili zlasti otroci in mladi domačini

Otroci med nastopom na sedežu gabskega društva

FOTO VIP

Dvorana društva Skala v Gabrijah je bila v nedeljo nabit polna kot malokdaj. Prizadevni člani društva so namreč pripravili božično praznovanje, ki so ga oblikovali različni dejavniki ljubiteljske kulture. Društvo Skala se je predstavilo z bogatim programom, ki je v pesmi in besedi pričaral vzdušje božičnega časa, publike pa je nastopajoče nagrajevala s toplim ploskanjem.

V nedeljsko popoldne je uvedel moški pevski zbor Skala, ki je pod vodstvom dirigentke Zulejke Devetak zapel nekaj pesmi iz zakladnice slovenskih božičnih spevov. Med njimi so bile tudi pesmi, ki bolj redko najdejo pot

na koncertne odre, pa tudi s cerkevnih korov ne odmevajo ravno pogosto. Po pozdravu Roberta Jurna v imenu predstojiteljev so na oder stopili mladinski zbor Gabrje, otroška dramska skupina kulturnega društva Skala in otroški pevski zbor Sovodnje. Oba zabora uspešno vodi Jana Drasič, ki je mlade pevce znala motivirati in jim posredovati ljubezen do prepevanja. Zbora sta se izkazala z ubranim petjem, ki so ga otroci v nekaterih skladbah popestrili tudi z uporabo instrumentov, zlasti tolkal. Občinstvo v gabski dvorani so otroci presenetili tudi s pesmimi v različnih jezikih.

V nadaljevanju prazničnega pooldneva so se z odlično odigranimi prizori na temo božiča predstavili mladi in otroci, ki se pri gabskem društvu posvečajo dramski umetnosti, pri čemer jih vodita ravno tako mladi Romina Cijan in Petra Mikluš. Ob koncu prisrčnega popoldneva so vsi otroci zapeli veček božičnih pesmi ter koncert zaključili s tradicionalno Svetoto nočjo. Prireditelji so občinstvu izrazili voščilo ob božiču in novem letu, nakar se je gabsko praznovanje nadaljevalo z družabnostjo, ki je pri društvu Skala nepogrešljiv spremmljevalec prosvetnih dejavnosti. (vip)

GORICA - Zbirka folklornih pripovedi

V Brdih so nekoč verjeli v zaklade

V Brdih so nekoč verjeli, da se pod razvalinami domačije ob robu vasi nahaja zaklad. Iz roda in rod so pripovedovali zgodbo o njegovem iskanju, zaradi njene zanimivosti in izvirnosti pa so njeni ime uporabili za naslov zbirke folklornih pripovedi. Tako je pri Celjski Mohorjevi družbi izšla knjiga Zlata koza pod razvalinami, ki so jo predstavili prejšnji teden v Feigovi knjižnici v Gorici. Po glasbenem uvodu pevske skupine Musicum je spregovorila Viljena Devetak, ki je tudi sama sodelovala pri zbirjanju pripovedi in njihovem pripovedovanju. Devetakova je v nadaljevanju prebrala dve zgodbi iz knjige, ki sta ju pred leti pripovedovali Maura Pertotti Špacan in Elda Gravner Nanut.

V publikaciji so v glavnem zbrane zgodbe s področja Brd, nekaj pa jih je tudi iz Gorice in njene ozje okolice, Štandreža in Peči, je pojasnila urednica zbirke Glasovi, Marija Stanonik, nato pa je vsebino knjige predstavil še profesor Peter Stres, ki je več let zbiral zgodbe v Brdih, na obeh straneh državne meje. Stres je bil namreč nekaj časa ravnatelj na osnovni šoli na Dobrovem, to obdobje pa je izkoristil za raziskovanje slovstvene folkloristike. Za njim je na predstaviti knjige spregovorila še Danila Juljan Kumar, ki je knjigi dodala nekaj lastnih napisov ter vse zgodbe jezikovno pregledala in popravila. Ob zaključku je besedilo imel še Matija Remšek, urednik pri Celjski Mohorjevi družbi, ki je knjigo založila.

Govorniki so med predstavitvijo pojasnili, da se je večina zgodb prenarašla iz roda v roda. Nekateri pripovedovalci že umrli, nekateri zgodb nihče več ne pripoveduje, druge pa so še vedno žive in ohranajo dediščino iz preteklosti. V knjigi so zgodbe razdeljene na devet poglavij;

poleg pravljic so namreč zbrane še bajčne, razlagalne, strašljive, legendne, zgodovinske, roparske, socialne in šaljive povedke. V knjigo so vključili tudi slovarček narečnih in manj znanih besed, ki je posebno zanimiv za dialektologe. Predstavitev knjige sta priredili Zveza slovenskih kulturnih društev in Feigova knjižnica.

NABIRKA PODPISOV Ne-kultura je dražja

Kinemax na goriškem Travniku in Kulturni dom v Gorici sta prejšnji teden sprožila nabirk podpisov proti predlogu deželnega odborništva za kulturo, da se s finančnim zakonom v prihodnjem letu krepko oklestijo sredstva za kulturne dejavnosti. Namen, da se kulturi odzvame do 50 odstotkov dosedanja deželnega prispevka, utegne resno ogroziti obstoj filmske, glasbene in gledališke organizirane dejavnosti na Goriškem in v deželi FJK. Odziv ljudi na akcijo je bil nadvse spodbuden, saj so v nekaj dneh zbrali preko 600 podpisov, kar potrjuje sicer že znano dejstvo, da je na Goriškem kultura moreno zakorenjena in da je nepo grešljiv dejavnik družbenega življenja, pa tudi gospodarskega in turističnega razvoja, če upoštevamo, da privabljajo obiskovalce od bližu indaleč. Nabrane podpise so že izročili pristojnim deželnim uradom v Trstu s pripisom, da »imata kultura in vzgoja svojo ceno, ne-kultura pa je vsekakor dražja«.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-

CEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovjanje v torek, 29. decembra, v vinški kleti Dobrovo v Brdih v prostorni in primerno ogrevani dvorani. Vpisujejo vsak dan od 17. do 19. ure Ivo T. (tel. 0481-882024), Ema B. (tel. 0481-21361), Marija Č. (Podgora, tel. 0481-390697), Rozina F. (Doberdob, tel. 347-1042156), na račun 20 evrov.

OBČINA DOBERDOB vabi upokojence ob božičnih in novoletnih praznikih na srečanje z upravitelji v pondeljek, 21. decembra, ob 16.30 na sedež občine.

POHOD Z BAKLAMI v organizaciji občine Miren Kostanjevica, občine Sovodnje, krajevne skupnosti Miren v kulturnih društvih bo v petek, 18. decembra, ob 18.30 z zbirnim mestom v Mirnu pri Grabcu.

TELOVADNA BOŽIČNICA ŠZ OLYMPIA bo v petek, 18. decembra, ob 19.30 v televadnici AŠZ Olympia. Sodelovalo bodo vsi pripadniki društva: najmlajši, predšolske telovadbe, dečki in dekle športne gimnastike ter športno ritmične gimnastike, športno plesna skupina Olympia ter fantje in dekleta mlajših obojkarskih društvenih ekip.

Koncerti

Prireditve

DRUGA IZVEDBA GO-GOSPELA v organizaciji Kulturnega doma iz Gorice in Kulturnega doma iz Nove Gorice bo potekala v petek, 18. decembra, ob 20.15 s skupino Wanda Trent-Phillips & Purpose; informacije v uradu Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 20 - tel. 0481.33288).

PIHALNI ORKESTER KRAS

vabi na božično-novoletni koncert, ki bo v soboto, 19. decembra, ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdobu. Nastopili bodo pihalni orkester Kras, skupina Dober Rock (gojenci godbeniške šole) in ženski pevski zbor Jezero.

KONCERTNA SEZONA 2009-2010 V

KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ

v Gorici: v nedeljo, 20. decembra, ob

17.30 Božični koncert avstrijskega pevskoga zobra St. Florianer Saengerknaben, Collegium Ennegg, instrumentalna skupina (zborovodja Franz Farnberger); predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž (tel. 0481-531455) od 8.30. do 12.30 in od 17. do 19. ure in na info@kclbratuz.org.

KD OTON ŽUPANIČI vabi vse člane, prijatelje in znance na društveno božičnico, ki bo v petek, 18. decembra, ob 20.

uri v kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu. Ob priložnosti bodo razstavljeni otroški izdelki iz jesenskih likovno-glasbenih delavnic. S krajšim programom bodo nastopili otroška pevsko-glasbena skupina Oton Županič, zbor goriških upokojencev ter vokalna skupina Sraka. S kozarčkom vina in sladko potico se bodo poslovili od starega leta in nazdravili novemu.

DANES V ŠTANDREŽU: 11.30, Renato Grilj (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Aurelia Roma-nio por. Capoleva (iz goriške splošne bolnišnice) na pokopališču.

DANES V KRMINU: 14.00, Olivo Koder-

maz iz bolnišnice v cerkev Sv. Leopolda in na pokopališče.

Pogrebi

DANES V ŠTANDREŽU: 11.30, Renato Grilj (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Aurelia Roma-nio por. Capoleva (iz goriške splošne bolnišnice) na pokopališču.

DANES V KRMINU: 14.00, Olivo Koder-maz iz bolnišnice v cerkev Sv. Leopolda in na pokopališče.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMU-
NU: v petek, 18. decembra, ob 21. uri koncert pevca Rona; informacije pri blagajni občinskega gledališča (tel. 0481-630057).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽI-
ČU: danes, 17. decembra, in v petek, 18. decembra, ob 20.45 komedija »Michelinia«. Igrajo Giampiero Ingrassia, Maria Amelia Monti, Amerigo Fontani; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-790470).

Kino

V GORICI DANES
KINEMA: zaprt.

V TRŽIČU DANES
KINEMA Dvorana 1: 17.50 - 20.10 -
22.10 »A Serious Man«.
Dvorana 2: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.15
»A Christmas Carol« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Do-
rian Gray« (prepovedan mladim pod
14. letom).

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »L'iso-
la delle coppie«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Ca-
do dalle nubi«.

Osmice

KUKUKOVI v Doberdobu imajo odprt-
to ob četrtekih, petkih sobotah in ne-
deljah: tel. 0481-78140.

PRI CIRILU v Doberdobu je odprt ob pet-
kih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Čestitke

Razstave

POKRAJINSKI MUZEJI iz Gorice obveščajo, da zaradi priprav na odprtje razstave o futurizmu in modi so muzejske zbirke v goriškem grajskem našelju zaprte za javnost..

»VERTIGINE DEL SACRO« je naslov razstave, ki jo bodo odprli v galeriji Dore Bassi v deželnem auditoriju v Gorici v soboto, 19. decembra, ob 11. uri. Odprtje se bo nadaljevalo v galeriji Ars na Travniku in se bo zaključilo v galeriji Prologo v Ul. Ascoli 8/1.

V GORIŠKI PODRUŽNICI ZADRŽNE BANKE DOBERDOB IN SO-VODNJE na Korzu Verdi 55 bo do 31. decembra na ogled izviren izvod Slave Vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja, katero razstavlja lastnik Roman Gergolet.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRA-
TUŽ je na ogled skupinska prodajna razstava Umetniki za Karitas od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure ter ob prireditvah.

Šolske vesti

RAVNATELJI osnovnih in nižjih srednjih šol na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji sporočajo, da so lestvice suplementov izčrpane. Zato vabijo vse morebitne intereseante z ustrezнимi pogoji za poučevanje, da predložijo prošnje za poučevanje neposredno na posamezna ravnateljstva.

Izleti

SPDG vabi v nedeljo, 20. decembra, na izlet na Kucelj. Zbirališče ob 10. uri pri Rdeči hiši. Prevoz z lastnimi sredstvi.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo,
vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Poslovni oglasi

SOCIALNA ZADRUGA ISČE
vzgojitelje z višješolsko ali uni-
verzitetno diplomo in izkušnjami
na vzgojnem področju za vzgojne
servise. Območje goriška po-
krajin in Tržič. Odlično znanje
slovenskega jezika.

Poslati curriculum v italijanščini
na fax 040-232444.

V OKOLICI NOVE GORICE V BLIŽINI AVTOCESTE NUDIMO BOKSE ZA KONJE s popolno oskrbo.

Tel. 0038641386076

Obvestila

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE vabi člane in simpatizerje na srečanje ob zaključku leta v petek, 18. decembra, ob 16. uri v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah. Koledar bosta predstavila Aldo Rupel in novinar Vlado Klemše, sodeloval bo moški pe

PODNEBNE SPREMEMBE - Jutri naj bi se konferenca ZN končala

V Koebenhavnu brez preboja, pritisk protestnikov se krepi

KOEHENHAVN - Medtem ko pojavlji na mednarodni podnebni konferenci v Koebenhavnu še vedno niso uspele doseči občutnega napredka pri ključnih elementih dogovora, ki naj bi omogočil sklenitev globalnega sporazuma v boju proti podnebnim spremembam, pa se je pritisk protestnikov na prizorišče konference povečal, policija pa je priprila 230 protestnikov.

Delo konference je prešlo iz strokovne v politično fazo, pogajanja pa so še vedno v slepi ulici. Dosedanja predsednica konference Connie Hedegaard, nekdanja danska ministrica za okolje in kandidatka za novo evropsko komisarsko za podnebne spremembe, je zato odstopila s predsedniškega mesta in ga prepustila danskemu premjeru Larsu Lokkeju Rasmussenu. Hedegaardova bo še naprej vodila neuradne pogovore med delegacijami za začrtimi vrati, kjer se na takšnih dogodkih običajno sklepajo mnogi kompromisi.

V Koebenhavnu prihaja vse več svetovnih voditeljev, ki bodo danes in jutri sodelovali na podnebenem vrhu. Rasmussen naj bi tako v naslednjih dobrih dveh dneh skušal v dialogu s skoraj 120 svetovnimi voditelji doseči dogovor, ki naj bi vodil v celovit globalen režim za spopadanje s podnebnimi spremembami.

Že kar nekaj časa namreč vsi znaki gorovijo v prid temu, da bo izid Koebenhavna najverjetnejne okvirem političen sporazum, ki ga bo potrebova skasne, verjetno že v prihodnjem letu, nadgraditi v širši pravno zavezujoč sporazum. Tudi določila okvirnega dogovora, ki je v primerjavi z dosedanjimi obsežnimi pogajalskimi predlogi sporazuma sorazmerno kratek dokument, pa še zdaleč niso usklajena, vsa najbolj sporna vprašanja ostajajo odprta.

Glede zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov tako še vedno ostaja razkorak med razvitimi državami in državami v razvoju. Prve zaenkrat ne pristajajo na večje zmanjšanje emisij od že predstavljenih zavez, še posebej ker v ameriškem kongresu najverjetnejne vse do pomladni prihodnje leto ne bodo sprejeli podnebne zakonodaje, ki bo uzakonila zmanjšanje izpustov v ZDA za najverjetnejne skromne štiri odstotke glede na leto 1990. Države v razvoju, še posebej najpomembnejše (Kitajska, Indija in Brazilija), pa vztrajajo na zgodovinski odgovornosti bogatih za sedanje koncentracijo izpustov v ozračju in ne popuščajo pred pritiski razvitih, da bi sprejele bolj jasne zaveze o zmanjšanju izpustov in ne zgolj prostovoljne napovedi.

Medvladna strokovna skupina ZN o podnebnih spremembah (IPCC) ocenju-

je, da bi morale industrializirane države do leta 2020 izpusti toplogrednih plinov zmanjšati za 25 do 40 odstotkov pod razen iz leta 1990, države v razvoju pa do leta 2020 rast izpustov omejiti na približno 15 do 30 odstotkov pod svoje dosevanje običajne vrednosti. Države v razvoju in okoljevarstvene organizacije vztrajajo, da bi morale razvite države emisije zmanjšati za 40 odstotkov, če želi svet omejiti dvig globalne temperature na dve stopinji Celzija glede na predindustrijsko dobo, kar je po mnenju IPCC še zadnja obvladljiva meja.

Poleg tega še vedno ni jasnih določil glede mednarodne javnofinančne pomoči državam v razvoju za spopadanje s podnebnimi spremembami. Razvite države so v zadnjih dneh predlagale, da bi v tem obdobju za pomoč državam v razvoju pri spopadanju s podnebnimi spremembami namenili skupno 30 milijard dolarjev, voditelji držav in vlad EU pa so minuli teden napovedali, da bo EU skupno namenila 7,2 milijarde evrov oz. približno tretjino zneska.

Se pa razvite države izogibajo dolgoročnejšim zavezam glede financiranja, poleg tega pa predvsem med dvema največjima viroma toplogrednih plinov ZDA in Kitajsko padajo ostre besede, koliko je Kitajska ob velikanskih deviznih rezervah dejansko upravičena do pomoči in koliko bi morala sama prispeti za najrevnejše in najbolj ogrožene države. Kitajska vztraja, da odgovornost za pomoč v prenosu naj-sodobnejše okoljske tehnologije v države v razvoju leži pri razvitetih.

Okoljevarstveniki in razvijajoče se države pozivajo k vsaj 150 milijard dolarjev letne pomoči razvitetih po 2012, ocena Evropske komisije pa je, da bi države v razvoju za boj proti podnebnim spremembam in blaženje njihovih posledic do leta 2020 potrebovale okoli 100 milijard evrov letno. Večino bi morale prispeti same oziroma iz razširjenega globalnega trga ogljika. Del pa bi odpadel na mednarodno finančno pomoč. Finančna pomoč, ki bi jo prispete vse države z izjemo najmanj razvitetih, naj bi po izračunih Bruslja znašala do 22 do 50 milijard evrov letno do leta 2020.

Kamen spotike je še vedno tudi vprašanje nadzora nad uresničevanjem zavez oz. prostovoljnih ciljev. Razvite države se zavezajo za to, da bi sistem moral temeljiti na merjenju, poročanju in preverjanju na mednarodni ravni. Države v razvoju pa vztrajajo, da bi to pomenilo prevelik poseg v njihovo suverenost.

Še vedno pa je nejasno tudi, kakšna naj bi bila sploh pravna oblika novega spo-

razuma. Večina razvitetih držav in večji del manj razvitetih držav se tako nagiba k predlogu o novem ciljnem obdobju Kjotskega protokola, ki se izteče leta 2012, v katerega bi vključili nove zaveze glede zmanjšanja emisij do leta 2020. Države v razvoju se bojijo, da v nasprotnem primeru sploh ne bi bilo pravnih zavez. Cilje ZDA, ki Kjotskega protokola niso ratificirale in mu še vedno niso naklonjene, in prostovoljne cilje najpomembnejših držav v razvoju, ki jih protokol ne zaveze, pa bi vključili v poseben ločen sporazum, pri čemer pa ostaja vprašanje, ali bi se ta dva sporazuma razlikovala glede stopnje pravnih zavez.

Sporazum, kjer ZDA ne bi bile močno pravno zavezane k zmanjšanju izpustov, po mnenju večine ne bi bil pravi sporazum, zato takemu skrajnemu dvotitemu sistemu nasprotujejo tudi razvite države.

Po mnenju mnogih je v prihodnjih dneh ključno, kako se bosta uspeli dogovoriti ameriška in kitajska delegacija, ki skupaj predstavljata skoraj polovico vseh globalnih izpustov. Okoljevarstveniki sicer odgovornost za zastalost pogajanj valijo predvsem na ZDA, ki naj ne bi bile prijavljene popuščati in ki se odmikajo od znanstvenih priporočil. Dejstvo pa je, da očitno ne popušča niti Kitajska.

Predsedujoči EU, švedski premier Fredrik Reinfeldt je sicer skupaj s predsednikom Evropske komisije Josejem Manuelom Barrosom v včerajnjem nastopu pred Evropskim parlamentom povedal, da v EU razmišljajo tudi o oblikovanju zavez za obdobje po letu 2020. EU se je z zakonodajo zavezala, da bo do leta 2020 glede na leto 1990 emisije zmanjšala za 20 odstotkov, ob ustreznih zavezah drugih ključnih držav pa je pripravljena tudi na 30-odstotno zmanjšanje. Na tem EU vztraja, pravno zavezujoci cilji EU za obdobje po letu 2020 pa bi po prepričanju Reinfeldta k bolj ambicioznim zavezam spodbudili tudi države, kot so ZDA, Kanada in Avstralija.

Napetost pa pred prihodom voditeljev narašča tudi pred konferenčnim središčem Bella v koebenhavnskem predmestju. Okoli 1500 protestnikov je namreč skušalo vdreti v center in konferenco spremeniti v ljudsko zborovanje. Pogajalcem namreč očitajo, da se ne zavzemajo za ambiciozne ukrepe.

Policija se je odzvala zelo ostro in pripravila 260 oseb ter sprožila številne obsodbe zaradi nasilnosti. Protestnikom se je pridružilo tudi 200 delegatov iz revnejših držav, ki so izražali ogorčenje nad potekom pogajanj. Nekateri so celo začeli svoje akreditacijske značke. (STA)

znal, da so še vprašanja, »pri katerih se naša stališča razlikajo, a tega ni potrebno preveč dramatizirati«.

Rasmussen se je v nadaljevanju obiska v Moskvi sešel še z ruskim predsednikom Dmitrijem Medvedjevim, ki ga je v skladu z napovedmi zaprosil za tesnejše sodelovanje v Afganistanu. Medvedjev je predstavil seznam konkretnih predlogov,

na vrhu katerega je dobava več helikopterjev za konflikt v deželi pod Hindukušem. »Mislim, da bi Rusija lahko prispevala na zelo konkreten način, in sicer z dobrovolo helikopterjev, z usposabljanjem za helikopterje ter rezervnimi deli in gorivom zanje,« je dodal šef Nata. Rusija je afganistiški vladil že dobivala dva helikopterja za humanitarne operacije. Iz Rasmussenovih izjav za zdaj ni jasno, ali bi bili dodatni helikopterji, za katere je zaprosil, za zavezniške sile ali za vlado v Kabulu.

»Mislim, da ta jesen predstavlja nov začetek naših odnosov,« je ob začetku srečanja z ruskim zunanjim ministrom Sergejem Lavrovom dejal Rasmussen. »Moramo se pri nekatereh vprašanjih ne strinjam, a to ne bi smelo zasenčiti dejstva, da imamo skupne interese na številnih področjih, saj se soočamo z enakimi varnostnimi grožnjami,« je še dodal Rasmussen.

Lavrov je v odgovor izrazil velik interes za normalizacijo odnosov med Rusijo in Natom. Tako kot šef Nata pa je pri-

več kot 200 policistov. »Prepričan sem, da je tudi za Rusijo naš uspeh v Afganistanu ključnega pomena. Če bi Afganistan še enkrat postal zatočišče teroristov, bi bila namreč med žrtvami tudi Rusija, saj bi se teroristi zelo preprosto iz Afganistana prek Srednje Azije razširili v Rusijo,« je med obiskom v Kremlju še dejal Danec.

Medvedjev mu je odgovoril, da je Rusija pripravljena okrepliti sodelovanje z Natom. »Za sodelovanje imamo veliko razlogov, imamo pa tudi veliko tem za razpravo. To so izzivi današnjega sveta: terorizem, kriminal, potreba po soočenju s skupnimi grožnjami, regionalni izzivi.«

Rasmussen se je potem srečal tudi z ruskim premierom Vladimijem Putinom.

Danec, ki je vajeti Nata prevzel avgusta letos, je izboljšanje odnosov z Rusijo postavil za eno svojih prednostnih na-

log, da bosta strani poskušali »povečati zaupanje«, pa je pred začetkom njegovega obiska v Moskvi sporocil tudi Kremlj.

Da bo zavezništvo od Kremlja pred-

vsem poskušalo pridobiti večjo pomoč glede Afganistana, kjer krepi boj proti tal-

KOEHENHAVN - Matjaž Pečar

Danci so za zdravje našega planeta posebno občutljivi

KOEHENHAVN - Matjaž Pečar, 28-letnik iz Lonjerja, že dobr dve leti živi v Koebenhavnu, kjer dela kot turistični agent za severno Evropo. Matjaž podpira, da je življenje na Danskem precej različno kot v Trstu, začenši s podnebjem, saj je pozimi malo svetlobe. Mesto je zelo čisto in urejeno, skoraj neonesnaženo, avtomobilov je malo in ljude se v glavnem premikajo s kolesom. Koebenhavn je dinamično mesto, ki se naglo razvija, tam živi ogromno tujcev in vedno se dogaja kaj zanimivega. Ta teden je vse skupaj še bolj živo, saj gosti danska prestolnica konferenco Združenih narodov o podnebnih spremembah, s spremnimi prireditvami in demonstracijami vred.

Si se udeležil demonstracij?

V soboto sem največjo demonstracijo spremjal na cesti, saj je sprevod šel skoraj mimo mojega stanovanja. Ni sem pa nadaljeval poti do kongresnega centra Bella center, kjer se je demonstracija zaključila z govorom Nobelovega nagrajenca Desmonda Tutuja in drugimi posegi.

Kakšno je bilo ozračje? Je bilo nasilje t. i. Black blockov res v ospredju?

V pisani sprevodu je bilo ozračje sproščeno, veliko ljudi je prislo iz drugih držav – slišal sem italijanske, francoske, nemške, španske besede ... Ljudi je bilo ogromno, v bližini mojega stanovanja so demonstranti hodili dve ure. Dober del ljudi se je priključil skupinam večjih nevladnih organizacij, kot je Greenpeace. Opazil sem tudi skupino Black blockov, slednje je policija pozneje aretirala. Vsekakor se mi je skupina skrajnevez zdela razmeroma majhna, velika večina demonstrantov pa je bila umirjena in nenasilna. Ta večina je tudi mirno prispolila do kongresnega centra. Gotovo pa so neredi bolj odmevnost.

Kaj pa se je dogajalo v naslednjih dneh?

Policistov je v tem času ogromno, več je kontrol, veliko ljudi so tudi preventivno pripravljeni in jih kmalu izpuščati (v prvih dneh so pripravili tisoč ljudi, v zaporu pa so ostali trije). Če sem dobro razume, je vlač pooblastila policijo, da lahko preventivno ustavijo ljudi in jih za nekaj časa zaprejo (tržaškega raziskovalca Luco Tornatoreja so aretirali, op. p.).

V ponedeljek zvečer pa je nedaleč od mojega stanovanja, v četrti Christiania, potekal pravi boj. Dogodkom

Matjaž Pečar

KROMA

sem sledil po Twitterju, videl sem helikopterje in polno policije, tudi pred mimo hišo ...

Kako doživljajo Danci ta mednarodni dogodek?

Danci se zelo zavzemajo za ekologijo in za zdravje našega planeta ter razvijajo nove tehnologije in energetske vire. Vestas, največji svetovni proizvajalec vetrnic za eolsko energijo, je na primer z Dansko. Država nima drugih večjih problemov - korupcije in prevelike brezpolsenosti namreč ni. Dogajanje tega tedna zatoj spremljajo s posebnim zanimanjem in mediji posvečajo konferenci veliko pozornost. Za Dansko in Koebenhavn je konferenca gotovo tudi velika investicija, saj je mesto v tem trenutku v središču svetovne pozornosti. Tu pa je tudi več kot 10.000 gostov, kar je za krajevno ekonomijo seveda pozitivno.

Poleg same konference in že omenjenih demonstracij, kaj se še dogaja?

V mestnem središču poteka življenje po običajnih tirth, saj je kongres v Bella centru, ki je šest kilometrov daljši od centra, s podzemno železnicno tračjo pot deset minut. Navadno pa v mestu v tem času ni toliko tujih gostov, ker je Koebenhavn bolj zanimiv poleti, ko so dnevi daljši in toplejši. Druga večja novost pa je veliko število policistov. Ob večjih demonstracijah so vsak dan na vrsti shodi manjših skupin protestnikov. V nedeljo so npr. hoteli napasti sedež največje danske družbe Maersk.

Aljoša Fonda

NATO - Generalni sekretar se je srečal z ruskim vrhom

Rasmussen v Moskvi za nov začetek v odnosih med zavezništvom in Rusijo

MOSKVA - Generalni sekretar zvezne Nato Anders Fogh Rasmussen je včeraj v Moskvi izrazil zadovoljstvo z novim začetkom v odnosih med Natom in Rusijo. To je prvi obisk generalnega sekretarja Nata v Moskvi od lanske kratotrajne vojne med Rusijo in Gruzijo, z njim pa želi Rasmussen pridobiti podporo oz. sodelovanje Kremlja glede Afganist in Irana. Prav tako pa naj bi Rasmussen v pogovorih z ruskim vodstvom poskušal zakrpati odnose, ki jih je vojniški spopad med Rusijo in Gruzijo avgusta 2008 močno načel.

»Mislim, da ta jesen predstavlja nov začetek naših odnosov,« je ob začetku srečanja z ruskim zunanjim ministrom Sergejem Lavrovom dejal Rasmussen. »Moramo se pri nekatereh vprašanjih ne strinjam, a to ne bi smelo zasenčiti dejstva, da imamo skupne interese na številnih področjih, saj se soočamo z enakimi varnostnimi grožnjami,« je še dodal Rasmussen.

Lavrov je v odgovor izrazil velik interes za normalizacijo odnosov med Rusijo in Natom. Tako kot šef Nata pa je pri-

več kot 200 policistov. »Prepričan sem, da je tudi za Rusijo naš uspeh v Afganistanu ključnega pomena. Če bi Afganistan še enkrat postal zatočišče teroristov, bi bila namreč med žrtvami tudi Rusija, saj bi se teroristi zelo preprosto iz Afganistana prek Srednje Azije razširili v Rusijo,« je med obiskom v Kremlju še dejal Danec.

NAŠ POGOVOR - Napadalec Bochuma in slovenske reprezentance Koprčan Zlatko Dedič

Z nahrbtnikom na Slavnik in naprej do Južne Afrike

Bundesliga za gledalce bolj privlačna od Serie A - V reprezentanci zabavno - Blizu Triestine

Pri Bochumu v nemški Bundesligi je standardni napadalec. Prav tako pomembno vlogo odigrava tudi v slovenski izbrani vrsti. Nazadnje je bil prejšnji teden imenovan tudi za športnika Primorske 2009. Zlatko Dedič doživlja svoje trenutke slave. 25-letni Primorec, doma iz Kopra, bo ostal v zgodovini slovenskega nogometnega zapisan z zlatimi črkami. Na odločilnih tekmi proti Rusiji na mariborskem Ljudskem vrtu (letašnjega 18. novembra) je zatresel rusko mreže in Slovenija si je priborila uvrstitev na svetovno prvenstvo.

Evfirija se najbrž še ni polegla?

Nekako se je morala, saj smo se vsi nekaj dni po uvrstitvi na SP morali vrneti v svoje klube, tako da ni bilo časa za dalje in večje 'fešte'. Vsekakor so nam navajači po tekmi v Mariboru in naslednji dan v Ljubljani pripravili neverjetno presenečenje in zelo lep sprejem. Moramo jim biti hvaljeni. Bilo je res enkratno.

Kakšni so bili vaši občutki po odločilnem golu in zmagi?

Nepopisno. Z veliko težavo bi opisal tiste trenutke. Bilo je fantastično, nepozzano. Tisti gol sem ga posvetil svoji punci Melisi in najini hčerkici Sari, ki sta tekmo spremljali z domačega kavča. Sara ima še nekaj mesecev. Šele po nekaj dneh sem se zavedel, kaj smo dosegli in kako posmemben je ta rezultat za Slovenijo ter za vse nas nasploh. Vesel sem bil tudi vseh čestitk po SMS-ih in elektronski pošti. Prav vsakemu posebej sem tudi odgovoril.

Primorci igrate v slovenski nogometni reprezentanci zelo pomembno vlogo.

Odločilni gol je padel po zaslugu obeh Primorcev. Birsa mi je podal in jaz sem žogo preusmeril v mrežo. Vsekakor nimamo le Primorcev vseh zaslug. Naša reprezentanca deluje zelo enotno in homogeno. Vsak član je zelo pomemben in vsak da vse od sebe. Uspešen je bil kolektiv in ne posamezniki. Naše značilnosti so borbenost, dobra fizična kondicija in taktična disciplina. Brez teh odlik ne bi prišli nikamor. Selektor Matjaž Kek pa je odličen krmar. On nas vodi zelo dobro. Poudaril bi še nekaj.

Prosim.

Naši uspehi so sad dolgoročnega dela. Naša skupina igra skupaj že celih deset let. Vsi se zelo dobro poznamo in smo odlični prijatelji. V slavičincih ni primedone. Vsi smo na isti valovni dolžini. Za nas je reprezentanca vitrina, v kateri se lahko izkažemo. Slovenski dres nam je v ponos in smo vsi veseli, ko se zberemo na pripravah.

Torej vam ni napoto, kot nekatrim v Italiji, v Španiji oziroma v kakih drugih državah.

Sploh ne. Nastop v reprezentanci bi moral biti vsem v čast.

Rusi pa so dokazali, da niso homogena ekipa, čeprav so imeli Hiddinka kot selektorja, ki je eden najboljših trenerjev na svetu.

Ruski nogometni igrajo pri pomembnih evropskih klubih. Očitno pa v reprezentanci nekaj ne gre. A to so na srečo njihovi problemi, s katerimi se ne bi ukvarjal.

Tudi slovenski reprezentanti igrate vsi v tujini. Ne pa pri pomembnih klubih.

Smo razpršeni po Evropi. Ne igramo pri najbolj pomembnih klubih. Vsekakor pa vsi igramo in smo tudi skoraj vsi v standardnih postavah. To pa je zelo pomembno.

Po dolgoletnem igranju v Italiji (Parma, Empoli, Cremonese, Frosinone in Piacenza) si se preselil k Bochumu v Nemčijo. Prejšnji konec tedna ste visoko izgubili proti münchenskemu Bayernu (5:1).

Bayern je v zadnjih krogih v odlični formi. Premagalo so Juventus in se uvrstili v osmino finala lige prvakov. Moralno so na višku. Kljub visokemu porazu smo mi doslej igrali dobro in upam, da se nam bo uspelo čimprej oddaljiti od dna lestvice (Bochum je v spodnjem delu lestvice op. ur.). Že v soboto nas čaka zadnji letoski dvoboj v Hannoveru, kjer bo treba osvojiti vse tri točke. Na

Nemčijo pa sem se po začetnih težavah z nepoznavanjem jezika končno le malo privadil, tako da se pocutim res dobro. Pa tudi veliko igram, tako da nimam nikakršnih pripomb.

Perugia 30. decembra pomerili v četrtni finali italijanskega pokala s Trentom.

KAZINSKY - Bolgarski odbojkarski as Matej Kaziski je s Tretnom, tačas najboljšim moštrom italijanske A1-lige, podpisal pogodbo do leta 2012.

Na Vuelti tudi nočni kronometer

SEVILLA - Petinšestdeseta izvedba kolesarske Vuelte se bo začela 28. avgusta 2010 v Sevilli, in sicer z nočnim ekipnim kronometrom, dolgom 16,5 kilometra. V 21 etapah bodo kolesarji prevozili 3352 kilometrov, cilj dirke bo tradicionalno v Madridu. Kar šest etap, vključno z vzponom na Pal, ki so ga prireditelji spet vključili v spored, se bo končalo na vrhu vzpona, na letosnji dirki je bilo takih pet. Na sporedu bo le en posamični kronometer, in sicer v 17. etapi v Penafielu blizu Valladolida.

Katere so glavne razlike med italijansko Serie A in nemško Bundesliga?

Obe prvenstvi sta vrhunski in skupaj z angleško Premier League in špansko Ligo sta najboljši v Evropi in na svetu. Zaradi Nemčije se v Italiji igra strogo takmični nogomet. Sicer se tudi v Nemčiji gre v to smer, čeprav so tu tekme še vedno zelo odprte in bolj razgibane kot v Italiji.

Nemčiji se občinstvo bolj zabava ob gledanju tekem. **Kje si se počutil najbolje v Italiji?**

ti, ker imajo bosanske korenine, igraje v članski selekciji BiH.

Cira vsi dobro poznamo in je očitno to izjavil bolj za šalo kot zares. Sam sem se rodil Bihaču, toda sem odraščal v Podgorju (vas ob vznožju Slavnika, kjer so Zlatkov prijatelji ustanovili tudi Zlatko Fans Club op. ur.) in v Kopru. Človek ne pozabi svojih korenin. Navezam pa sem na Slovenijo, za katere tudi ponosno nastopam.

Si svojo nogometno kariero si začel pri Kopru

Ne, v Dekanah. Spomini na otroška leta v tem klubu so zelo lepi. Moj prvi trener je bil Janko Radovac. Nato me je nekaj let vodil tudi Marino Kragelj, ki će se ne motim, trenira v zamejstvu (mladince Krasa op. ur.).

Treniral si tudi s svojim očetom Nurijo.

Z očetom sva tudi v najhujšem mrazu z Podgorja tekala na Slavnik. Oče mi je na ramena naložil poln nahrbtnik, tako da je bil tek v reber še bolj zahteven. Spartanski trening pa mi je očitno veliko pomagal (smeh). Vsekakor je moja družina igrala pomembno vlogo v moji karieri. Stalno so me podpirali in mi stali ob strani.

Žreb skupin za svetovno prvenstvo 2010 v Južnoafriški republiki vam je za tekmece namenil Alžirijo, Združene države Amerike in Anglijo.

Pravzaprav smo lahko z žrebom zadovoljni. Po pravici povedano nisem pričakoval ničesar, saj so vsi tekmeči neugodni. Na svetovnem prvenstvu bomo sami krogili svojo usodo. Nekateri pravijo, da je Alžirija slaba ekipa. Ni tako. Moj soigralec Yahia, ki igra za Alžirijo, mi je povedal vse njihove skrivnosti. Skoraj vsi alžirske nogometni igrajo v Evropi. ZDA so odlična ekipa, da ne govorimo o Capellovi Angliji, ki je eden izmed favoritorov za svetovni naslov.

Kdo so še ostali favoriti?

Vedno isti: Brazilija, Argentina, Italija, Španija. Lahko bi presenetil tudi kaka afriška ekipa. Zelo solidna bo Słonokoščena obala.

Kaj pa Slovenija?

Če bomo igrali kot proti Rusiji, se lahko uvrstimo v osmino finala, kar bi bil zgodovinski dosežek.

Ali bomo Zlatka kmalu znova veleni na delu v Italiji?

Pri nogometu se nikoli nič ne ve. Vse je možno.

Vaše skrite sanje so ...

Imam jih, ampak jih ne bom razkril. Zelo sem ambiciozen in bi rad še veliko na predoval.

Jan Grgić

ODBOJKA - Perugia brez Gabrca

Matej Černic tri tedne na rehabilitaciji

Matej Černic, ki igra letos pri Peruži, bo tri tedne sledil rehabilitaciji. Tako nam je potrdil gabrski odbojkar, saj ima težave z ramenom. Prav zato v nedeljo ni storil na igrišču, v četrtek pa povratni tekmi evropskega pokala Challenge Cup pa sploh ni bil vpoklican. Trener Sartoretti ga je v nedeljo proti zimskim prvakinjem Trentom sicer vključil med dvanajst igralcev, slovenskega napadalca pa ni izkoristil.

Černic naj bi bil nared prvi teden januarja, ko bo za Perugijo na vrsti prva tekma šestnajstine finala evropskega pokala Challenge cup. Žreb je določil, da se bo pomerila s ciprsko ekipo Anorthosis Famagusta. Pot do fianla bo vsekakor zahtevala, saj jih Černica in ostale v osmini finala čaka zmagovalec dvoboja med beograjskim OK Kakanj in madžarskim Diamantom Koposcarom. V četrtni finali pa bi se lahko pomerili s trejo silo belgijskega prvenstva Lennikom.

Še pred evropskimi nastopi pa se bo

NOGOMET

Barcelona drugi finalist klubskega SP

ABU DABI - Evropski prvak Barcelona je v polfinalu klubskega svetovnega prvenstva v Abu Dabiju premagal prvak Severne Amerike ter Karibov, Atlante iz Cancuna, s 3:1 (1:1). V sobotnem finalu se bodo Španci pomerili z južnoameriškim prvakom, argentinskim Estudiantesom de la Plata.

Čeprav je imela Barcelona popoln nadzor, so Mehici v peti minutu izkoristili nepazljivost obrambe evropskih prvakov in prek Guillermo Rojasa povedli, malce pozneje pa celo zapravili priložnost za 2:0. Zasluženo izenačenje je sledilo v 35. minutu, ko se je po kotu v kazenskem prostoru najbolje znašel Sergio Busquets. V drugem polčasu je Guardiola na zelenico poslal dodatno (najmočnejše) orožje, kar mu je takoj obrestovalo. Lionel Messi je namreč vsega nekaj sekund po vstopu v igro unovčil lepo podajo Zlatana Ibrahimovića in tekmo speljal na pričakovane tirnice. V 67. minutu je Pedro Rodriguez le še zapečatil usodo ekipe iz znanega mehiškega letoviškega mesta, ko je izkoristil izvrstno podajo Andresa Inieste.

EVROPSKA LIGA - CSKA Sofia - Roma 0:3 (0:1). Strelci: Cerci v 45. in 52. Scardina v 89. minut. Roma je osvojila prvo mesto v skupini E. Francesco Totti je podaljšal pogodbo s klubom do leta 2014.

DRŽAVNI POKAL - Osmina finala: Inter - Livorno 1:0 (Sneijder)

VS BOLJSI - Slovenska nogometna reprezentanca je na najnovnejši jakosti levestici Mednarodne nogometne zveze preskočila še dve reprezentanci. Po novem slovenska izbrana vrsta zaseda 31. mesto. Povsem na vrhu ni sprememb. Španija vodi pred Brazilijo in Nizozemsko, Italija pa je četrta.

RECOBA - Zdaj 33-letni urugvajski nogometni igralec, nekdaj član Interja, je sporazumno prekinil pogodbo z grškim Panioniosom. Zaradi stalnih poškodb ne igra, mogoče bo moral celo končati kariero.

EVROLIGA - Caja Laboral - Union Olímpica 62:53

VBERLIN - Dvaintridesetletni slovenski košarkarski reprezentant Jurica Golemac, ki je nazadnje igral za atenski Panathinaikos, bo do konca sezone okreplil vrste Albe iz Berlina.

PIANIGIANI - Trener Siena je hrkati tudi novi selektor košarkarske reprezentance. Podpis »part-time« pogodbe je razburil predsednika CONI Gianni Petruccija.

RENAULT OSTAJA - Pri Renaultu so potrdili, da moštvo ostaja v formuli 1, poleg tega bo v sezoni 2010 ekipi Red Bull dobavljaj motorje. Za Renault bo v prihodnji sezoni dirkal Robert Kubica, ime drugega dirkača pa še ni znano.

MASSA - Natanko 143 dni po hudi nesreči se formulio 1 vrača Brazilec Felipe Massa. V Mugello je 28-letni Brazilec s Ferrarijem iz leta 2007 opravil 30 krogov. Brazilec se je hudo poškodoval 25. julija letos v kvalifikacijah za VN Madžarske. Takrat ga je zadela okrog 800 gramov težka vzmota rojaka Rubensa Barrichella, ki vozi za ekipo Brawn GP, v čelado. Praktično brez zaviranja se je nato s hitrostjo okrog 190 kilometrov na uro zaletel v zaščitno ograjo.

TRENING - Tina Maze je bila na prvem uradnem treningu smuka v Val d'Iseru dvanajsta. Za najhitrejšo Američanko Lindsey Vonn je zaostala za 1,59 sekunde.

CASTELVECCIO - Košarkar na vozičku gradišče ekipe Castelvecchio so v 2. krogu Jadranske lige NLB izgubili proti bosanski ekipe Kik Sana. Končni izid je bil 72:51. Največ točk je dal slovenski košarkar Banjac (23). Igral je tudi Saša Žužek iz Žovlj.

JADRANJE - Februarja 33. Pokal Amerike

Alinghi proti Oraclu brez »kvalifikacij«

Osmega februarja 2010 se bo v Venečiji začela 33. izvedba Pokala Amerike. Spor med Alinghim, zmagovalcem 32. Pokala Amerike, in BMW-Oraclem je dokončno rešen. Vrhovno newyorško sodišče je zavrnilo pritožbo Alingha, ki je hotel preseliti lokacijo najprestižnejše jadralne pridritev v Ras Al Khaimah v Združenih Arabskih Emiratih. Sodišče je razsodilo, da Alinghi je ameriška ekipa postala izvajalec 33. izvedbe. Ostale ekipe pa bodo morale počakati še naslednjo, 34. izvedbo. Na tržaški jadralcu Jaro Furlani, ki je bil novembra na treningih en izmed ekip, ki bi rada nastopila na Pokalu Amerike, je povedal, da je vsekakor zaradi daljšega zapleta veliko jadralcev ostalo brez službe, mnogi pa so se tačas preizkušali v drugih klasah.

TISELJ - Rokometni trener Tone Tiselej, ki je služil kruh tudi v Trstu, je sporazumno prekinil pogodbo s Celjem Pivovarno Laško. Celjski strokovnjak bo ekipo vodil še na naslednjih treh tekmalah, nato pa naj bi

SOVODNJE - Občni zbor ŠZ Soča

Zadovoljni z doseženim

Predsednik Fabio Tommasi ne želi več kandidirati

Fabio Tommasi je na ponedeljkovem občnem zboru Športnega združenja Soča iz Sovodenj sporočil, da po samih dveh letih zapušča predsedniško mesto v društvu, ker »je napočil čas, da nekaj prostega časa posvetim tudi samemu sebi«, kot je zapisal v svojem poročilu. Tommasi sicer ostaja član odbora in bo v društvu še naprej aktiven. »Prepričujejo me, da bi se pred prvo sejo novo izvoljenega odbora premisli, vendar zaenkrat vztrajam v svoji odločitvi, «nam je dejal.

Kakorkoli že, društvo je tudi pod njegovim vodstvom »poslovalo« zelo dobro. ŠZ Soča šteje preko 100 odbokarjev in odbokaric, v minuli sezoni pa je sodelovalo v sedmih prvenstvih in odigralo 115 prvenstvenih nastopov, kar so lepe številke. Temeljno poslanstvo društva je še naprej vzgoja mladih in narodna identiteta, slednjo, kot je zapisal predsednik, pa ne izpričuje z »zaprtostjo« (imajo v društvu tudi nekaj italijansko govorečih dekle), temveč tako, da moštva vodijo izključno slovenski trenerji in vadba poteka v slovenščini.

Kot največji uspeh minule sezone je Tommasi omenil sodelovanje z Občino Miren-Kostanjevica. Kot smo v dnevniku že poročali približno 15 do 20 deklet iz sosednje občine trenira pri Soči, za kar je bila pomembna tudi angažiranost župana Občine Miren Kostanjevica Zlatka Martina Marušiča. Vse bolj trdno je tudi sodelovanje s Slogo. Čeprav nas ločuje 35 kilometrov, smo si društvi res blizu: to sodelovanje je sad skupnih idej, pogledov in smernic,« je povedal Tommasi. Glede (ne)sodelovanja z drugimi slovenskimi

FABIO TOMMASI
KROMA

goriškimi odbokarskimi klubmi pa je poduaril, da »zaradi preteklih trenj in nesporazumov nobeno društvo ta čas ne čuti potrebe po sodelovanju«, pri tem pa ni izključil možnosti vzpostavitev odnosov, ko se bodo »vode umirilek in najbrž le čez nekaj let.« Pri tem je Tommasi dodal, da so slovenska društva na Goriškem motor moške odbanke v pokrajini, vendar je hkrati tudi priznal, da ta panoga med mladimi fanti vzbuja manj zanimanja kot pred nekaj leti.

Po nekajletnem premoru je ŠZ Soča spet bolj aktivna tudi v Doberdobu, kjer je v sodelovanju z društvom Hrast organiziralo vadbo za dekleta in fante. Tommasi je tudi dejal, da največ težav izvira iz finančne krize, ker »se prispevki pokroviteljev a tudi prispevki institucij, bridko nižajo, stroški za delovanje in vpisnine pa neučinkovito večajo.« To je problem, s katerim se srečujejo pri nas vsa društva.

Podrobno o delovanju je na skupščini poročal tajnik Andrej Černic.

Novozvoljeni odbor

Izvršni odbor: Fabio Tommasi,

Adriano Malič, Andrej Černic, Peter Černic, Marijo Černic, Mariano Černic (Rupa), Benjamin Černic, Ivo Devetak, Marko Cotič, Štefan Cotič, Mariza Alt Mariano Černic (Vrh), Nevia Černic, Tadej Devetak, Igor Kovc

Nadzorni odbor: Ivan Černic, Nerina Devetak, Ivo Cotič

Razsodišče: Branislav Černic, Ludvik Devetak, Avguštin Devetak

UNDER 16 ŽENSKE

Ronchi - Soča 3:0 (25:15, 25:15, 25:12)

SOČA: Brauni, Gabrieli, Gajic, M. in S. Devetak, Lupinc, Mosetti, Pertot. Trener: Battisti.

Tekma v Ronkah je bila dokja enosmerna. Domače igralke sodijo med favorite za naslov, združena ekipa Soče in Sloge pa nastopa z v povprečju mlajšimi odbokaricami, ki jim primanjkuje izkušenj, morajo pa tudi še »prebabiti« spremembe v igri. Največ težav je imela Soča s sprejemom servisa, tako da ni mogla vedno učinkovito graditi igre, Ronchi pa je bil močnejši tudi na mreži.

UNDER 13 MEŠANO

Na Goriškem

Soča - Staranzano 0:3 (18:25, 12:25, 15:25)

SOČA: Abram, Braini, L. in C. Buzzechesse, Cosani, Cotič, Gergolet, Peric, Vintin, Gerini, Savidano. Trener: Cotič.

Tehnično boljšim nasprotnikom se je Soča dobro upirala. Igralci Staranzana so bili boljši v vseh elementih, sočani pa kljub temu niso nikoli popustili.

KOŠARKA

Mia Kraus rezerva med azzurrami

MIA KRAUS

KROMA

Mia Kraus, bivša igralka Poleta, ki letos nastopa v B1-ligi z miljsko Coopesette, je v seznamu rezerv italijanske košarkarske reprezentance U18. 17-letnica, ki je bila že članica državne izbrane vrste U16, je bila vključena na seznam 12 razpoložljivih igralk, ki bodo v reprezentanco vpoklicane v primeru, da bi katera od 16 članic izpadla ali pa se poškodovala. Za igralko, ki je dozorela pri openškem Poletu, gre za veliko priznanje. V reprezentanci nastopajo letos še igralke letnika 1992, tako da bi Mia lahko v sklopu le-te igrala še naslednje leto.

Z izbrano vrsto, ki jo vodi trener Giovanni Lucchesi, ni še opravila nobenega treninga. Ta čas nastopa s člansko ekipo in v prvenstvu U17. Mladinsko ekipo vodi slovenski trener Matija Jogan; doslej je v šestih krogih osvojila dve zmagi. Nazadnje je s 50:57 izgubila v tržaškem derbiju proti Ginastici Triestini.

ODOBJKA - C-liga

Sloga danes v Trstu proti Ferru Alluminiju

Tekmo moške deželne C-lige proti tržaškemu Ferro Alluminiju bodo Slogini odobjkarji, namesto v soboto, odigrali že drevi. Pokrajinski derbi med dvema od treh tržaških ekip v tej ligi se bo v telovadnici Vasatto (bivši Suvich na Ul. Giulia) začel ob 20.30. Tržačani so zadnja leta igrali v B2-ligi ali v vrhu C-lige, letos pa so ekipo zelo pomladili (vlogo ko-rektora je od veterana Scalandija prevzel mladi Piazza) in njihov glavni cilj je, tako kot velja za Slogo, obstanek, doslej pa so zbrali tri točke in zmago več od Peterlinovih varovanec. Sloga bo predvidoma nastopila v popolni postavi, saj je Romano prebolel gripo, Ilič pa je zaradi bolečin v nogi dva dni miroval, a le iz previdnosti.

BALINANJE

Zlate medalje jih ne predramijo

Danes se bo v domu Pristaniščnih delavcev začelo prvo izmed serije tekmovanj, ki jih bo balinarska komisija ZSŠDI priredila za svoje člane med zimsko sezono. Tekmovanje se bo končalo jutri s polfinalom in finalom. Namenjeno bo dvojicam, ki so bile sestavljene s po enim bližnjcem in enim zbjalcem. Skupaj bo nastopilo 16 dvojic, ki bodo eni ob 18. uri, drugi kasneje, vsi nastopili danes. Zanimalje za prvo tekmovanje je bilo nekoliko pod pričakovanji, saj se po navadi prijavi večje število balinajrev. Kot pa navadi bo tudi tokrat najstevilnejše zastopstvo zgoniškega Krasa, ki bo nastopil kar s sedmimi svojimi predstavniki. Nagrade so vabljive, saj se je balinarska komisija od vedno zavzemala, da bi čimbolj zadovoljila najboljše, kljub temu pa očitno niti zlate medalje ne predramijo naših balinarjev, da bi se v večjem številu udeleževali tekmovanj. (Z.S.)

PLANINSKI SVET

Udeleženci izleta na Šmarje goro

Izlet v neznano .... na Šmarje goro

SPDT je to nedeljo organiziralo tradicionalni decembrski izlet v neznano. Okoli petdeset veselih planincev je stopilo zjutraj v avtobus. Pihala je sicer mrzla burjica in nebo se je kmalu po Razdrtem popolnoma zastrel. Na Lomu, kjer smo si privoščili jutranjo kavico, je celo pošteno naletaval sneg, ki pa se na srečo ni oprijemal cestiča in je nato počasi pojenjal. Ko nam je vodja izleta povedal, da bomo na Celovški cesti v Ljubljani pobrali oba naša vodiča, so nekateri brž uganili, da bo cilj našega izleta v neznano... Šmarje gora pri Ljubljani.

Avtobus se je res kmalu nato ustavil v Tacnu, kjer je večja skupina izstopila in se pod vodstvom vodiča Ivana podala po daljši in strmi poti proti vrhu Grmade, višjem od obeh vrhov Šmarne gore. Sprva smo se podali po precej blatni poti čez korenine in se kmalu dvignili na večjo ravnicu, ki se ji pravi Špodnja Kuhna. Ime je baje dobila po turškem taboru, ki je oblegal kristjane, ki so se zatekli pred nevarnostjo na goro. Nato smo zavili na levo proti

Zatrepu, kjer se prične Mazijeva steza. Po nej smo dosegli greben Grmade in se priključili precej strmi Westrovi poti, ki nas je pripeljala do vrha 676m visoke Grmade. Čeprav je bila pot strma, je vodička znala dati skupini počasen ritem, tako da smo vsi prispeli na vrh brez večjih težav. Vrh je dobil ime - kot vse Grmade na Slovenskem - po kurjenju kresov, ki so oznanjali turško nevarnost. Z vrha smo kljub oblačnemu vremenu lepo videli ravnino s Tacnom, Šentvidom in Ljubljano v ozadju.

Kratek spust nas je privadel do sedla med Grmado in Šmarje goro, kjer smo se srečali z drugo skupino, ki je pod vodstvom vodiča Janija opravila lažji vzpon iz Vikrč čez Peske. Ta pot se enakoverno dviga in se nekje na polovici vzpona priključi vojni poti na Goro. Pot je zelo priljubljena med obiskovalci Šmarne gore, ker vodi po terenu kjer ni blata. Ime je dobila po apnenčastem drobirju, ki so ga pred stoletjem kopale domaćinke in prodajale na trgu kot izvirno sredstvo za čiščenje začigane hrane iz aluminijske posode.

Po stezi smo vsi skupaj krenili proti vrhu mimo kapelice Sv. Sobo te. Ime je dobila, ker naj bi tam na soboto, na dan sv. Ahacije, zaustavili turški napad na Goro. Še par minut pa smo stali pred mogočno romarsko cerkvijo na vrhu 669 m visoke Šmarne Gore. Prijazni oskrbnik gostišča gospod Miha Linedek nam je razkazal notranjost utrjenega tabora in baročne cerkve posvečene Marijinem vnebovzetju. Kupolo močne oktagonalne ladije je bogato poslikal znani slovenski slikar Matevž Langus. Zanimivo je, da je na dobro ohranjeni freski upodobil tudi sebe, pesnika Franceta Prešern ter starša in samega triglavskega župnika Jakoba Aljaža. Slednjega malega otroka - drži v naročju mama. Sledil je še obisk zvonika, opremljenega s štirimi zvonovi, med katerimi je drugi največji bronasti zvon na Slovenskem (največji je na Sveti Gori nad Gorico). Zanimivo je, da se opoldansko zvonjenje na Gori oglasi pol ure pred poldne. Tudi to je povezano z legendo o odbitju turškega napada na Goro.

Nekaj prostega časa na Gori smo prebili v gostišču ob toplem ča-

ju in sladkih »miškah«. Nekatere je celo premagala lakota in privoščili so si odlične pečenice z zeljem. Sledilo je spominsko slikanje pred cerkvijo in spust v dolino čez Peske. Ob vznožju smo stopili na avtobus in v par minutah dosegli vas Zgornje Pirniče in odlično gostilno Mihovec. Tu smo v veselem vzdružju imeli sicer pozno ampak obilno kosilo ob briški kapljici, sproščeni glasbi harmonike, plesu in priateljskem klepetu, ki se je nato še nadaljeval v avtobusu na poti domov. Livio in Franc, prav lepa hvala za še en dobro organiziran izlet v neznano! (SR)

Pohod v Dražgoše

Slovensko planinsko društvo Trst obvešča svoje člane, ki se namenljajo udeležiti spominskega nočnega pohoda na Dražgoše, 10. januarja 2010, da bo organizacijski stanek v torek, 22. decembra 2009 v Prosvetnem domu na Opčinah ob 20.00 uri. Vabljeni.

Društveni večer SPDT

Kot je že večletna tradicija društva, se bomo člani in prijatelji SPDT zbrali v petek, 18. decembra, ob 20. uri na zaključnem društvenem večeru v dvorani KRD Dom Briščki.

Ogledali si bomo slike in filme, ki so jih člani in odborniki posneli v sezoni 2008/09 na društvenih izletih, zasneženih poljanah, med plezanjem v stenah domaćih in tujih gor, na mlađinskih izletih, med planinsko slo in na raznih družabnostih in srečanjih.

Predvsem pa bo to prilika za prijateljsko srečanje, za načrtovanje dejavnosti za prihodnjo sezono in izmenjanje misli in voščil za bližajoče se praznike.

NOGOMET

Novi igralec za Primorce

Trebenskemu Primorcu (1. AL) se je pridružil Vesnin mladinec, branilec Sergio Rossoni (letnik 1991), ki bo na razpolago že v nedeljo.

Cicibani: zmagal le Kras

Klub mrazu in burji so na Tržaškem odigrali vse tekme zadnjega kroga prvenstva cicibanov. Kras je premagal leto dni starejše igralce tržaškega kluba, ki razpolaga sicer kar z devetimi vrstami cicibanov. Vse ostale ekipe naših društev so izgubile, čeprav so nogometni dali vse od sebe.

San Luigi E - Kras 1:2

KRAS: Gruden, Suppani, Smotlak (1 gol), Curri, Lenisa, Carli L., Carli G. Calzi (1), Vidali.

Opicina B - Breg 8:1

BREG: Franco, Maver, Harej, Segarelli, Antinozzi, Gruden (1 gol), Lorenzo, Gargiulo, Hrovat, Baiano. Trener: Stojkovic.

Cgs C - Vesna B 9:2

VESNA: Rodella, Savi, Dekovič, Zennaro, Nabergoj, Acharya, Matuchina (2). Trener: Zucca.

S. Andrea A - Vesna A 3:2

VESNA: Vasquez, Nabergoj, Majcen, Celea, Auber, Bicocchi, Kosuta, Covarelli. Trener: Bencic.

Obvestila

ZSŠDI v sodelovanju z AŠZ Sovodnje in AŠZ Mladost vabi na predstavitev Lakovičevega Zbornika slovenskega športa v Italiji 2009, publikacije Mladost 40 in čezmernega projekta na področju mladinskega nogometu Sovodnje-Mladost-Adria Miren, ki bo v ponedeljek, 21. decembra, ob 18. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah.

POGOVOR - Košarkarski strokovnjak Peter Brumen

Ali je za Jadran dobro, da pri 65 letih še treniram?

Kritike otrokom in tudi staršem, ki so preveč »zaščitniški« - Novega Jana Budina ne bomo imeli

»Kakovostni skok s Petrom Brumnom.« Tako je v zborniku 30 let naše košarke zapisal novinar in trener Branko Lakič ob prihodu ljubljanskega košarkarskega strokovnjaka v zamejstvo. Tekla je sezona 1976/77, leto ustanovitve Jadranja, ki se je Peter Brumen zelo dobro spominja. Med pogovorom pri navajanju igralcev, ki jih je prvo leto treniral, ne pozabi na nikogar. Zelo je bil navezan tudi na kadetsko združeno ekipo borovcev in Kontovelcev, ki jih je vodil vse do deželnega finala: »Igrali so dopadljivo košarko, bili smo všeč tudi italijanskemu Trstu,« ugotavlja danes. »V naslednjih sezona seveda so bile tudi druge skupine, ki so me zelo navdušile. Vendar tisto obdobje je bilo nepozabno.«

Po 33 letih je Brumen že naš trener. To občuti tudi sam. Ko opisuje naše gibanje, skoraj naravno uporablja zaimek naš, od takega izražanja se oddalji samo takrat, ko v pogovoru ocenjuje naše sportno gibanje kot Ljubljancan.

Kako spremljate današnjo košarkarsko sceno pri nas? Smo bili nekoč boljši?

Kot vse, se tudi naša košarka spreminja po pravilu sinusoidne. Malo gre gor, malo pa dol. So sezone, ko nam uspe iztržiti kaj več, drugič pa manj. So leta, ko se da iztržiti nekaj več, drugič manj. Samo s slovenskim kadrom je utopično razmišljati, da bi nastopali višje od državne C-lige. Laho pridemo do limita, preko katerega ne moremo. Poredkoma se nam je zgodilo, da nam je preskok uspel: to pa zaradi spletka okoliščin, nadarjene skupine igralcev, posrečene izbire trenerjev in dovolj vplivnim zborom odbornikom, ki so bedeli nad ekipo (s kardi in materialnimi sredstvi).

Smo nekoliko nostalgični?

Starejši smo nostalgični. Pri mladih pa tega ne vidim, ker niso obremenjeni s preteklostjo. Oni doživljajo to, kar je, in sprejemajo vse, takšni kot so. Iz prakse povem, da se veselijo uspeha članskih ekip, tudi porazi jih prizadenejo, ampak tega nikoli ne pospremijo z nostalgičnimi besedami, da nekoč bi se to ne zgodilo. Nostalgičnega razmišljanja, z nekaj romantične, pa je nam, ki spremljamo košarko 30 let, težko prepovedati. Včasih pa spremjam to tudi nekaj pretiravanja, saj so v spominu večine ostali samo najlepši spomini ...

Koliko so mladi navezani na članske ekipe? Ali si želijo, da bi tam igrali?

Mogoče med sabo se o tem pogovarjajo. Redkokdo pa si dovoli izstopati

iz nekega povprečja. Zdi se, da jim je ne-natodo, da bi na glas povedali, da bodo toliko trenirali in bili tako dobiti, da se bodo prebili vse do prve ekipe. Večina se sramuje izraziti svoje želje in pričakovanja. So vse bolj apatični. Seveda so tudi izjeme. Sicer pa se pri klubih zelo trudijo, da bi bile članske ekipe na opaznem nivoju, da bi lahko odrasčajoči mladi imeli vzor.

So se mladi torej veliko spremeniли?

Da, ampak ne tako veliko. Ne bi šel v tipično frazarenje, »takrat ko smo bili mi ...« Svet je že danes zastoral. Mladina je dozvetna za vse novosti. Morda bi nekaj kritike lahko letelo na to brezbržnost mladih: zdi se, da se jih nič ne dotakne. Mogoče bi bil lahko bolj kritičen do staršev...

Na primer?

Preveč so zaščitniški. Po drugi strani pa so preveč hlapčevski do otrok. Otroci delajo vse, da bi bili starši zadovoljni. Moralo pa bi biti obratno. Pomemben je zdrav odnos doma, starši bi se morali z otroci pogovarjati, poslušati njihova nagnjenja. Do trenerjev bi potem moral stopejti z razmišljjanji, ne pa z zahlevami. Podpirati bi morali odločitev otrok s tem, da bi bil otrok in njihov odnos do vsega bolj resen. Če se je otrok na začetku sezone odločil, da bo nekaj gojil, naj bo to šport ali kulturna dejavnost, mora to delati disciplinirano in pokazati interes, da želi napredovati. Opažam, da jemljejo starši vse preveč lahko. Večkrat se tudi zgodi, da svojih otrok sploh ne poznajo.

Ali se včasih ne zavedajo niti ustroja nekega kluba?

Ne. Mislimo, da je vse dano. Ne zavedajo se, da je obdržati projekt kot je na primer projekt Jadran hudičeve težko.

Če ostanemo pri projektu Jadran, ki ga dobro pozname, saj tam tu di delujete: je zamisel dobra?

Dobro deluje, s tem pa se ne smemo zadovoljiti. Moramo strmeti naprej, saj vsako stvar lahko izpeljemo še boljše. Zaustavil se bom pri trenerskem kadru, čeprav bom pljuval v svojo skledo. Ali je za projekt Jadran dobro, da jaz pri 65 letih še vedno treniram? Nekatere teorije res pravijo, da se z mlajšimi tekmovalci morajo ukvarjati starejši trenerji, ker imajo veliko potrpljenja in izkušenj, in pa še nekaj znajo ... Vendar košarka gre z velikimi koraki naprej, starejši trener pa se ne bo tako mladostno in zagnano podaval na polje preizkušenj. Vse je zanj že stvar rutine, navade.

Vse mi je všeč. Nekaj znam. V nekaterih stvareh sem boljši, drugje pa mogoče še pomanjkljiv. Prodajam pa tisto, kar se je v letih v meni oblikovalo. Učim. V zamejstvu sem treniral Jadranu po veličastnem izletu v B-ligo, ko smo bili na

Peter Brumen je zvest naši košarki od leta 1976, letos pa vodi Domove člane in mlajše selekcije Sokola in Doma

KROMA

Premalo je torej vlaganja v trenerje?

Tako je. To je stalen problem zamejskega športa. Ni proizvodnje domačih trenerjev. Nekaj fantov je, ki kot pomembni pomagajo starejšim trenerjem; ne prevzemajo pa si celotne odgovornosti. Nekaj fantov ima že licenco, vendar ne vem, ali se bodo popolnoma predali trenerstvu. Problem je mogoče finančne narave.

Mogoče jim tudi službene obveznosti tega ne dovoljujejo ...

Niso profesionalci. Ni pa to edini problem. Ne vidim želje, da bi kot trenerji izstopali, da bi vzpostavili določen tip dela. Nimajo pravih ambicij.

Kaj še?

Tudi pri košarki se dobi kdaj pa kdaj trenerja, ki vodi trening kar v civilu, ker se mu ne da se preobleči. Ne smemo podcenjevati mladih, ki pridejo v telovadnico, ki se želijo učiti in napredovati. Seveda otrok trenerju v civilni obleki ne bo nič rekel, v zavesti pa se mu bo najbrž vtisnilo, da se ta trener zanj ni maksimalno potrudil, da bi bil on lahko boljši.

Trenirali ste članske ekipe, sedaj pa začetnike. Kaj vam bolj leži?

Vse mi je všeč. Nekaj znam. V nekaterih stvareh sem boljši, drugje pa mogoče še pomanjkljiv. Prodajam pa tisto, kar se je v letih v meni oblikovalo. Učim. V zamejstvu sem treniral Jadranu po veličastnem izletu v B-ligo, ko smo bili na

meji B2- in C-lige. Bil sem zadovoljen s tistimi fanti, bilo mi je v veselje in v čast, da sem jih treniral. Ni preteklo veliko časa, ko sem se posvetil devetletnim in desetletnim otrokom. To je bilo čisto nekaj drugačega. Tu gre za drugačno mikavnost: svojo motiviranost moraš prenesti na otroke.

Zdaj sicer opažam, da se ne vžgejo več. Mogoče so že tako naveličani življenja, kjer imajo skoraj vse, da zatajujo jo v sebi tisto prvinsko in ne pokažejo želje, da so motivirani za nekaj več. Se pritajajo, kot da bi se skrivali.

Zelo ste navezani na prvo sezono, ko ste treniral in Trstu.

Tako je, ni pa bila samo tista prva izkušnja navdušujoča. V ekipi nisem nikoli treniral Jana Budina, zadolžen pa sem bil za njegove posamične treninge. Enkrat na teden med 15.00 in 16.00 uro sem njenega in še druge štiri bolj motivirane mlade igralce med 13. in 15. letom starosti treniral v proseški telovadnici. Takrat ko sem ga treniral, sem bil prepričan, da bo eden izmed desetih najboljših košarkarjev v Evropi in eden izmed petih najboljših mladincev evropske košarke. Bil je neverjeten potencial. Z veseljem sem ga treniral, saj se je odzval na vsak miglaj prsta. Vse mu je bilo premalo. On bi še in še. Na koncu sicer se ni izšlo tako, kot smo si mi predstavljali in najbrž niti, kot je on pričakoval.

Ce smo že pri Janu Budinu. Mas-

simo Raseni je letos oktobra izjavil: »Katastrofa se mi zdi, da po Janu Budinu, letnik 1975, zamejska košarka v petnajstih letih ni proizvedla niti enega igralca, ki bi nekaj pomenil na ravni B2-lige, ne recem A2 ali B1.« **Kako komentirate to izjavo?**

Prav tako kot nimamo novega Borisita Viteza, Marka Bana ali Sandija Rauberja. Tudi Jan Budin ni bil podoben nobenemu izmed teh igralcev, ampak je bil samosvoj. Še zdaj mi je žal, da se je zradi zdravstvenih razlogov umaknil Jan Gregori, nekoliko starejši igralec od Jana Budina. On bi lahko postal tudi naslednik tiste zlate generacije Jadranovih košarkarjev.

Štefan Samec je tudi igralec, ki je prava redkost. Bil je talentiran in ime posebno znanje, vendar je zapravil kariero.

Borut Ban pa ne bo njegov oče Marko, niti nov Jan Budin. Je čisto drugačen. Prefinjen, ni atlet. Njegova kariera bo odvisna od njega samega in od ostarlih, ki ga obkrožajo in bedijo nad njim. Če bodo vsi znali pozorno spremljati njegov razvoj, bo po določenim času pomemben produkt naše košarke.

Zivite v Ljubljani. Kako pa na sploh gledate na naš šport? Dobro tržimo naše produkte?

ZSSDI je krovno telo, ki naj bi skrbelo za zamejski šport. ZSSDI-ju pa ne bi uspelo nič, če ne bi bilo v mestih in vaseh takoj zagnanih športnih delavcev. Ne bom jih poveličeval, vendar oni držijo nad vodo nekaj, kar bi se lahko potopilo v trenutku. Dvakrat neprizgana luč v telovadnici, dvakrat neplačan račun lahko pomeni propad neke veje. Dvakrat neorganiziran prevoz na tekmo, pomenil lahko izpad iz tekmovanja. Ne bom rekel, da zamejci delajo nekaj epohalnega. Vemo pa, kako so pomembni športni krožki tudi za narodno zavest. Pomembno je, da otroci niso prepričeni samim sebi. Dobro je, da se skupinam omogoči pot napredka in da na koncu pridejo ven Sandre Vitez, Mateji Černici, Borisi Vitez, Tanje Romano. Da pridejo ven zvezde, na katere se mladi radi lepijo. Plezajo na njih in zaradi njih.

Zamejski šport je silno pomembna stvar: pri socializaciji otrok, pri graditvi njihovega zavedanja in samozavedanja. Dolgo let smo se v nič dajali.

Se je spremenilo zamejstvo?

Sedaj ste bolj samozavestni. Bolj si upate. Včasih ste vstopali po stranskih vratah, zdaj pa se večkrat tudi italijanska večina nauči kaj od nas.

Veronika Sossa

PLAVANJE - Tretja preizkušnja pokrajinskega prvenstva

Borovec Ivan Pelizon prvi: osebni rekord izboljšal za šest sekund

Na 100 m prsno - Kritjan Vidali na isti razdalji tretji - Nastopilo še enajst borovcev

Prejšnji teden so člani plavalnega kluba Bor nastopili na tretji preizkušnji pokrajinskega prvenstva začetnikov. V kategoriji A (deklice 1998-99 in dečki 1997-98) so tekmovali trije borovi plavalci, v kategoriji B (deklice 2000-01, dečki 1999-2000) pa osem pod vodstvom Andrejine Menegatti. Najboljši je bil Ivan Pelizon, ki je na 100 m prsno osvojil prvo mesto med začetniki A. Razdaljo je preplaval v času 1:22,60 in kar za 6 sekund izboljšal osebni rekord. Kristian Vidali (Rari Nantes Trieste) pa je bil tretji s časom 1:25,60. Borovec Ivan Pelizon je tekmoval tudi na daljši razdalji (200 m prosti), kjer je bil manj uspešen. S časom 2:51,10 je bil 22. Boljši je bil slovenski plavalec Triestinec nuovo Luca Zaccagna na tretjem, Kristjan Vidali (Rari Nantes) pa četrtem mestu.

Borovec Patrik Zettin je soliden rezultat dosegel na 50 m deflin, kjer je med 16 začetniki B osvojil 9. mesto s časom 46,50. V isti starostni kategoriji pa je bil Elia Pelizon (PK Bor) 12. na 100 m prsno. S časom 1:53,90 je bil med

leto starejšimi tekmovalci drugi letnišnika 2000. Patrik Zettin je bil na isti razdalji 13. s časom 1:54,40.

Med začetnicami B je dober rezultat osvojila borovka Sara Zuppin, ki je bila na 100 m prsno osma s časom 1:57,30. Deveta je bila Andreja Tull s časom 1:59,00. Nastopilo je 22 tekmovalk, med katerimi je bila Mirjam Čok (Pallanuoto TS) četrta s časom 1:52,20.

Zadovoljiv je bil tudi nastop borovke Marte Kravos, ki je bila na 50 m delfin deveta s časom 51,60 v konkurenči 19 plavalk.

Tekmovanja so se udeležili še Jernej Vidali, Micol Bergamaschi, Mattia Blasina, Dimitri Zettin in Jan Kalc ter drugi slovenski plavalci, ki nastopajo v italijanskih plavalnih klubih.

Izidi začetnikov A: 100 m prosti moški: 1. Daniel Jeušek (Triestina Nuoto) 2:21,90; 3. Luca Zaccagna (Triestina Nuoto) 2:24,80; 4. Kristian Vidali (Rari Nantes) 2:34,80; 22. Ivan Pelizon (Bor) 2:51,10. 100 prsno - moški: 1. Lorenzo Bastico (Triestina nuo-

to) 1:27,70; 12. Elia Pelizon (Bor) 1:53,90; 13. Patrik Zettin (Bor) 1:54,40; 15. Dimitri Zettin (Bor) 1:56,70; 17. Mattia Blasina (Bor) 2:03,70; Jan Kalc diskvalificiran.

100 m prsno - moški: 1. Ivan Pelizon (Bor) 1:22,60; 3. Kristian Vidali (RN) 1:25,60; 9. Danilo Devetak (RN) 1:35,50; 10. Niko Visintin (VVFF Ravalico) 1:37,50; 17. Jernej Vidali (Bor) 1:57,70. 100 m prsno - ženske: 1. Alessia Capitanio (Pallanuoto TS) 1:27,50; 9. Micol Bergamaschi (Bor) 2:12,10;

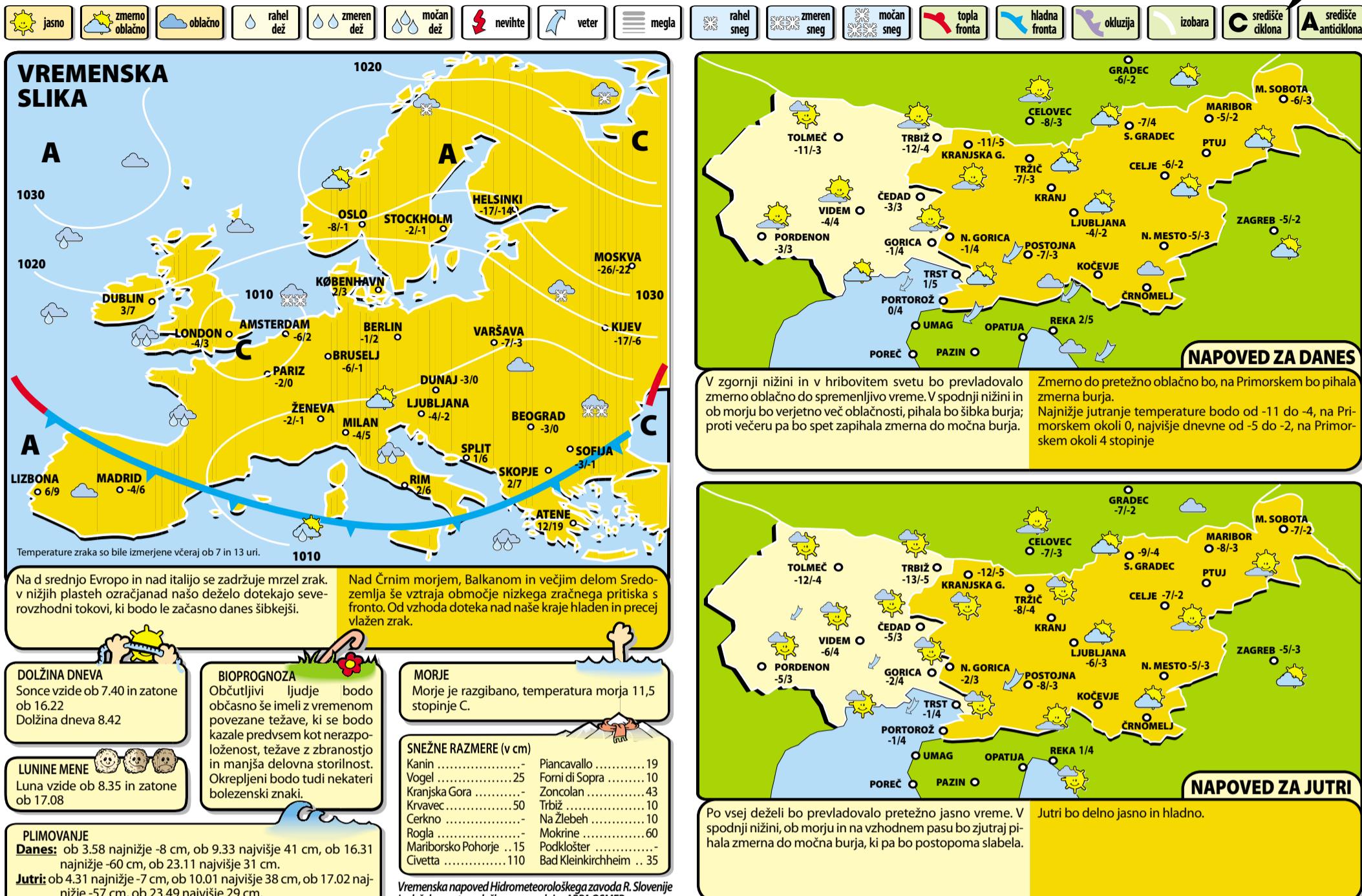
Začeniki B: 100 m prsno - ženske: 1. Beatrice Brancolini (Triestina nuoto) 1:36,90; 4. Mirjam Čok (Pallanuoto Trieste) 1:52,20; 8. Sara Zuppin (Bor) 1:57,30; 9. Andreja Tull 1:59,00; 13. Marta Kravos (Bor) 2:14,50; 50 m delfin - ženske: 1. Letizia Gianceselli (VVFF ravalico) 40,00; 9. Marta Kravos (Bor) 51,60. 50 m delfin - moški: 1. Marco Muro (Pallanuoto Trieste) 35,70; 9. Patrik Zettin (Bor) 46,50; 13. Mattia Blasina (Bor) 52,80; 15. Dimitri Zettin (Bor) 59,10.

NOGOMET - Ljubitelji Sovodenj

Derbi z Morarom napet, a brez golov

Audax ne leži Prosek, ki pa je nato premagal vodilnega

Sov

WEEKEND PONUDB "POD CENO" 25 PONUDB "POD CENO"

	Novi cenik	Popust	WEEKEND PONUDA	Mesečni obroki
Panda 1.2 Dynamic Class LPG	€ 13.550,00	-30%	€ 9.400,00	€ 149,00 Z € 19,00 napolniš rezervoar z LPG
Grande Punto 1.4 Dynamic LPG 3 vrata	€ 17.250,00	-35%	€ 11.240,00	€ 176,50 Z € 23,00 napolniš rezervoar z LPG
Bravo 1.4 90CV Dynamic LPG	€ 21.470,00	-27%	€ 15.800,00	€ 245,00 Z € 25,00 napolniš rezervoar z LPG

LUCIOLI

Trst ulica Flavia 104 - Tel. 040 8991 911

Tržič

ulica C. A. Colombo 49 - Tel 0481 790782

ZAVAROVANJE
PROTI POŽARU,
KRAJI, TOČI IN
VANDALSKIM
DEJANJEM

VKLJUČENO V OBROKIH!

V SOBOTO IN NEDELJO SMO ODPRTI!

Rodil se je Punto Evo. Drive the evolution.

Loading...

PUNTO EVO od € 9.500 s klimo in ESP-jem + BREZOBRESTNO FINANCIRANJE IN BREZ PREDUJMA

NOVI MOTORI MULTI AIR*. INSTALIRANI.
do +12% zmogljivosti
do -16% izpusta CO₂

NOVE NOTRANJE OBLOGE HI-TOUCH.
INSTALIRANE.

AIRBAG ZA KOLENA NA VOZNIKOVİ STRANI.
INSTALIRAN.

SISTEM START&STOP*. INSTALIRAN.

SISTEM BLUE&ME TOM TOM*.
INSTALIRAN.

ESP S HILL HOLDER-JEM.
INSTALIRAN.

LUCIOLI

Trst ulica Flavia 104 - Tel. 040 8991 911 - Tržič ulica C. A. Colombo 49 - Tel 0481 790782

Punto Evo 1.2 Active na bencin 65 CV, promocijska cena € 9.500 (IPT izključen) neto državna spodbuda kot po Z. Št. 33/2009. Pr. finansiranja: brez predujma, 48 obrokov v višini € 218,66, "Prestito Proteetto in Protezione Marchiatura SavaDNA" vključena za € 680,70, stroški za postopek € 300 + kolek, obrestovanja TAN 0%, TAEG 3,15%. Možnost financiranja zavarovalnih polic proti kraj/požaru in Kasko brez obresti za celotno obdobje trajanja pogodb. Z izjemo odobritve SAVA. Ponudba velja do 31/10/2009 pri koncesionarjih, ki pristopajo k pobudi.

Slika vozila je informativnega značaja.

Punto Evo 1.4 na bencin 77 CV: mešana poraba goriva (l/km) max 5,9. Emisije CO₂ (g/km) max 139.

* Dodatki niso vključeni v ceni. Za nove motore MultiAir: zmogljivost do +12% in emisije CO₂ do -16% za Punto Evo 1.4 na bencin MultiAir Turbo 135 CV glede na Punto 1.4 na bencin Tjet Turbo 120CV.

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pot v vesolje - Oddaljeni planeti: Saturn
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nad.: Julia
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 17.00, 20.00, 23.10 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.05 Aktualno: Rosa dei venti - L'isola che c'è
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
17.10 1.20 Vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Nan.: Don Matteo 6
23.15 Aktualno: Porta a porta
0.50 Nočni dnevnik

Rai Due

6.00 Variete: Scanzonatissima
6.15 Aktualno: Tg2 Costume e società
6.30 Aktualno: Capitani in mezzo al mare
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
8.05 Variete: L'albero azzurro
9.35 Nan.: Tracy & Polpetta
9.50 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik in rubrike
13.50 Aktualno: Tg2 Medicina 33
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
17.40 Variete: Art Attack
18.05 Dnevnik - Kratke vesti, športne vesti in rubrike
19.00 Variete: Secondo Canale
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.20 Dnevnik
21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)
23.35 Variete: Palco e retropalco
1.05 Aktualno: Il cartellone di Palco e retropalco
1.10 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.20 Aktualno: Cominciamo Bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Chièdascena
12.45 Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Vento di passione
14.00 19.00 Deželni dnevnik, vremenska napoved in rubrike
15.10 Dnevnik - Kratke vesti
15.15 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: Zorro
16.00 Tg3 GT Ragazzi
16.35 Variete: Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledge di Geo & Geo
18.10 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad: Le storie di Agrodolce - Aspettando la nuova serie
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Film: Le avventure di Pinocchio (fant., It., '71, r. L. Comencini, i. N. Manfredi, F. Franchi)
23.25 Variete: Parla con me

Rete 4

6.50 Nan.: Vita da strega
7.20 Nan.: Quincy
8.20 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Bianca
10.30 Nan.: Giudice Amy
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Nad.: Sentieri
16.55 Film: Zoccoletti olandesi (dram., ZDA, '37, r. A. Dwan, i. S. Temple)
17.30 Dnevnik - Kratke vesti in prometne informacije
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.55 Šport: Nogometna tekma evropske lige, Lazio - Levski Sofia
23.45 Film: Ogni cosa è illuminata (dram., ZDA, '05, r. L. Schreiber, i. E. Wood, E. Hutz)
1.45 Nočni dnevnik in pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande Fratello
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - Kratke vesti
18.50 Kviz: La stangata (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Glasb. odd.: Katia - 40 anni di musica
23.15 Aktualno: Terrra!

Italia 1

6.00 Nan.: The War at Home
6.30 13.40, 17.45 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.20 Nan.: Wildfire
16.20 Nan.: Il mondo di Patty
17.10 Nan.: Cory alla Casa bianca
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Prendere o lasciare
21.10 Nan.: Dr. House (i. H. Laurie, O. Epps)

22.00 Nan.: Grey's Anatomy (i. E. Pompeo)
23.55 Film: Marito in prestito (kom., ZDA, '05, r. D.S. Cass, i. T. Spelling)

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled Tiska
9.00 Domani si vedrà

10.10 Nan.: Daniel Boone
10.50 Aktualno: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.50 Aktualno: La Provincia ti informa
13.15 Aktualno: Consigliando
14.05 Variete: ... Mescola e rimescola
14.35 Aktualno: Volley Time
15.05 Dokumentarec o naravi
17.00 Risanke
19.05 Aktualno: Fede, perchè no?
19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: La città dello sport
21.00 Variete: Qui Cortina
21.10 Nan.: Cold Squad
22.45 Il Rossetti
23.35 Tv Montecitorio
23.40 Aktualno: Perchè???

0.30 Dokumentarec: La grande storia

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Dok. oddaja: K2
15.45 City folk
16.15 Srečanje z...
16.50 Alpe Jadran
17.15 Pogovorno se o...
18.00 Med valovi
18.35 23.50 Vremenska napoved
18.40 23.30 Primorska kronika
19.00 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.00 Glasb. oddaja: In orbita
20.30 Avtomobilizem
20.45 Film: Zbogom, dobri starci zahod

22.30 Naš športnik
23.20 Primorski mozaik
23.55 Čezmejna Tv TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

8.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.00 Novice
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
18.00 Mlad. odd.: Mojca in medvedek Jaka
18.45 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, Kultura, Polje Evrope
20.30 Kmetijska oddaja
21.30 Glasb. odd.: Naj viža
22.45 Monitor (pon.)

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radio parrika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Glasbe po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Zgoriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klasični magazin; 18.00 Kulturne diagonale; 19.35 Zaljubek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na radiju Koper, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jurtranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje za zdravje; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 14.45 Poslovne informacije; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pregled prireditev; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Obračun - satirična oddaja (pon.); 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Mladi primorski talenti - oboistka Neža Podbršek; 20.30 S primorski koncertnih prizorišč - Alietski večeri v Izoli; 22.30 Od glave do repa, hip hop in Valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Dorothy e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17.-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Domače pesmi in napevi; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

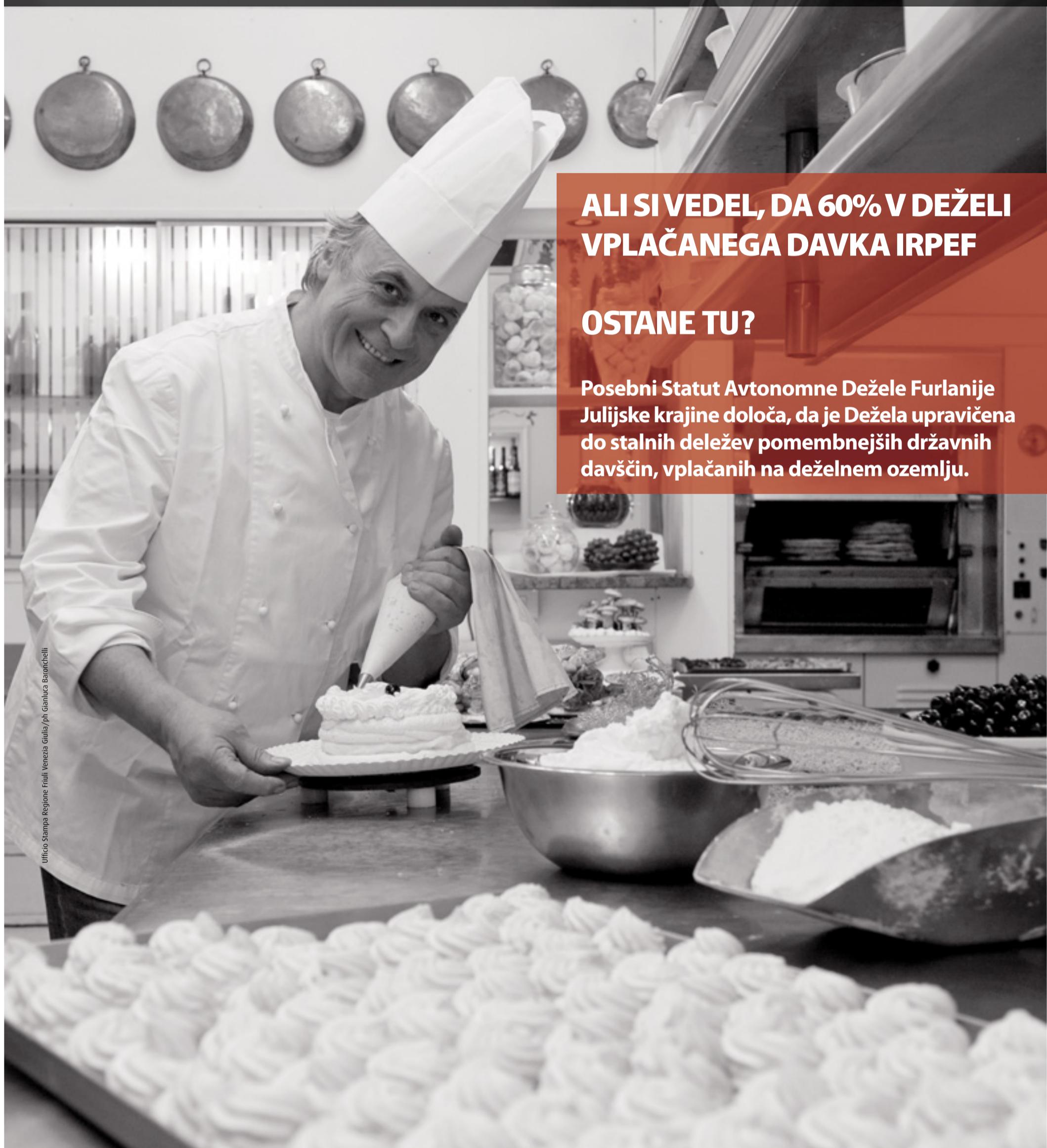
SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditv; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reportaža; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Četrkov klicaj; 17.10 Frekvenca X; 17.45 Šport; 18.00 Slo Top 30; 18.50 Večerni sporedi; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprt termin; 21.00 Galerija; 21.35 Minute za country; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Protiv etru.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutrnica; 8.00 Lirični utripki; 10.05 Skladatelj predstava; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Jezikovni pogovori; 13.30 Operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Na sporeda; 16.15 Svet k

ČE DELAŠ V SVOJI DEŽELI PRIDOBIFIŠ NA STORITVAH.

Ufficio Stampa Regione Friuli Venezia Giulia / ph Gianluca Baronchelli

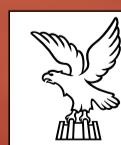
**ALI SI VEDEL, DA 60% V DEŽELI
VPLAČANEGA DAVKA IRPEF**

OSTANE TU?

**Posebni Statut Avtonomne Dežele Furlanije
Julijiske krajine določa, da je Dežela upravičena
do stalnih deležev pomembnejših državnih
davščin, vplačanih na deželnem ozemlju.**

Deželi pripada 45% prejemkov od davka IRES, 60% od davka IRPEF, 91% DDV-ja in 90% davka na porabo tobačnih izdelkov. Z ustvarjenimi prihodki Dežela skrbi za storitve na področju deželnega zdravstva, za storitve za pomoč občanom, za vzdrževanje cest in za kritje

stroškov za lokalni javni prevoz, za financiranje aktivnosti svojih Krajevnih ustanov, za podporo podjetij in kmetijstva na deželnem ozemlju, za področja izobraževanja, kulture, turizma in športa, za zaščito teritorija s ciljem varnosti in preventive, za razvoj dela in pomoč družinam.

**REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA**

D E Ž E L A   P O S E B N O S T I